ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

70ст.

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 24-25 АПРИЛ 2010 ГОДИНА 20 БРОЙ 93 (5599)

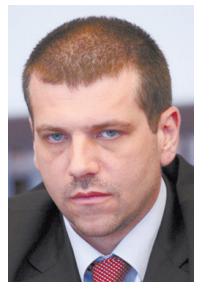
Съботно-неделно приложение
ПЕГАС & Неделник

Страхил Ефремов: Гаражната медицина остана в миналото

Стр. 10

МВР предупреди следващите „жертви"

Стр. 4

НАТО покани Босна в редиците си

Стр. 7

Тайнствен пръстен на Шаляпин прави чудеса

Стр. 14

НЯКОЛКО ДУМИ

На тезгяха

Мая КАЛПАЧКА

Вчера стана известно, че икономическият министър е разпоредил да се направи един бърз преглед на списъка със забранените за приватизация дружества (стр. 6). Е, явно ще извадят на тезгяха всичко, което е останало на държавата! Под embargo за продажба са АЕЦ "Козлодуй", "Булгаргаз", НЕК, БДЖ, държавни болници и други над 100 дружества. В списъка освен държавни има и дружества с над 50 на сто участие на правителството, но важни за икономиката и сигурността на страната. Идеята на сега управляващите е освобождаването на допълнителен приватизационен ресурс от дружества, които да се предложат за продажба в опита да се осигурят средства в бюджета.

Повече от ясно е, че властта е готова на всичко, за да си напълни хазната - включително да извади и калта под ноктите ни. Сега или искат да се "отърват" от малкото, което е останало на държавата, или пък да го продадат изгодно на когото трябва? Времето показа, че от приватизацията някои печелят, и то добре. Случаят БТК е показателен. А за капак и марката БТК вече не съществува. Примерите са безброй.

Само преди ден новият здравен министър обеща да няма нито една закрита болница. Като се има предвид, че в забранителния списък има и болници, можем да се сетим каква ще бъде съдбата им - няма да ги закрият, ще ги приватизират. В съзнанието на българите "приватизация" е мръсна дума. Властта я направи такава.

Ромите на протест срещу безработицата

В Кърджали запорираха имуществото им, работодатели отказват масово да ги наемат

Десетки роми, християни и мюсюлмани от кърджалийския кв. "Боровец" се вдигнаха на протест и поискаха работа. Вчера те преминаха в шествие от квартала си през централния булевард "България" и се струпаха пред сградата, където се помещават социалната служба и бюрото по труда.

Мъже и жени се надвикваха и крещяха срещу журналистите, че нямат работа заради циганския си произход. "Готови сме да работим каквото и да е, но не ни вземат, от фирмите ни гонят и отказват да разговарят с нас. Заради неплатени сметки имуществата ни са под запор, не можем да пращаме децата на училище", обясняваха гневните безработни.

"Повече от месец се бавят детските надбавки, а имам три деца. Не мога да платя таксата за детската градина. Настояваме да отпуснат детските, искаме някаква социална помощ и най-вече работа. За едно дете парите са 30 лева, а в градината искат 45 лева. Четири месеца работих в шивашки цех, не ни дадоха заплатите", оплака се 28-годишната Шенгюл Мустафа. При многократните й опити да я наемат на работа фирмите я връщали с аргумента, че за цигани място нямат.

Стр. 5

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Малчуган от I А клас на столичното училище "Васил Априлов" прочете част от любимата си книга "Пипи Дългото чорапче" в Международния ден на книгата

17
6

Чавдар Добрев: Ще стане, каквото каже г-н Уорлик

Впечатлението е, че той изразява резерви спрямо политиката на Обама

Стр. 12

Заповядайте, мили хора!

Каним ви на 26 април 2010 г. (понеделник) от 19 часа в Народния театър "Иван Вазов" на рождения ден на "ДУМА"

ISSN 0861-1343

България

Реанимацията в „Пирогов” обновена с пари от миналия кабинет

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Официално откриване на 23 юни 2009 година...

Борисова и Борисов откриха реновираното реанимационно отделение в “Пирогов”. Всъщност част от реанимацията бе открита официално на 23 юни 2009 г. от тогавашния премиер Сергей Станишев и от д-р Евгений Желев. Пред ДУМА бившият здравен министър подчерта, че откритото вчера отделение е втори етап от обновяването на реанимацията. ДУМА припомня, че проектът се финансира изцяло със средства от бюджета на МЗ и е на стойност от 5,7 млн. лв. От бюджета за 2006 г. са отпуснати 2,7 млн. лв., а от бюджет 2009 - 3 млн. Целевото разпределение е 1,4 млн. лв. за ремонт и реконструкции, а за медицинско оборудване и апаратура - 4,3 млн. лв. Д-р Желев и вчера присъства на откриването на реанимацията.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

...и на 23 април 2010-а

В просветното министерство „веят ветрове”

Лютви Местан: Ако откриването на частен вуз в Перник е антикризисна мярка, каква е закриването на 11 вуза?

В просветното министерство е сменена дограмата, понеже ветрове веят направо в стаите, а нов частен вуз в Перник се открива, понеже министърът бил само преносител на одобрението от агенцията по акредитация (НАОА) до парламента. Това се разбра вчера от отговора на Сергей Игнатов на питания на Лютви Местан.

Ако 51 висши училища у нас са много, защо създавате 52-ро, и ако създаването на частен вуз в Перник според вас е антикризисна мярка, каква мярка е редуцирането на мрежата с 11 висши училища, което се готвите да направите? С този въпрос Местан изкара от равновесие Игнатов, който видя лична нападка от страна на депутата.

Целта на реформата е оптимизиране на мрежата висши училища, защото населението ни до 2030 г. ще спадне на 6,5 млн. души, а учениците през 2009 г. са били само 650 000, отговори Игнатов. Според него щом НАОА е одобрила проекта за Перник, министърът е длъжен да го придвижи към НС, а решението взимат депутатите. Колко одобрени проекта чакат ред в НАОА и защо избирателно се дава предпочитание на вуза в Перник, чието създаване премиерът Борисов и Игнатов са обявили възторжено, репликира Местан. Вашият отговор прояви много ярко разликата между модерност и ерзацмодерност, между реформатор и квазиреформатор, позициите ви са непоследователни, заяви той. Тъкмо в тези думи Игнатов видя лично отношение.

Министърът избра с кое от двете да се припознае - модерност или квазимодерност, а колкото до личното отношение, не всекиму е дадено да попадне в полето на моя личен интерес, бъдете по-скромен, парира Местан. Какви пари е изхарчило МОМН в последните месеци за ремонти на канцелариите, попита той. В края на 2009 г. министерството е сключило договор за смяна на тръби и на дограма в канцелариите за около 140 хил. лв., но те били подменени сега по метеорологични причини, обясни министърът. Доволен съм, че се ангажирате с конкретни числа във връзка с течовете и ветровете, които веят в най-стабилната сграда на страната, репликира Местан. Той попита какви са приоритетите на МОМН на фона на факта, че въпреки огромните инвестиции по време на тройната коалиция има деца, които учат не в училища с дървена дограма, а в дървени бараки отпреди 50-60 години.

ДАНС разследва и болници

ДАНС ми докладваха за няколко образувани производства срещу болници, каза премиерът Бойко Борисов вчера. Здравната министърка Анна-Мария Борисова пък обяви, че продължават проверките на болници, които са източвали здравната каса.

Борисов увери, че до парламентарното заседание в сряда кандидатурите за нов шеф на НЗОК ще са ясни. Той не потвърди спряганите имена - Нели Нешева, бивша шефка на дирекция “Здравеопазване” в общината, и д-р Албена Златарева, зам.-шеф на НЗОК.

Наемите на кабинетите за личните лекари ще бъдат уеднаквени, категорична е Борисова. Тя увери, че старите вземания, които висят по вина на общината, ще бъдат обезпечени на разсрочено плащане. “Общопрактикуващите лекари в София да бъдат спокойни, ние ще се погрижим те да работят спокойно, добре и не на високи наеми. Ако имат някакъв друг проблем, да се обърнат към мен, аз веднага ще ги приема, за да решим проблемите”, каза Борисова.

ЗАМ.-МИНИСТЪРКАТА

Борисов искал Гергана Павлова да стане шеф на НЗОК, но Борисова настояла Павлова да стане зам.-министър, се разбра вчера. Павлова е работила около 10 години в “Софарма”, научи ДУМА. Тя е започнала като регионален мениджър, повишена е в национален мениджър на аптечния пазар, покъсно е била мениджър обслужване на клиенти. Бившите ѝ колеги отчитат работата ѝ като много добра. От 2008 г. досега е мениджър за работата с клиенти в IMS Health-България - анализаторска компания за фармацевтичния пазар.

БОРИСОВА СРЕЩУ БОРИСОВ ЗА ЗАПЛАТИТЕ

Няма да съществува таван на заплатите на лекарите, каза Анна-Мария Борисова. Всичко ще се определя от размера на работата, сложността, квалификацията и всичко останало, т. е. трябва да се подчини на обективни показатели, обясни тя. Премиерът обаче обяви, че не би трябвало да има лекари, които да взимат 70 хил. лв. Той предложи и таван на цените на лекарствата в държавните болници с думите “всяка болница си измисля цени, каквито си иска, затова ще сложим таван на цените”.
Борисов обяви още, че лекарите от “Пирогов” са съгласни с реформата и са намалили цените на лекарствата с 50%. По думите му сега на месец се харчат 800-900 хил. лв. за лекарства в “Пирогов”, а по-рано по 2 милиона.
“Таван на цените на лекарствата ще бъде поредната предпоставка за корупционни практики. Това моментално ще допринесе за изчезването на определени медикаменти, които никога не могат да се вместят в този таван”, коментира д-р Ивайло Попов, зам.-председател на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари. По думите му това ще обрече част от болните да не могат да се лекуват качествено.

НАЗАЕМ ОТ КОЛЕГИТЕ

Д-р Албена Златарева била назначена незаконно на ръководната длъжност в касата, съобщи “168 часа”. Към момента на назначаването си на 5 октомври 2009 г. тя е била собственик на 6 на сто от капитала на здравноосигурителния фонд “Европа”, което Законът за здравното осигуряване забранява. Самата Златарева признава, че е прехвърлила акциите си на друго лице, но два дни покъсно. Според юристи е твърде вероятно Златарева да е извършила престъпление, като е подала документ с невярно съдържание. Тя отказва да предостави на медиите каква декларация за конфликт на интереси е попълнила при встъпването си в длъжност в НЗОК.

Бисеров пророкува политическа криза

Правителството не прилага адекватни мерки за борба с финансовата криза, която вече стана икономическа, заяви вчера депутатът от ДПС Христо Бисеров. Според него финансовата и икономическа криза ще прерасне в политическа. Бисеров заяви, че положението на хората в малките населени места е много тежко и прогнозира, че следващата зима безработните в страната ще са два пъти повече, а недоволството в държавата ще може да се управлява само с полицейски методи.

Социалистите вкарват сделките на Костов в съда

Коалиция за България ще сезира прокуратурата за престъпления, извършени от правителството на Иван Костов. Ще вкараме всички приватизационни сделки, затварянето на 3-и 4-и блок на АЕЦ “Козлодуй” и големите енергийни проекти, които са започнали по времето на Иван Костов. Това обяви вчера Румен Овчаров. По думите му това най-вероятно ще стане следващата седмица.

“Костов задава тона на това, което се случва в момента, на този политически реваншизъм и на тази тенденция да се търси наказателна отговорност за провеждане на политика. Това са негови идеи, които за съжаление сегашните управляващи приемат”, каза още Овчаров.

Приходите се сриват и дефицитът расте, защото неадекватните и некомпетентни действия на правителството прекъснаха икономическия цикъл на страната, каза още депутатът от КБ. Според него антикризисните мерки са необмислени и единствената мярка всъщност е “Виновни са предишните”.

Цитат на деня

Когато в ръцете на неподходящ човек сложиш чук и той вижда в главите на всички околни пирони, нещата могат да придобият необратим характер

Румен Петков с думи прости за мнозинството в парламента

Президентът дава НПК на Конституционния съд

Атакуваните разпоредби нарушават правата на гражданите, продължава да е категоричен Първанов

Президентът Георги Първанов ще сезира Конституционния съд за част от приетите от парламента промени в Наказателно-процесуалния кодекс, съобщи вчера прессекретариатът на държавния глава. Това стана, след като в сряда мнозинството отхвърли неговото вето върху текстовете за "резервния защитник" и възможността да се постановяват присъди въз основа на тайни доказателства.

"Дебатът при повторното гласуване на НПК не промени разбирането, че атакуваните разпоредби нарушават основните права и свободи на гражданите, участващи в наказателното производство", заявява Първанов. Именно поради тази причина президентът иска Конституционният съд да се произнесе по противоречието на текстове от закона с основни конституционни разпоредби и международни актове. Той вече е подписал указа за обнародване на промените в НПК.

Най-вероятно Първанов ще атакува новите текстове в кодекса, които засягат правата на обвиняемия. Според множеството противници на промените назначаването на "резервния защитник" ограничава правата на обвиняемия. В мотивите за налагане на президентското вето се казваше, че въвеждането на тази фигура в процеса "противоречи на чл. 6, т. 3 от Европейската конвенция за защита правата на човека, прокламиращ, че всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, има право "да се защитава лично и да ползва адвокат по свой избор". Сега НПК вече ще дава възможност при неявяване по неуважителни причини на упълномощения адвокат и на обвиняемия резервният защитник да предприема процесуални действия без знанието на тъй наречения му довереник. Най-оспореният момент е, че в рамките на досъдебното производство този адвокат се назначава от прокурора. Това на практика означава, че обвинителят ще определи своя противник в процеса.

Първанов се позова и на Европейската конвенция за защита правата на човека, която гласи, че никой не трябва да бъде съден само въз основа на тайни доказателства. Промените в НПК създават именно тази възможност, след като съдът ще може да осъжда само върху показанията на анонимен свидетел и данни от специални разузнавателни средства.

Още по време на парламентарния дебат депутатите от КБ заявиха готовността си да сезират Конституционния съд. Действията на президента не изключват паралелна инициатива на нашата група, коментира за ДУМА депутатът от КБ Янаки Стоилов. Стоилов заяви, че народните представители ще подготвят искането си до две седмици.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Активисти на БСП във Враца започнаха акция по маркиране на дупките по улиците. Петнадесет дни те ще отбелязват всички дупки с предупредителен знак "Внимание, Шахов", насочен към кмета на Враца Костадин Шахов

Орешарски срина доклада „Анти-Станишев"

Ира ТОДОРОВА

"В доклада ви има вътрешно противоречие. Първо се говори, че няма антикризисна програма, а след това се критикува само антикризисна програма". С тези думи се обърна към членовете на комисията, подготвила така наречения доклад "Анти-Станишев", депутатът от КБ Пламен Орешарски. Дебатите по доклада продължиха и вчера. Документът бе приет със 114 от гласовете на мнозинството. 42 бяха против, въздържали се нямаше.

"Бяла книга", в която новото правителство ругае старото независимо за какво, бе определението на Орешарски за доклада. Той бе категоричен, че в документа има малко тенденциозно подбрани цифри и много неверни изводи. Ексфинансовият министър обори основните критики на мнозинството, засягащи управлението на предишния кабинет. "Периодът от 2005 г. до 2008 г. ще бъде пример за благоразумна фискална политика и за години напред", заяви Орешарски. В статистиката от 2005 г. до 2008 г. ще остане, че сме реализирали неизменно излишъци на касова основа от 3 и над 3 процента от БВП и тогава на този фон днешните политически дебати за разходи ще останат неразбираеми за всички изучаващи икономическата и финансовата история на страната, бе категоричен Орешарски. Депутатът каза, че фискалният резултат към средата на 2009 г. е бил с излишък от 180 млн. лв., а за юли - с дефицит от 360 милиона. Който и резултат да вземете, ще установите, че това е между най-добрите резултати на 27-те страни членки, отбеляза Орешарски. Вижте какъв парадокс се получава - отборът ви е на челните места в лигата, а вие казвате, че за нищо не става, добави той. Който не оценява това, което има, е обречен да го загуби, заключи Орешарски.

От мнозинството не пропуснаха и вчера да нападат опозицията и да използват процедурите в своя полза. От вчера говорите за вагони, а вие се снимате с тях, контрира Петър Мутафчиев. Водещият заседанието Лъчезар Иванов обаче изведнъж реши, че времето на КБ е свършило и изключи микрофона на Мутафчиев. Той обаче довърши изказването си на висок глас. След като левият депутат поиска ново изказване, което не му беше дадено, Иванов го заплаши със "забележка за свирене в зала".

Румен Петков:

Властта неглижира две самоубийства в следствения арест

Никой не е против борбата с организираната престъпност и корупцията, но методите, които се използват, стигат до унижаване на човешкото достойнство и насаждане на страх, заяви Румен Петков по време на среща на ПГКБ с представители на Института за модерна политика в парламента. Недопустимо е публично да се приветства агресията, заяви депутатът. "През последните два месеца се случиха две самоубийства в следствения арест. Този факт беше подминат, неглижиран, туширан", отбеляза Петков. Според него и на други кметове ще се случва отстраняването на Йордан Лечков.

229 души от администрацията са освободени от работа от идването на власт на новото правителство досега. Това съобщи Младен Червеняков. Той даде примери, в които служителите са притискани да напишат молбите за напускане. Насажда се страх, блокира се дейността на администрацията, забавя се усвояването на еврофондовете, каза още Червеняков.

Михаил Миков заяви, че е необходимо да бъде обобщена практиката на съда в Страсбург по отношение на делата срещу България по повод приетите от мнозинството промени в НПК. Левицата изрази готовност да подкрепи инициативата на основателя на Института за модерна политика Борислав Цеков за въвеждането на блиц парламентарен контрол. От института изразиха тревога, че за 3 месеца от 35 разгледани в НС законопроекти 20 са в зоната на сивото законодателство. БСП ще запознае европейските институции и испанското председателство с нарушаването на човешките права у нас, стана ясно на срещата.

България

МВР предупреди следващите „жертви”

Главният секретар предварително обяви, че новата акция „Перачите” ще е по хотелите в Пампорово

Следващата операция на МВР ще е в Пампорово, ще разследва собствениците на хотели и ще носи името “Перачите”. Това предупреждение отправи лично главният секретар на МВР Калин Георгиев, който вчера бе в Смолян. Той лично назова и мястото, и името на бъдещата акция.

Искаме новата операция, която ще се проведе в Смолян, да носи името “Перачите”, заяви на посещение в родопския град главният секретар на МВР. Георгиев обясни подробно, че тази акция трябвало да удари по собствениците на хотели и туристически комплекси в Пампорово. В курорта по думите му имало “доста интересни неща”.

Георгиев продължи да дава подробности около плановете на МВР. “Може да се обърне внимание на средствата за построяването на хотелите, произходът им също трябва да бъде проверен.” Главният секретар дебело подчерта, че нямало да има чадър за никого, “независимо кой е, какъв е, в какъв цвят е оцветен или пък кой стои зад него”. Служителите на дирекцията трябвало да проверят дали при строежа на многобройните нови хотели в Пампорово не става въпрос за пране на пари. Проверка трябвало да има и на други по-големи частни обекти в област Смолян.

Калин Георгиев имаше среща със състава на ОД на МВР в Смолян. Той се обърна към полицаите с думите, че ръководството на МВР очаква повече активност от тях в борбата с престъпността.

КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА УСПОКОИ:

ЕК не ни наказва за свръхдефицит

България дори и с дефицит от 3,9% е далеч от страните, за които Европейската комисия трябва да се тревожи, заяви вчера еврокомисар Кристалина Георгиева. Факт е, че в ЕК има задействана т.нар. наказателна процедура заради свръхдефицит срещу страната, но тя стартира автоматично, щом се прехвърлят трите процента, уточни българският представител в екипа на Барозу. Тя подчерта дебело, че България все още е в позицията на държава с добро фискално положение. По думите ѝ все още няма риск да се окажем в положение, в което ЕК ще предприеме наказателни действия. Чисто логично като мислим, ако сме на трето място по фискална дисциплина, едва ли ние сме тези, за които трябва да се притеснява ЕК или Европейската банка за развитие, коментира още Георгиева. Заради бюджетния дефицит за 2009 г. от 3,9% България е сред други 20 държави, срещу които се предприемат подобни стъпки. Когато отрицателното бюджетно салдо мине 3%, автоматично ЕК активира процедурата за свръхдефицит срещу съответната страна. Като първа стъпка комисията ще подготви доклад до Съвета на министрите на икономиката и финансите, което се очаква да стане на 12 май. След това решението вече е на съвета. Ако се постигне бюджетен баланс, е напълно възможно процедурата да бъде закрита няколко месеца по-късно.

Кристалина Георгиева облече жилетка на Гражданска защита, сложи каска и се включи в симулацията на спасителна операция

ДЪРЖАВИ С БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ В ЕС (ДАННИ НА ЕВРОСТАТ ЗА 2009 Г.)

ДЪРЖАВА	ДЕФИЦИТ
Ирландия	14,3% от БВП
Гърция	13,6% от БВП
Великобритания	11,5% от БВП
Испания	11,2% от БВП
Португалия	9,4% от БВП
Латвия	9,0% от БВП
Литва	8,9% от БВП
Румъния	8,3% от БВП
Франция	7,5% от БВП
Полша	7,1% от БВП

Софиянци избират метрото пред трамваи и автобуси

Пътниците в градския транспорт на столицата са намалели с около 12 процента за последните осем години. В същото време населението на София е скочило в пъти, сочи статистика на Центъра за градска мобилност. Метрото обаче привлича все повече пътници и там потокът от клиенти се е увеличил с 318 на сто след удължаването на първия лъч от “Обеля” до “Младост”.

За последните осем години с 22 процента са намалели пътуващите в автобусния транспорт, с 23 процента - в трамваите, но от Центъра за градска мобилност отчитат, че причина за спада са и честите промени в маршрутите им заради строителството на метрото. Най-малко е намалението на пътуващите в тролеите - 7%.

Всеки ден около 1,6 млн. души ползват превозните средства на градския транспорт, казват още от Центъра за градска мобилност. Цифрата е с 12 процента по-малко в сравнение с 2002 г. Това означава, че се увеличава най-вече автомобилният трафик в столицата.

В столицата умуват за подземни кофи за боклук

Подземни контейнери може да спасят София от купищата боклук, твърди БНР. Холандците вече от години използвали подобна система и тя била идеалното решение на проблемите на българската столица. Става въпрос за градски системи с подземни контейнери от 3 до 5 куб. метра. Освен че не заемат много място върху земята, те не отделят миризма и са специално защитени срещу вандализъм. Компютърен софтуер пък изчислява с датчици кои контейнери още не са пълни и камионът не минава през тях.

Войната на пътя

Шофьор загина край Витиня

Тежка катастрофа на магистрала “Хемус” отне живота на един човек. “Мерцедес” се е блъснал в мантинелата след тунел Витиня в посока Варна. Инцидентът е станал малко след 11 ч. вчера. Шофьорът е загинал на място. Катастрофата затвори за кратко част от магистралата. По първоначална информация мерцедесът се е движел с много висока скорост и водачът най-вероятно е загубил контрол.
При инцидент в Бургас пък пострада майка с детска количка. Шофьор ударил жената, докато правел маневра на заден ход. Майката е получила лека травма на бедрото, бебето не е пострадало. Невредимо е и 6-годишно момиченце, което е придружавало жената. При проверка с дрегер не е отчетено шофьорът да е употребил алкохол.
В Сливен 31-годишен мъж е с опасност за живота след пътен инцидент. Той шофирал “Опел Корса” с несъобразена скорост и загубил контрол над возилото. Автомобилът напуснал пътното платно и се преобърнал. Водачът получил комоцио и вътрешни кръвоизливи. Настанен е в болницата в Сливен с опасност за живота.

кратки

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Деца на различни възрасти се включиха в игри и състезания за безопасно движение по време на форум по същата тема, организиран пред НДК от Столичната община

Мамят пенсионери с обещания за европари

Пенсионерка от Русе стана жертва на измамници, които обещали да ѝ помогнат да получи помощ от еврофондове. 70-годишната жена срещнала непознат мъж в градинка зад жилищен блок. Той я заговорил и обяснил, че внучката ѝ е на летище в чужда държава без пари. Уверил я, че може да помогне срещу 240 лв., а после ѝ обещал помощ от европейски фондове в размер на 3800 лева. Жената му дала почти цялата си пенсия и след това разбрала, че е измамена.

На 4 май казват присъдите за „София - Кардам”

Присъдите по делото за пожара във влака “София - Кардам” трябва да бъдат произнесени на 4 май. Това стана ясно след последното заседание на Плевенския окръжен съд. Разпитани бяха всички свидетели, а на 3 май съдът ще изслуша заключителните пледоарии на прокурора и защитата на обвиняемите. При пожара в спалния вагон на влака през февруари 2008 г. загинаха 9 души. Подсъдими са шафнерът на кушет-вагона, началникът на влака и директорът на предприятие “Пътнически превози” в БДЖ. Обвиненията са за причинена смърт по непредпазливост. И тримата не се признават за виновни.

Хванаха 107 папагала на летище София

Пратка със 107 папагала жако на стойност около 200 000 лв. задържаха вчера митничари на летище София. Редките птици пристигнали с полет от Бейрут. Оказало се, че преносителят им, 39-годишен българин, не може да представи всички документи, включително и сертификат, който му дава правото да търгува с този вид папагали. Жако са защитен вид, а цената за един на черния пазар в ЕС достига 1000-1800 евро. Папагалите незабавно са предадени в зоологическата градина в София. Те пътували в 4 пластмасови кафеза. При отварянето на клетките в карантинното отделение на зоопарка се оказало, че има 108 папагала, но един не е преживял пътуването.

Пръст затрупа строител в Перник

Строител оцеля на косъм, след като земна маса го затрупа при изкопни работи в Перник. Инцидентът е станал в кв. “Калкас”, където от миналата есен се изгражда канализация. 43-годишният мъж полагал тръба в отклонение на главната мрежа, когато върху него се свлякла мократа от дъждовете пръст. Спасила го бързата реакция на колегите му. Мъжът е настанен в болница.

България

Ромите в Кърджали на протест срещу безработицата

От стр. 1

Искаме каквато и да е работа, макар да сме болни и инвалидизирани. Аз не мога да отида на лекар, защото нямам възможност да плащам здравните си осигуровки. Завършила съм осми клас, работила съм в авторемонтния завод като резачка и като стругар, но се разболях тежко. Въпреки това не се отказвам и от най-черната работа, след като преди 3 години пенсията ми беше спряна от ТЕЛК в Стара Загора. Миналата година на 6 септември закъснях за подписа в бюрото по труда, наложиха ми наказание за 1 година. Живея без всякакви доходи, изплака 53-годишната Ася Христова, самотна майка на 5 деца. Единствените й нищожни доходи идвали от работа на парче - градина да прекопае или апартамент да почисти. За да й помогне за лекарствата за бъбречното й заболяване, единият син извършил кражба и влязъл в затвора за 10 месеца.

"Никой не ни иска, защото сме цигани. Какво ни остава, освен да крадем?", запита 52-годишният Румен Христов, който се похвали с 20 години трудов стаж. Подобни картини обрисуваха на висок глас пред входа на социалната служба множество протестиращи.

Трима от тях поканиха директора Красимир Ралев, който се ангажира с разглеждане на всеки отделен проблем, но подчерта, че той не може да изпълни исканията им за работа.

Десетки роми, християни и мюсюлмани преминаха в шествие от квартала си през централния булевард "България" и се струпаха пред сградата на социалната служба и бюрото по труда с искане за работа

Тотю Младенов призна:

70 000 млади безработни само за март

Ира ТОДОРОВА

70 000 са младите до 29 години, които са излезли на пазара на труда през март, призна вчера социалният министър Тотю Младенов. Той отговори на депутати от КБ за политиката на правителството за справяне с младежката безработица. Това продължава да е сериозен проблем за страната, смята Младенов. Не може да не се притесняваме за младите хора, които остават без работа, заяви в питането си Емилия Масларова. Тя напомни на министъра, че всеки един от младите, останали без работа, трябва да храни семейството си. Точно заради това голям процент от младите хора влизат в сивата икономика, продължи Масларова. Не може да не се притесняваме от това, защото доста от хората са готови да започнат и опасна за здравето работа", каза депутатката. Това са предимно хора, които по време на прехода са останали с ниско образование, изтъкна тя. От общо над 120-те хиляди безработни най-засегнати са младежите, при тях безработицата е над 19%, призна министърът.

Обмислят сериозни санкции при фалшиви болнични

Ще има сериозни санкции за лични лекари, които изписват болнични без действително пациентът да е болен, заяви се вчера Тотю Младенов след парламентарния контрол. По думите му със 17 млн. лв. повече са разходите на НОИ за болнични за първите три месеца на 2010 г. спрямо първите три месеца на миналата година.

"И какво - ние трябва да вдигнем с 1% вноската. Това няма да е добре нито за работодателя, нито за работника", смята министърът. Според Младенов на този етап има консенсус между синдикатите и работодателите старите отпуски да бъдат ползвани до 31 декември 2011 г. "Ние не ограничаваме правата. Ние не отнемаме отпуски и искаме хората да си ги ползват, за да си възстановят силите, това е нашата цел", обясни Младенов.

Пазарна икономика под дъжда

Разследват смъртта на 2-годишно дете

Прокуратурата във Варна образува досъдебно производство за причиняване на смърт по непредпазливост на 2-годишно дете, съобщи зам. окръжният прокурор Радослав Лазаров. Той отказа да даде подробности за разследването заради началния му стадий. Момченцето е починало в болницата "Св. Марина". По думи на директора й проф. Красимир Иванов вече има назначена аутопсия, на която ще присъства и съдебен лекар. Специалистът заяви, че вчера се е срещнал с родителите на починалото дете и им е предоставил всички необходими документи.

След като получим резултатите от аутопсията, болницата ще излезе със становище, коментира още Иванов. Той добави, че има подадена жалба от родителите в окръжната прокуратура и цялата медицинска документация по случая им е предадена. Детето е прието с висока температура и повръщане, съобщи вчера доц. Лидия Петкова, директор на МБАЛ "Св. Анна" във Варна. Тя допълни, че след като състоянието му не се е подобрило, то е било приведено в детското отделение на МБАЛ "Св. Марина". Лекарски грешки са причината за смъртта на детето, заяви вуйчо му Драгомир Драганов. Лекарите са поставили ненавременна диагноза, имало е и неправилни действия от страна на специалистите, твърди той. Вчера бе погребението на 2-годишния Данаил.

Нова блокада на „Ново село"

Протестиращите строителни фирми настояват Министерството на отбраната да влезе в ролята си на собственик на полигон "Ново село" край Сливен. Тодор Вутов, разполагащ с генерално пълномощно от фирмата, наемала български фирми за работа на военната база, бе категоричен, че министерството не бива да абдикира от отговорност. Според Вутов МО трябва да бъде изискател към американското правителство в лицето на Инженерния корпус, възложител на поръчката за полигона. Строителите настояват американците да проверят главния изпълнител - германския консорциум "Бефингер Бергер", и да бъде изплатено дължимото на фирмите. По документи на "Доломит", бивш партньор на "Белфингер Бергер" в консорциума, германците дължат над 6 млн. лв. Според независимия одит тази сума можела да скочи на 9 милиона. Само за наземни и строително-монтажни работи задълженията към подизпълнителите били 3,8 млн. лв. В момента тече независим одит колко точно са задълженията. Резултатите ще бъдат известни другата седмица. Блокадата на полигона продължава. Изправените пред фалит 21 фирми са категорични, че няма да се откажат от претенциите си. Строителните работи са спрени от вторник по разпореждане на Американския инженерен корпус.

Информационни дни за бедността

Информационни дни в рамките на инициативата "Европейска година на борбата с бедността и социалното изключване - 2010" организира Министерството на труда и социалната политика в Русе и в Търговище, съобщи пресцентърът на МТСП. Информационните дни ще се състоят на 26 април от 9.30 ч. в залата на община Русе и на 27 април от 9.30 ч. в залата на община Търговище. В рамките на инициативата експерти ще предоставят информация на гражданите за социалното законодателство и услуги.

Граждани носят бонбони на Борисова

Активни граждани и представители на организациите, обединени в Коалицията за живот без тютюнев дим, дариха с бонбони министъра на здравеопазването Анна-Мария Борисова вчера в МЗ. Те ще внесат и декларация в подкрепа на категоричната позиция за забрана за тютюнопушене на закрити обществени места, изразена от нея още в първия работен ден. "С подаряването на бонбони искаме най-човешки да изразим благодарността си към министър Борисова за заетата принципна позиция като човек и медицински специалист, заяви д-р Гергана Гешанова от Коалицията за живот без тютюнев дим. Орлин Мирчев от "България без дим" декларира, че гражданите са готови да помагат на професорката и на всички представители на държавата за стриктното спазване на законите.

Икономика

Вадят дружества от забранителния списък

В регистрираната консолидационна компания може да влязат не само миноритарни дялове, но и изцяло държавни фирми

Да се направи бърз преглед на списъка със забранените за приватизация дружества, е поискал министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков от ресорните министри, съобщиха от икономическото ведомство. Списъкът е част от Закона за приватизация и следприватизационен контрол и промяната му минава през одобрение от Министерския съвет и парламента. Целта на прегледа е освобождаването на допълнителен приватизационен ресурс от дружества, които да се предложат за продажба в опитите да се осигурят средства в бюджета. В забранителния списък влизат стратегически дружества като НЕК, "Булгаргаз", АЕЦ "Козлодуй", БДЖ, държавни болници и други над 100 предприятия. Повечето от тях са изцяло държавни, но в списъка има и такива с над 50 на сто участие на правителството, но важни за икономиката на страната.

Вероятно част от дружествата, които се извадят от забранителния списък, ще влязат в регистрираната Държавна консолидационна компания (ДКК), която е вписана в Търговския регистър. От МИЕТ не изключват, освен миноритарни участия в държавни дружества, в новосъздадената компания да бъдат апортирани и дружества със 100% държавно участие в капитала, съобщиха от ведомството.

За директор на Държавната консолидационна компания е избран Красимир Козовски, председател на съвета на директорите ще е Лъчезар Борисов, негов заместник ще е Мария Веселинова, а членове - Анита Великова и Валентин Груев, сочи справка в Агенцията по вписванията. Дружеството се създава в изпълнение на антикризисната програма на правителството с мерки за подкрепа на заетостта, домакинствата, бизнеса и фискалната позиция, одобрена от правителството на 1 април, допълниха от ведомството.

Консолидационната компания ще работи заедно с Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, както и с МИЕТ. Не се изключва възможността постъпленията от приватизация да постъпват в ДКК ЕАД и впоследствие да бъдат насочвани към централния бюджет под формата на разпределение на дивидент.

За старт на процеса по апортиране в ДКК на дялове или акции в други търговски дружества МИЕТ подготвя проект за специално решение на Министерския съвет. То ще регламентира дейностите и функциите както на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, така и на останалите отраслови министри, свързани с този процес.

Подбират доставчици на материали за „Набуко"

Тръгна предварителният подбор на доставчици на материали за изграждането на газопровода "Набуко", съобщиха от компанията оператор на проекта "Набуко газ пайплайн интернешънъл". Това е началната фаза на закупуването на основополагащи материали, необходими за изграждането на газопровода. Общата стойност на материалите ще е около 3,5 млрд. евро, което е почти половината от цената на проекта, чиято стойност е 7,9 млрд. евро. Крайният срок за участие на компаниите в предварителната процедура е 17 май.

Основополагащите материали като тръби и клапи са ключът към изграждането на газопровода и значителна част от общия инвестиционен разход. Предварителната процедура ще идентифицира подходящите компании и ще улесни успешното закупуване на материалите, каза Райнхард Мичек, изпълнителен директор на "Набуко". От компанията инвеститор заявяват, че още в първите дни на започналата тази седмица процедура е регистриран засилен интерес от потенциалните снабдители с основополагащи материали.

След приключване на предварителната процедура за избор на доставчици "Набуко" ще стартира същинските търгове за осигуряването на тръби, клапи и извивки. Те трябва да бъдат поръчани предварително, за да се спазят сроковете на строителство, посочиха от дружеството.

Маршрутът на "Набуко" е с дължина 3300 км от Турция през България, Румъния и Унгария до Виена, близо до газохранилището Баумгартен. В момента акционери в проекта са австрийската "О Ем Ви Газ енд Пауър", унгарската МОЛ, румънската "Трансгаз", Българският енергиен холдинг, турската "Боташ" и германската "Ер Ве Е". Планираният капацитет след крайната фаза е 31 милиарда куб.м. Първите газови доставки ще тръгнат през 2014 г.

Данъчните продават мандра

Данъчните продават мандра заедно с прилежащата към нея земя в село Катунци, съобщиха вчера от приходното ведомство. Имотът е неохраняван и занемарен, а началната цена е 60 100 лв. Столичната НАП продава на търг чрез тайно наддаване недвижими имоти, автомобили и оборудване на длъжници. Само за текущия месец са обявени 18 търга, които ще бъдат проведени до 30 април 2010 г. Собствениците на продаваните активи са натрупали задължения към хазната в размер на 2,2 млн. лв. Сред имуществото за продан са още имоти в село Гайтанево, кухня-ресторант в село Реброво, гостилница в Земен, леки, товарни и специализирани автомобили, дървен материал, машини, съоръжения, оборудване. Вече са налице и първите потенциални купувачи, подали оферти за обявените търгове.

За да се включат в наддаването, желаещите трябва да преведат депозит за участие в размер на 20% от първоначално обявената тръжна цена. Пълният текст на обявите на публичните изпълнители, както и други обяви за продажба на активи могат да се видят на интернет страницата на НАП. С вливането на агенцията за държавни вземания в НАП от 1 януари 2010 г. служителите на приходната администрация получиха правото да описват и продават имуществото на лица, които не са погасили задълженията си към бюджета.

Цените на жилищата са паднали с 2,3%

Цените на жилищата през първото тримесечие на тази година са паднали средно с 2,3 на сто спрямо предходните три месеца, а в сравнение със същия период на 2009-а понижението е 17,8 процента, показват данните на националната статистика.

През първото тримесечие на 2010 г. спрямо предходното е регистрирано намаление на цените в 19 областни града, като по-значително е в Разград с 9,5 на сто, Ямбол и Бургас - с 8,4 процента. Регистрирано е намаление в София-столица с 1,7 процента.

Средната пазарна цена на жилищата за страната през първо тримесечие на 2010 г. е 978,66 лв. за кв. м. Най-високи са средните цени във Варна - 1633,83 лв. за кв. м, следвана от София-столица - 1558,33 лв. за кв. м, и Бургас - 1246,64. лв. за кв. м.

Спират парното в София

"Топлофикация София" започва общото спиране на топлоподаването, съобщиха от дружеството. Според прогнозата, предоставена ни от НИМХ - БАН, в понеделник - 26 април 2010 г., ще бъдат изпълнени предвидените в наредбата за топлоснабдяване задължителни условия, при които може да се обяви общо спиране на отоплението в столицата - три последователни дни със средноденонощна температура над плюс 12 градуса и тенденция за устойчиво затопляне.

"Петолъчката" затворена за ТИР-ове през лятото

От 1 юли до 31 август в най-натоварените участъци на пътя Нова Загора - Стара Загора - Сливен - Бургас през "Петолъчката" тежкотоварните автомобили ще бъдат отклонявани по алтернативен маршрут през село Загоре, Старозагорско - Раднево - Ямбол - Средец - Бургас, съобщи регионалният министър Росен Плевнелиев по време на парламентарния контрол.

Вече са водени разговори с МВР във връзка с тази мярка, съобщи министър Плевнелиев. Така ще се отпуши трафикът към морето, обясни той. Министърът каза, че осигуряването на движението по пътищата към морето ще бъде приоритет през този летен сезон.

Лот 2 на „Тракия" със специален асфалт

Участъкът Стара Загора - Нова Загора от АМ "Таркия" ще бъде асфалтиран с по-еластична и по-устойчива настилка от всички, използвани досега в България. Това стана известно вчера при подписването на договора за изграждането на отсечката между "Трейс" и АПИ.

Обединение "Магистрала Трейс" ще има право да допълва проекта за строителството на участъка между Стара Загора и Нова Загора, с което да оптимизира работата си. Това обаче няма да доведе до оскъпяване на строителството или удължаване на сроковете по договора.

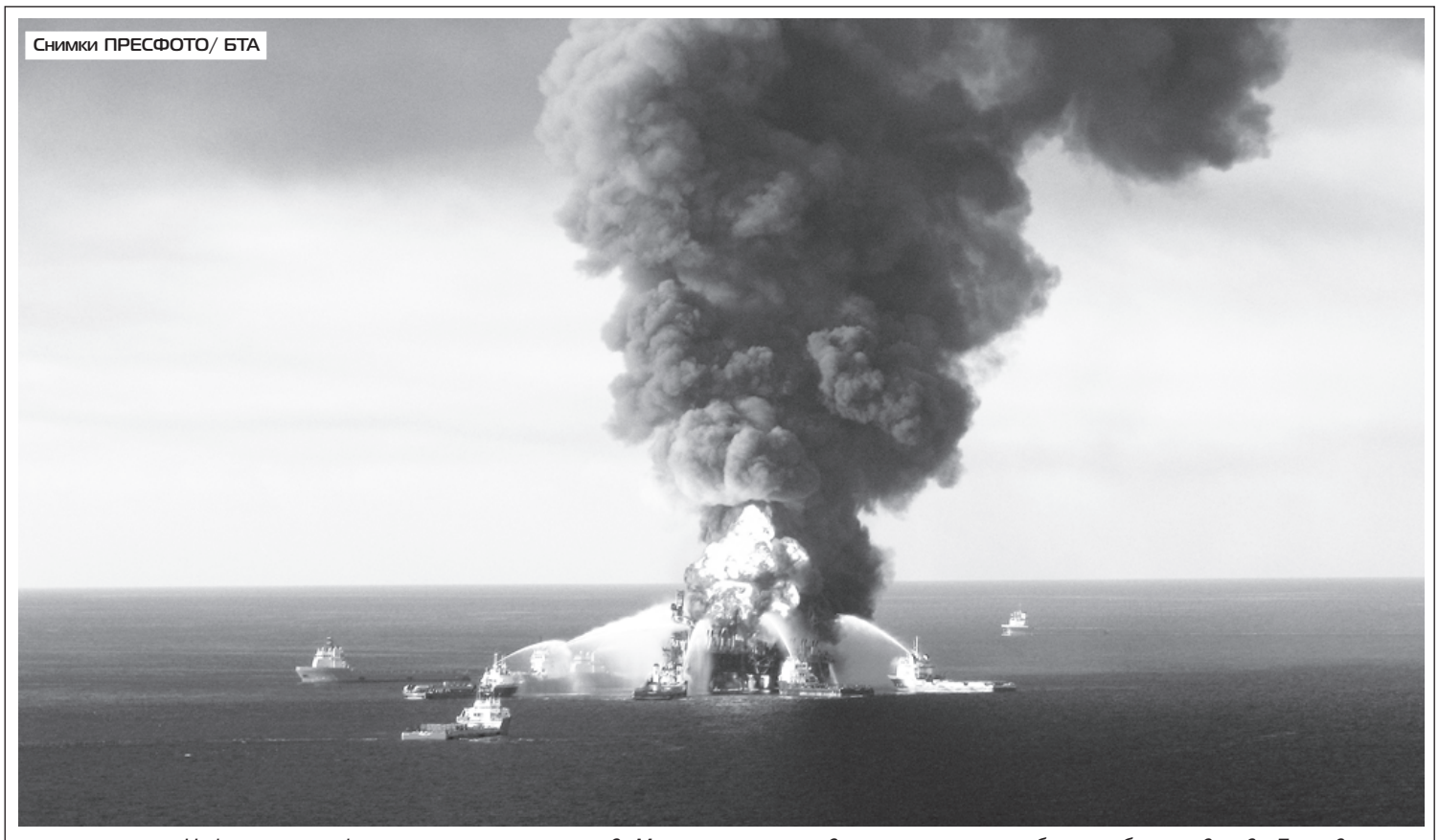
Изпълнителят предложи най-ниската тръжна цена за участъка от над 137 млн. лв. До 30 дни от първата копка ще бъде преведен и първият аванс към фирмата изпълнител. За първи път у нас ще се използва специален асфалт, който ще е по-устойчив на натоварения трафик. До седмица ще бъде подписан и договорът за надзора на лот 2 от АМ "Тракия".

Следващия вторник пък бъдат отворени техническите оферти за отсечката Нова Загора - Ямбол (лот 3). С три седмици закъснение от нея се движат и процедурите по лот 4 от Ямбол до Карнобат. Това е поредният епизод от сагата "Тракия", заяви регионалният министър Росен Плевнелиев и допълни, че идеята за аутобана датира от 1964 година. Затова той се определи като врътник на магистралата.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Договорът с избрания изпълнител за строителството на лот 2 беше подписан вчера

Свят

Снимки ПРЕСФОТО/ БТА

Нефтена платформа изгоря и потъна в Мексиканския залив, след като там беше избухнал взрив. Брегове на американския щат Луизиана сега са застрашени от петролен разлив. По данни на американската брегова охрана от подводния сондаж могат да изтичат близо един милион литра суров петрол на ден. На самата платформа освен това са се намирали два и половина милиона литра дизелово гориво. След експлозията на платформата "Дийпуотър хърайзън" в неизвестност се намират 11 работници

НАТО покани Босна

САЩ и съюзниците се договориха как процедират с атомните бомби в Европа

НАТО предложи на Босна план за действие за членство. Говорителят на алианса Джеймс Апатурай заяви в естонската столица Талин, където се проведе неформална среща на външните министри на страните членки на НАТО, че пред Босна са поставени ясни условия за евентуално приемане на западнобалканската държава, като например да регистрира цялото военно оборудване на своята територия.

Планът за действие за членство в НАТО има за цел да ускори процеса на присъединяване на страните кандидати. Той не поставя срокове за приемане на съответната държава, а само определя програма на подготовката за членство.

Босна кандидатства за присъединяване към плана през октомври, но през декември НАТО прецени, че страната трябва да проведе още реформи. Апатурай съобщи обаче, че външните министри са отчели значителен прогрес на реформите и са приветствали решението на Босна да унищожи излишните амуниции и оръжия и да участва със свой контингент в Афганистан, отбелязва Ройтерс.

Двудневната среща на НАТО в Талин започна с обсъждане на различни въпроси, включително за американските тактически ядрени оръжия в Европа, руските ядрени оръжия и противоракетния щит. Държавите от НАТО се договориха САЩ да не изтеглят едностранно свои ядрени оръжия от Европа без предварително споразумение в рамките на алианса. "Нищо няма да бъде променяно едностранно що се отнася до политиката или до ядрения капацитет на НАТО", съобщи говорителят на алианса Джеймс Апатурай. Той подчерта, че всички решения ще бъдат взимани заедно.

Апатурай заяви това, когато бе попитан за възможността някоя от петте страни членки на НАТО, които имат американски ядрени оръжия на своя територия - Германия, Белгия, Холандия, Италия и Турция, евентуално да поиска те да бъдат изтеглени. В писмо, изпратено през февруари т. г. на генералния секретар на алианса Андерс Фог Расмусен, външните министри на тези държави го призоваха да започне дебати за ролята на тези оръжия именно на срещата в Талин.

Според експерти САЩ складират в свои военновъздушни бази в Европа 240 атомни бомби. След края на студената война е необходимо двойно разрешение за тяхната евентуална употреба - от САЩ, но и от съответната приемна държава. В случай на конфликт по принцип е предвидено тези атомни бомби да бъдат пускани от самолети на приемната страна, а не американски.

Външните министри от НАТО констатираха, че през годините алиансът е намалил както броя на ядрените си оръжия, така и военната им роля, съобщи още Апатурай. Той даде да се разбере, че "докато има ядрени оръжия по света (НАТО) ще запази един надежден и сигурен" ядрен арсенал. Въпросът как НАТО би могла да допринесе за постигането на напредък в областта на ядреното разоръжаване, получи подобаващо внимание, но никакво конкретно предложение не бе поставено на масата, допълни говорителят на алианса.

Русия взе външен заем за пръв път от 1998 г.

Русия се върна на международния пазар на държавните дългове, съобщи в. "Комерсант". Пласирани са еврооблигации, номинирани в долари, на обща стойност 5,5 млрд. долара от очакваните 7 млрд.

Министерството на финансите е пласирало два транша облигации - петгодишен и десетгодишен. Търсенето на руските ценни книжа е превишило двойно предлагането. Същевременно Ройтерс съобщи, че инвеститорите са били готови да вложат в руски книги по дълга 25 млрд. долара. В Министерството на финансите са оценили пласирането като успешно, отбелязвайки, че засега не се планират нови заеми на външния пазар през 2010 г., предпочитайки вътрешни заеми.

Русия е принудена да търси средства на външните пазари, понеже през 2009 г. е изразходвала голяма част от своя резервен фонд. През тази година бюджетният дефицит от 7% ще бъде покриван от остатъците на резервния фонд, от фонд за национално благосъстояние и от еврооблигации.

От края на 90-те години, когато Русия пласира дългови задължения за последен път, цените на нефта на световните пазари нараснаха, а външната конюнктура позволи бюджетът да се връзва даже при увеличени разходи.

Ситуацията коренно се промени през кризисната 2009 г. Сега държавният дълг на Русия не надвишава 40 млрд. долара, като той е намалял три пъти за 10 години. За сметка на това е нараснал корпоративният и банковият външен дълг, приближаващ половин трилион долара.

МВФ призова Г-20 към единна политика

Ръководителят на Международния валутен фонд (МВФ) Доминик Строс-Кан призова световните финансови лидери, събрали се на срещата на Г-20 във Вашингтон, за да обсъдят действията след финансовата криза, да координират политиката си по регулационните реформи, съобщи Ройтерс. Най-ясното разделение е за банковите данъци, на които Канада се противопоставя, а Великобритания подкрепя. Финансовите министри ще обсъдят две идеи за банкови данъци, предложени от МВФ. Фондът ще представи доклад на държавните глави на Г-20 по време на срещата им в Торонто през юни.

Юн Хиунг Сун, икономически съветник ма южнокорейския президент Ли Мюн Бак, заяви, че банковите данъци ще бъдат "голямата тема" на петъчната среща. Целта е да се възстанови цената на плановете за държавни помощи, така че банките, а не данъкоплатците, да платят сметката - както и да се стимулират банките да избягват поемането на толкова рисковани сделки. "Ако гледаме на това пошироко като средство за промяна на поведението към подобро, вместо на събиране на пари, е много по-лесно да се убедят онези страни, които не са влагали обществени средства в банковия сектор".

В същото време влошаващата се гръцка финансова криза служи за напомняне, че глобалната икономика остава уязвима и страните от Г-20 трябва да намерят допирни точки, за да регулират банките, да ребалансират глобалния ръст и да дадат на бързо нарастващите развиващи се икономики по-голямо влияние.

www.duma.bg

кратки

Нов трус разтърси централно Чили

Силно земетресение с магнитуд 6,1 по скалата на Рихтер разтърси централната част на Чили, която беше засегната от силно земетресение на 27 февруари, съобщиха от Американската геоложка служба. Епицентърът на земния трус е бил на 65 километра южно от Консепсион - университетски град и вторият по големина в Чили.

Катастрофални загуби причини вулканът на туризма

Европейският туристически сектор е понесъл загуби в размер на 1,72 милиарда евро в резултат на облака вулканична пепел, който парализира въздушното движение над Европа. По данни на Международната асоциация за въздушен транспорт европейският туристически сектор губи по 400 млн. евро дневно.

Клинтън призова КНДР да спре провокациите

Американският държавен секретар Хилари Клинтън заяви, че Северна Корея не трябва да предприема провокативни действия след появилите се твърдения, че КНДР може да е отговорна за потапянето на южнокорейски боен кораб. Тя призова режима в Пхенян да продължи преговорите за спиране на ядрените си програми.

Разкриха цигарена далавера в Косово

Ръководителят на ЕУЛЕКС Ив де Кермабон заяви, че няма да подаде оставка, след като 16 румънски полицаи от състава на мисията на Европейския съюз в Косово бяха заловени при контрабанда на цигари и алкохол. Преди няколко дни македонски митничари откриха голямо количество цигари и алкохол в автобус, с който румънските полицаи се връщали в страната си за отпуск.

Фалшиви пари от България хванаха в Румъния

Петима души бяха задържани от румънската полиция в момент, когато се опитали да обменят над 35 хил. евро във фалшиви банкноти от по 100 евро. Властите съобщиха, че фалшивите пари били внесени от България от задържаните лица. Разследващите органи проверяват в момента дали фалшивите пари не е трябвало да бъдат пуснати в обращение от банков клон в югозападния румънски град Карансебеш.

Гърция поиска финансова помощ

Гръцкият премиер Георгиос Папандреу поиска да бъде задействан пакетът от помощи на Европейския съюз и Международния валутен фонд, чиято цел е да извади членката на еврозоната от дълговата криза, предаде Ройтерс. "Налага се да поискаме задействане на механизма", каза Папандреу в далечния остров Кастелоризо в Егейско море. Правителството на Гърция няма пари, за да погаси на 19 май задължения в размер на 11,4 милиарда долара, посочва излизащия в Лондон в. "Уолстрийт джърнъл Юръп".

Свят

Гордън Браун изостава преди изборите

Вторият телевизионен дебат между премиера лейбърист Гордън Браун, консерватора Дейвид Камерън и либералния демократ Ник Клег показа различията на партийните идеи за бъдещето на страната

Две проучвания на общественото мнение посочват съответно Дейвид Камерън, лидер на консерваторите, и Ник Клег, лидер на либералните демократи, за победител във втория телевизионен дебат преди парламентарните избори във Великобритания на 6 май, съобщиха световните агенции.

Браун и Камерън този път смениха тактиката, като насочиха нападките си срещу Клег, когото медиите обявиха за безспорен победител в първите дебати. По време на 90-минутния диспут в град Бристол, Югозападна Англия, който бе излъчен пряко по телевизия Скай нюз, трите кандидати за премиерския пост обмениха мнения за Европа, Афганистан, климата и имиграцията, без никой да вземе предимство.

До първите дебати преди седмица борбата бе между фаворита Камерън и Браун, чиито лейбъристи са на власт вече 13 години. Убедителната победа на Ник Клег обаче доведе до рязко увеличаване на неговата популярност и пренебрегваните до този момент либерални демократи изведнъж влязоха в сметките. Представянето на лидера на центристката партия Либерални демократи бе очаквано с огромен интерес. Премиерът, който определено не е "любимец на камерите", от своя страна призова за дебати, съсредоточени върху съдържанието, а не върху "стила и пиара".

Гордън Браун обвини Ник Клег, че ще допринесе за отслабването на Великобритания, а Дейвид Камерън - че иска да я изолира в Европа. Всяването на страх не служи за нищо, отговори уверено Клег. Браун и Клег на няколко пъти, изглежда, се съюзиха негласно срещу лидера на консерваторите, чиято партия се опитва да си върне властта след 13 години в опозиция.

Когато Камерън каза, че иска "да бъде в Европа, а не да бъде ръководен от Европа", Браун го обвини, че иска една изолирана от своите партньори Великобритания.

Влезли в негласен съюз срещу консервативния лидер, неговите двама опоненти влязоха в остър спор по повод желанието на либералните демократи да се откажат от модернизирането на британския арсенал от балистични ракети, което според изчисления на правителството ще струва 20 милиарда лири стерлинги до 2020 г. Браун призова Клег да прояви "малко здрав разум", като спомена за ядрената заплаха, която идва от Иран и Северна Корея.

Проучванията на общественото мнение не отреждат мнозинство на никоя партия, което превръща центристката формация в твърде вероятен коалиционен партньор на победителя, по всяка вероятност консерваторите.

В момент, когато сондажите отчитат, че либералните демократи догонват торите, консервативният печат атакува вчера Ник Клег. Вестник "Дейли телеграф" писа, че бизнесмени са превеждали средства директно в личната му банкова сметка, а не в сметка на неговата партия. По време на диспута Клег отхвърли категорично тези обвинения.

Според средния резултат от пет бързи проучвания на общественото мнение 33,8% от анкетираните смятат, че лидерът на либералните демократи е спечелил дебатите. 32,8% определят за победител Дейвид Камерън, а 27,6% - Гордън Браун.

Обама и Далай Лама са най-влиятелните световни политици

Според социологическо проучване на агенция Harris interactive сред шест хиляди граждани на шест страни (Франция, Испания, Германия, Италия, САЩ и Великобритания), проведено между 31 март и 12 април, резултатите недвусмислено показаха, че най-влиятелни световни лидери са Барак Обама и Далай Лама.

Обама е спечелил 77% подкрепа, с 1% повече, отколкото през ноември, сочат данните от анкетата, проведена за телевизия France24 и Радио Франс Интернационал. Духовният лидер на Тибет беше на второ място със 75%, следван от държавния секретар на САЩ Хилари Клинтън с 62%. Папа Бенедикт XVI е седмият най-популярен лидер в света с подкрепата на 36% от анкетираните. Германският канцлер Ангела Меркел беше на четвърта позиция с подкрепа от 54%. Тя е следвана от френския президент Никола Саркози, който поделя петото място с генералния секретар на ООН Бан Ки-Мун с 37%. Най-непопулярните лидери според анкетата са били президентът на Иран Махмуд Ахмадинеджад, либийският лидер Муамар Кадафи и китайският президент Ху Цзинтао.

Турски интелектуалци признават геноцида

Турски правозащитни сдружения и интелектуалци организират днес манифестации в Истанбул, за да почетат паметта на жертвите на арменския геноцид в периода 1915-1917 г., като това ще са първите прояви от този род в Турция, която отрича геноцида. Истанбулският клон на Организацията за защита на човешките права е предвидил да организира по обед митинг, на който ще бъде издигнат лозунгът "Никога вече!" пред гарата "Хайдар паша", на азиатския бряг на Босфора, както и манифестация на площад "Таксим". Организаторите канят всички, които изпитват тази "голяма болка", като се очаква там да се съберат много интелектуалци, писатели и артисти. Инициаторите на тези прояви са публикували декларация, в която се казва: "Това страдание е и наше страдание, което всички ние преживяваме. Тази мъка е наша мъка. Трауърът е за всички нас." На 24 април е започнало прогонването на арменците, припомнят авторите на декларацията.

ЕС регистрира 24 вида нови наркотици

Двайсет и четири нови вида наркотици са били регистрирани през 2009 г. от Европейския център за наблюдение на наркотиците и наркоманиите и Европол - рекордно голям брой според публикувания днес общ доклад на двете организации, предаде Франс прес. Според доклада 24 нови психоактивни вещества са станали официално известни за първи път на двете агенции през 2009 г.

Това е най-големият брой вещества, за които агенциите са получили сигнали за една година и двойно повече, отколкото обявените през 2008 г. (13), гласи съвместно комюнике на Европол и центъра. Всички нови наркотици са синтетични, а два от тях имат медицински свойства.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Властите на Тайланд се обърнаха с призив към активистите на опозицията, които продължават да протестират в центъра на Банкок, да се разотидат мирно, за да не се наложи да бъде използвана сила срещу тях

Хиляди пътници все още висят по летищата

Въздушният трафик в Европа се нормализира, но десетки хиляди пътници все още са блокирани на различни летища, а авиокомпаниите пресмятат загубите си, предаде Франс прес. За пръв път обаче беше затворено летището в Рейкявик. Досега облакът от вулканична пепел от Исландия се разпространяваше на изток, достигайки Великобритания, скандинавските страни и Европа, но без да засегне исландската столица, намираща се в югозападната част на острова.

Според Европейската агенция за контрол на въздухоплаването (Еврроконтрол) много малко полети ще бъдат отменени поради някои ограничения за полетите в скандинавските страни и логистични проблеми при някои авиокомпании.

Десетки хиляди пътници все още са блокирани далеч от местата, за където са тръгнали, поради недостатъчен брой полети на фона на полемиката за обезщетенията, които трябва да плащат авиокомпаниите. Така например във Варшава пътниците продължаваха да се тълпят около международните автобуси - единствен начин за придвижване до европейските столици.

Европейската комисия вече припомни, че всички авиокомпании, извършващи полети от Европейския съюз, са длъжни да спазват правата на пътниците.

Серия атентати разтресоха Багдад

Най-малко 25 души са убити, а над 100 бяха ранени в серия бомбени атентати срещу шиитски джамии в иракската столица. С това броят на убитите в Ирак стана 33, предаде Асошиейтед прес. Бомбените експлозии в три различни джамии, изглежда, са целели да съвпаднат с петъчните молитви. Според Франс прес две от експлозиите били причинени от коли бомби.

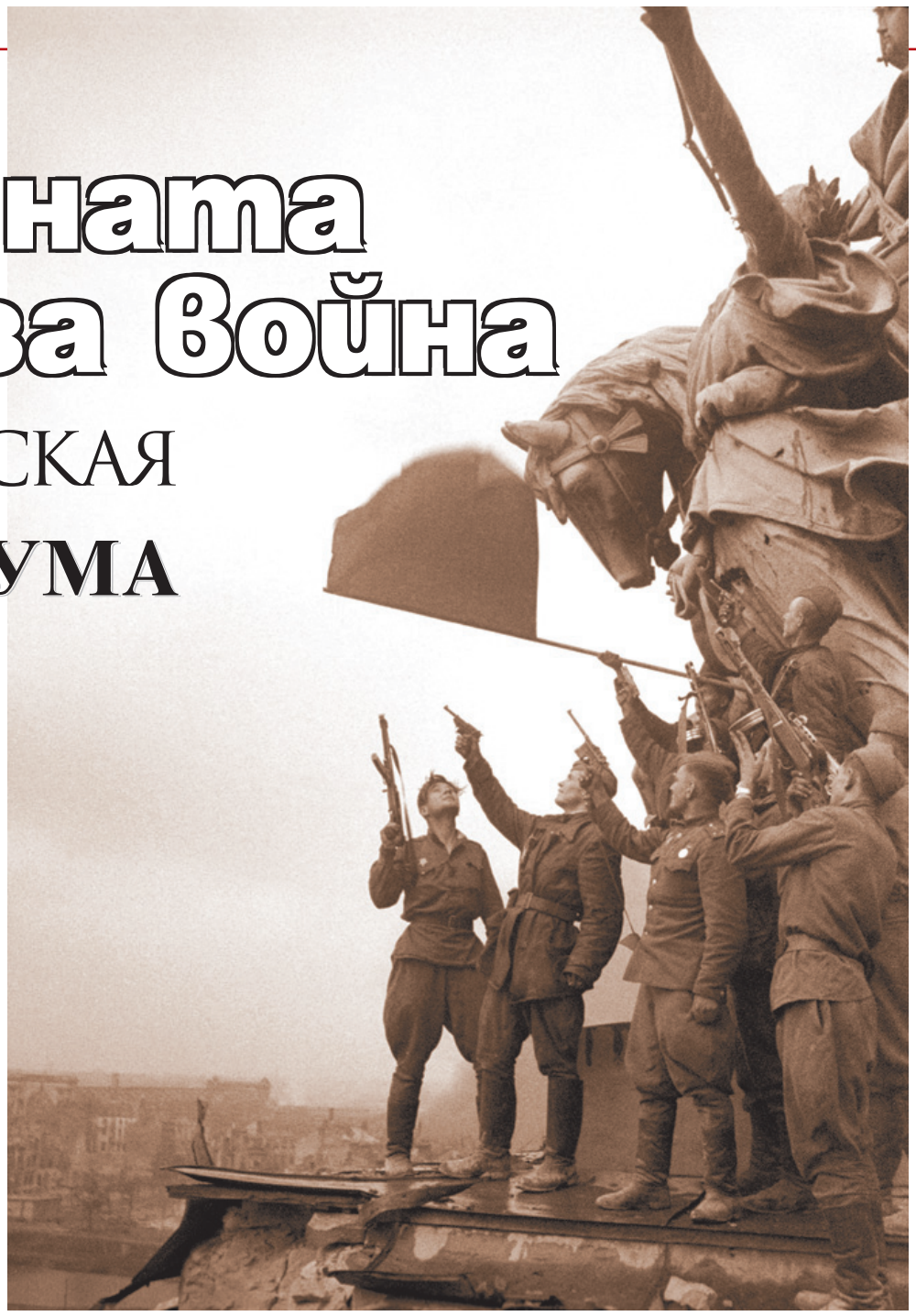
Седем души загинаха по-рано днес при избухване на самоделни взривни устройства в западната провинция Анбар. Бомбите били заложени близо до жилищни сгради в иракския град Халидия.

Още един човек е загинал в Багдад при бомбена експлозия в магазин за дрехи.

Свят

За Войната като за Война

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Сталин и поколението на победителите

До юбилея на Великата победа остава малко време, а вече гръмна скандал. Предизвика го инициативата на московския градски съвет на ветераните от войната, начело на който е бившият секретар на ЦК на КПСС, кандидат-член на Политбюро на ЦК на КПСС Владимир Долгих. Той предложи за 9 май столицата да бъде "украсена" от плакати с изображението на Сталин. Представителят на съветската номенклатура, добре усвоил "правилата на играта" с името "И на нашите, и на вашите", аргументира предложението си така: "Ветераните на Москва осъждат репресиите, но заедно с това оценяват резултатите, постигнати под ръководството на Сталин". И всичко това става на фона на модния напоследък призив за "предотвратяване на изопачаването на историята на страната".

Виталий ДИМАРСКИ

Именно организацията на ветераните би трябвало да се погрижи за възстановяването на историческата истина и справедливост по отношение на поколението на победителите, което след края на войната първо изпита на гърба си "бащинската грижа" на вожда. Много подозрително изглеждаха в очите му хората, получили военен опит, видели командирите си в моменти на слабост и поражения, открили за себе си друг - европейския - свят, друг начин на живот, върнали се с надеждата, че и те, победителите, са си извоювали правото за по-свободно и достойно съществуване. А те са били милиони.

Ето защо още през февруари 1946 г. Сталин, по време на изказване на предизборно събрание на Сталинския избирателен окръг на Москва, предупредил фронтоваците: "Казват, че победителите не ги съдят (смях, аплодисменти), че те не бива да бъдат критикувани, да бъдат проверявани. Това не е правилно. Победителите могат и трябва да бъдат съдени (смях, аплодисменти). Това е полезно не само за делото, но и за самите победители (смях, аплодисменти): по-малко ще се възгордяват, ще има повече скромност. (Смях, аплодисменти)".

Прави впечатление, освен всичко друго, стенографската забележка "смях, аплодисменти". Всички ли харесаха шегата? И пак такива "смях, аплодисменти" са съпровождали изглежда и други решения на властите.

Да се отмени Денят на победата, за да не маршируват победителите с оръжие в ръце пред мавзолея и да не ужасяват диктатора? Смях, аплодисменти...

Да се отнемат на фронтоваците малките "орденски пари", които те са получавали дори по време на войната? Смях, аплодисменти...

Победителите "могат и трябва да бъдат съдени" толкова, че 10 процента от върналите се от войната от тях се оказали в лагерите? Смях, аплодисменти...

"По-малко възгордяване, повече скромност" е трябвало да проявяват големите съветски военачалници, част от които (като Жуков) са били изпратени по-далеч от Москва, а други (като героя на Съветския съюз Василий Гордов) просто са били разстреляни? Смях, аплодисменти... И всичко това са правили с ветераните под мъдрото ръководство на вожда, който цинично, след всичките сантиментални фрази, казани по адрес на руския народ през най-тежките моменти от битката с нацизма, признал пред съратниците си, че през следващата война руският народ вече не може да бъде опора, защото той, народът-победител, прекалено много се бил променил, а военни кадри вече трябвало да се търсят в средноазиатските републики.

В борбата със собствения си народ и с неговата памет за войната Сталин наистина е бил "резултатен мениджър". През 1947 година той затваря музея на отбраната на Ленинград, отказва да разреши създаването на общосъюзна асоциация на ветераните. Трябва да се признае, че Сталин е имал сериозни основания да се опасява от фронтоваците. В архива на комисията по реабилитация, оглавявана от покойния Александър Николаевич Яковлев, има много дела срещу ветерани от войната, които разочаровани от вожда са си позволявали да го критикуват.

Ето само три дела, с които ме запозна писателят историк Дмитрий Фост, който се занимава със съдбите на поколението на победителите.

Низковолос Иван Яковлевич, роден през 1914 г., със средно образование, герой от войната, изключен от КПСС заради скриване на връзки с роднини в Америка. Писал до ЦК на КПСС: "Ако в началото на 1941 г. имаше само частична измяна, то сега, след обещания по време на войната рай, едва ли още ще се намерят такива, които ще повярват на това и няма да позволят да бъдат отново излъгани. Дори тъпоглавите царски управници са се опитвали да поддържат сред народа авторитета и цената на наградите си".

Федотов Константин Иванович, роден през 1908 г., участник във войната. Изпратил писма в "Челябнский рабочий", "Правда", в които написал за тежкото си материално положение, молил за помощ и осъдил колективната форма на стопанство в СССР, позовавайки се на общото мнение. Потеряев Евгений Александрович, роден 1903 г., руснак, с висше образование: "Хиляди работници умират от стомашни болести, туберкулоза и други заболявания. Виновникът за смъртта на хиляди хора е Сталин, който обяви новите строежи, без да подготви база за тях. Затова ние, работниците, го смятаме за "враг на народа" и настояваме да поеме отговорност. От първите години на съществуването си компартията е основавала работата си върху лъжата и измамата".

Интересно, ако бяха останали живи, дали всички тези хора щяха да помолят организацията на другаря Долгих да сложат билбордове, информиращи за военните заслуги на Сталин?

А ако освен това поискаме мнението на роднините на онези върнали се от войната инвалиди, които сталинският режим гонеше от улиците на съветските градове? През 1954 г. министърът на вътрешните работи докладвал на Хрушчов, че от 1949 година (вероятно тогава това е бил подарък за 70-годишнината на Сталин) са били задържани и "изолирани от обществото" близо половин милион инвалиди, предимно хора без крайници. Като бесни кучета те са били хващани по дворове, улици, гари и закарвани (понякога са ги возили като добичета в товарни вагони) в отдалечени места на Север, за да не загрозяват картината на щастливия съветски живот. Организацията на ветераните би трябвало да се нагърби не с окачването на плакати, а с издирване на гробовете на тези нещастни фронтоваци, данните за които и днес се пазят в секретните архиви.

А освен това не би било зле да си организират и библиотека, където една до друга да са книгите на писателите фронтоваци Астафиев, Бакланов, Биков, Василев, Владимов, Гросман, Кондратиев, Окуджава, Некрасов, Солженицин... За да могат младежите, а и самите ветерани да прочетат поне това: "Жуков и Сталин изгориха в пламъка на войната руския народ и Русия, ето от това тежко обвинение трябва да се започва разговорът за войната, тогава ще има истина. Но ние няма да доживеем до нея. Няма да ни стигнат нито сили, нито акъл, нито мъжество да говорим за трагедията на нашия народ, в това число и цялата истина за войната, а ако не цялата, то поне основната й част" (Виктор Астафиев).

Това щеше да реален принос и за движението на ветераните, и в борбата с фалшифицирането на военната история...

Снимка БГНЕС

Москва се готви да посрещне юбилея на Деня на победата с грандиозен парад, в който за пръв път ще участват и представители на съюзниците

Въпрос: През коя година е създадена група АББА?
1. 1974 г. 2. 1972 г. 3. 1980 г.

СПЕЧЕЛЕТЕ БИЛЕТ ЗА КОНЦЕРТА
с SMS на номер 1915 1 лв. без ДДС
Напишете **DUMA** и добавете цифрата на отговора, който сте избрали за верен. Изпратете съобщението. УСПЕХ!

Интервю

Д-р Страхил Ефремов:

Гаражната медицина остана в миналото

Необходими са стандарти в пластичната хирургия и законова регламентация за нейното приложение, категоричен е лекарят

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Д-р Ефремов, все още ли лекари без специалност предлагат пластични операции на клиентите си в банята на апартамента например?

- Случаите на т.нар. гаражна медицина останаха в миналото. Дори колегите без придобита специалност работят в медицински центрове, които отговарят на хигиенните изисквания. Поне през последните няколко години не е имало такива случаи.

Да разбираме ли, че вече има ясни стандарти в пластичната хирургия у нас?

- Преди всичко в България има специалност пластично-възстановителна и естетична хирургия, както е записана в Наредба 34 за медицинските специалности. Срокът на обучение по специалността е 5 години и като всяка друга специалност се придобива след 6-годишното обучение по медицина. Тоест, за да стане един лекар пластичен хирург, трябва да е учил поне 12-13 години и да е положил съответните изпити. Но ние от Българска асоциация за пластична, реконструктивна и естетична хирургия искаме да организираме периодично курсове за повишаване на квалификацията на колегите.

Въпреки това е необходимо уеднаквяване на стандартите и дори на терминологията в европейски и световен мащаб. И у нас, както и на други места по света, все още лекари без съответната специалност се опитват да предлагат на пациенти пластични операции. Това е световен феномен. Преди известно време в Аржентина на една манекенка са й инжектирали неща за уголемяване на дупето, вследствие на което починала. А жената, която направила инжекцията, нарекла себе си "естетична медичка", а се оказало, че била общопрактикуващ лекар... И в Южна Америка, и в САЩ, и в Европа се използват всякакви названия, само и само да се заобиколи правната страна на въпроса - "естетичен медик", "козметичен медик", "козметичен хирург" и пр. Цялата тази терминология трябва да се уеднакви. Както в България има специална комисия за медицинските стандарти, има и европейска. Тя на 9 април т.г. даде предложение за налагане на стандарт по естетична хирургия. Ако това се приеме, нашата асоциация ще кандидатства в Българския институт по стандартизация. Какво е естетична хирургия и кой има право да я практикува, ще залегне в българските стандарти. Това ще даде и възможност да бъдат санкционирани онези, които се отклоняват от стандарта. Българската асоциация за пластична, реконструктивна и естетична хирургия е съсловна организация на лекари с дадена специалност - ние сме експерти и не можем да имаме законодателна инициатива, нито можем да санкционираме, но можем да следим за спазването на стандартите. Асоциацията ни взима отношение към проблемите на специалността и изготвя становища по тях, чрез различни форуми допринася за повишаване на квалификацията на своите членове, съдейства при изготвянето и усъвършенстването на програмите за специализация и квалификация на лекарите. Практиките в различните страни на ЕС са различни, а медицинският туризъм е факт. Например британка се оплакала от операция в Белгия, където я оперирал италианец.

Организацията ни е създадена през 2000 г. и обединява 43-ма лекари с придобита специалност по пластична хирургия от цялата страна. Това е над 95% от пластичните хирурзи у нас. Основната ни задача е да спазваме правилата за добра медицинска практика с оглед защитата на интересите на пациентите.

Голям ли е интересът на студентите по медицина към специалността?

- Смятам, че повечето от студентите, които са колеги на дъщеря ми, казват, че искат да станат пластични хирурзи, за да печелят много пари. Всъщност пластичната хирургия е много тежка дисциплина - ние лекуваме децата с вродени аномалии, които не са просто козметичен проблем, както и дефекти след травми или след операции на тумори. Допреди няколко години например бяха много чести случаите на лицево-челюстни травми при катастрофи поради неползване на предпазни колани. Сега сякаш тези случаи са намалели - ползването на коланите е задължително... В тези случаи говорим за пластична и реконструктивна хирургия. Това е същността на пластичната хирургия. А естетичната хирургия е... най-горните 20%. Всички искат да стигнат тези 20%, като пропуснат стъпалата по първите етажи. Например хирургията на гърдата се разделя на две големи области - на естетична и на конструктивна. Първият вид операции се прилагат при здрави пациенти - когато желаят корекция поради асиметрия на бюста, за увеличаване или намаляване, за промяна на формата и т.н. Реконструктивната хирургия се прилага, когато гърдата е загубена при тумор или възпалително заболяване - тя просто се изгражда наново...

НЗОК заплаща ли за възстановителните операции?

- Има една клинична пътека за тъканни дефекти, която струва над 700 лева, една за възстановителна хирургия след операция на рак на гърдата за 500 лв., но имплантите не са включени, и няколко пътеки за вродени малформаци, които са по 600 лв. Само анестезията и престоят в болница за всяка от тези операции консумират тези пари.

Как пациентът да разпознае истинския пластичен хирург? Рекламата е толкова агресивна...

- Ние препоръчваме на колегите си да поставят на видно място в кабинетите българските си дипломи за придобита специалност по пластично-възстановителна и естетична хирургия, както и медни плакети за членство в асоциацията. От друга страна, с налагането на търговските методи в много сфери на живота, в това число и в пластичната хирургия, наистина рекламите ни заливат отвсякъде. А и се налага философията, че красотата е един от основните стълбове в живота на човека, предпоставка дори за растеж в кариерата. Това е добре. Но лошото е, че нашата специалност започна да се представя по билбордове по улиците и като шоу спектакъл. Но винаги и пациентите, и лекарите трябва да знаят, че това всъщност е хирургия. И когато изпълняваме желанията на пациентите си, винаги трябва да им обясняваме, че в края на краищата става въпрос за хирургия, а това е нещо много сериозно. Затова преди всяка една пластична операция провеждаме беседа с пациента - обсъждаме същността на операцията, рисковете и опасностите, как протича операцията, очаквания резултат от нея, евентуалните усложнения. А те често идват не само от препаратите, материалите, подценената стерилност, но и от недисциплинираността на пациентите, особено в следоперативния период. Пациентът трябва да бъде запознат с всичко това... Една от целите, които си поставя нашата асоциация е да бъде своеобразен медиатор между пациентите и лекарите. Има кодекс за етично поведение, има и текстове в Закона за радиото и телевизията за реклама, която подвежда към опасни действия и на практика скланя пациента да направи нещо, което е опасно за здравето и дори за живота му. Но ако въпросният кодекс или законът бъдат нарушени, не следва санкция.

Значи пациентът трябва сам да се пази?

- Да, но ние като лекари сме длъжни да му помогнем да го прави успешно... Асоциацията е ангажирана не само със създаването и спазването на професионални стандарти, но изработва и следва правилата за защита правата на пациентите.

Има ли материали, които са вредни и не бива да се прилагат при естетичната хирургия?

- Има, разбира се. Мога да дам пример с инжектирането на свободен силикон и хидрогел. Те са вредни за здравето и специалистите са на мнение тази процедура да не се извършва.

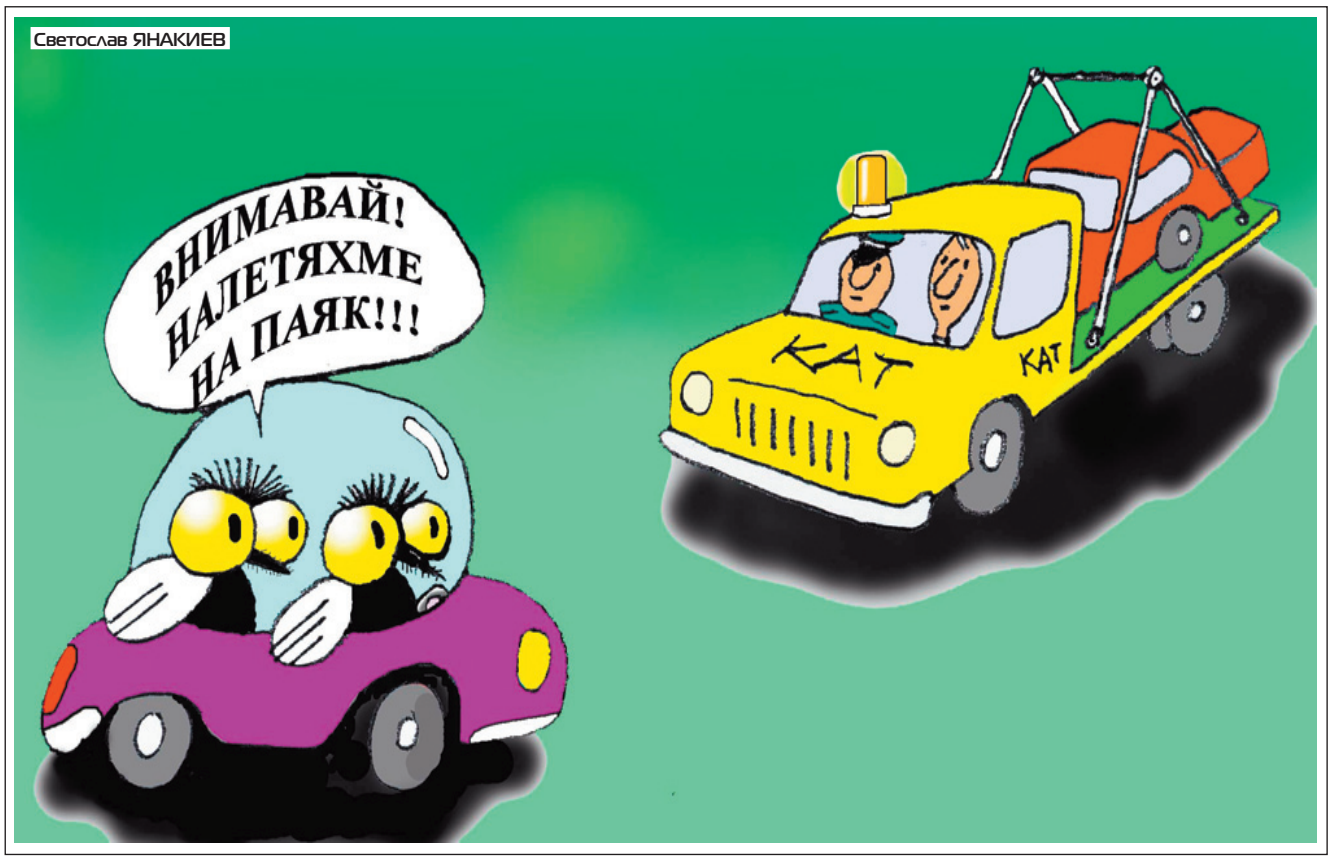
Какво още ще обсъждате по време на Националната конференция по естетична хирургия?

- Основната тема на форума е ефектът на филърите (инжектиране на материали, които се използват за различни естетични корекции като попълване на бръчки, уголемяване на устни, моделиране на белези и т.н.). Искаме да съберем информация от всички членове на асоциацията дали са имали пациенти с усложнения, колко и какви точно, какъв процент от пациентите са недоволни и от какво са недоволни и като обобщим тези данни, да излезем със становище.

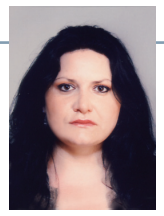

Д-р СТРАХИЛ ЕФРЕМОВ е завършил медицина през 1988 г. в София. Специалист е по ортопедия и травматология от 1994 г. и по пластична, реконструктивна и естетична хирургия от 1998-а. Специализирал е неколкократно във френски клиники. Председател е на Българското сдружение за естетична пластична хирургия и е съосновател на Българската асоциация за пластична, реконструктивна и естетична хирургия и неин секретар по организационните въпроси.

Инжектирането на свободен силикон и хидрогел е вредно за здравето

А и данъци не плащат

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Сигурно много общини са го закъсали, защото държавата освен на бизнеса и на тях бави парите. А може и въобще да не получат част от субсидиите за делегирани дейности, защото както стана известно, това са част от антикризисните мерки на управляващите. Недостигът на средства е една от причините някои общини да търсят всеки ден креативни начини за събиране на някой и друг лев в общинските касии от глоби.

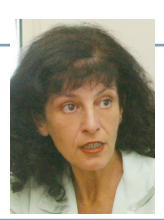
През последния месец Столичният инпекторат се е активизирал да налага констативни протоколи за неправилно паркиране в кварталите. Дори се похвалиха пред медиите колко много санкции били наложени, които, апропо, не подлежат на обжалване. За неправилно паркиране инспекторите дебнат и около парковете и жилищните сгради. И ако дори сантиметър от гумата ти е стъпила на пространство, набедено за зелена площ, върху стъклото на колата ти мигом цъфва протокол за глоба. Преди дни наблюдавах как 3-4 инспекторки вървяха заедно (вероятно да си пазят страх) и слагаха "честитки" върху автомобилите, паркирани пред един блок - дни наред на едни и същи места. На някои собственици на автомобили дори "честитиха" няколко пъти.

И аз съм против затриването на зелените площи, но питам кметовете къде да си паркират хората автомобилите, когато или няма достатъчно паркинги в общините, или 80 на сто от местата пред жилищните сгради са заети от "гаражни клетки"? Които иначе са обявени за незаконни... Например в сградата, в която живея, има собственици на такива временни постойки, които изобщо не ги използват за гаражи, макар че имат по няколко автомобила, паркирани извън постройките.

Неотдавна бяха изнесени данни, че незаконните гаражни клетки "изяждат" около 5000 паркоместа в столицата, а самите те са над 10 000. Специалистите твърдят, че при капацитет на пространство за паркиране за 12 автомобила при поставяне на металните конструкции остава място само за 8 возила. Така че ако се премахнат гаражните клетки и местата се превърнат в обикновени наземни паркинги, ще се отворят терени най-малко за 15 000 автомобила. На всичкото отгоре повечето от временните гаражи са разположени в зелени площи и междублокови пространства, които иначе са публична общинска собственост. А за тези постройки дори не се плаща данък.

Проблемът ще става още по-сериозен, защото автомобилите се увеличават. Защо общините, на чиято територия има подобни постройки, не задължат собствениците да ги махнат в определен срок, и то за своя сметка? А не да глобяват хората, които няма къде да си паркират автомобилите. Иначе не остава друго освен държавата да преустанови регистрацията на нови автомобили - просто скоро не само няма да има къде да паркираме, без да ни санкционират, а и няма да има столични улици, по които да шофираме.

Ами сега?

АИДА ОВАНЕС

Няма да бъдат закривани болници, категорична бе здравната министърка проф. Анна-Мария Борисова. Малко след това обаче представи статистика, която по начина на представянето ѝ навежда на мисълта, че болниците у нас са много. Харчовете им - също.

В следващите три месеца отново ще се прави анализ на системата (това, което от август м.г. до напускането на министерското кресло правеше Божидар Нанев), а след това ще бъдат ясни параметрите на реформата, обясни Борисова ("Ще бързаме, защото сме безумно закъснели, но ще бързаме бавно, премерено, обмислено, подготвено. Три месеца ще се готвим, за да имаме визията, да имаме постановката", обясни Борисова). Значи, кажи-речи година ГЕРБ ще анализира здравната система. Задълбочен анализ - сякаш хората на ГЕРБ не са живели в България, не са ползвали услугите на здравната система, не са работили в нея! Ще я проучват и анализират, докато все пак си изградят представа за себе си какво искат да направят със здравеопазването. Тоест, да му сложат диагноза. За целта новата министърка може би най-сетне ще трябва да си даде сметка, че щом е министър, добре е да забрави, че е била лекар и да мисли само за пациентите. Затова няма да е зле и да махне кавичките от думата реформа (при представянето си проф. Борисова каза, че се срамувала от думата реформа и я слагала в кавички) и тогава може би реформата ще тръгне. Тогава може би и нещо за Негово Величество пациента ще бъде направено, как точно ще се проведе болничната реформа. Може би ще има и конкретен отговор как точно българският лекар ще си стои в България и ще се чуди дали е във Франция или Австрия.

Че няма яснота каква точно визия има ГЕРБ за бъдещето на здравеопазването, личи всеки ден. Вчера например премиерът Борисов отново заговори за таван на докторските заплати. Министър Борисова обаче каза, че таван няма да има, а един вид система за оценяване. Тогава Борисов заговори за таван на цените на лекарствата... Е, може би той (може би с нейна помощ) ще узрее, че и това не е много разумно, защото ще ощети потребителите на лекарствата. И още защото това ще е поредната предпоставка за корупционни практики. Защото множество лекарства няма да се вместят в този таван и ще трябва да изчезнат от пазара. И защото тогава лекарите ще бъдат принудени да лекуват с евтини и може би недостатъчно ефикасни лекарства.

Министър Борисова беше права - стига вече шеги, време е за работа. Стига шеги с болните и с докторите. Време е да се работи, за да не избягат всички доктори и всички пациенти. Тогава управниците ще си останат самички да управляват себе си.

Дамата 24

1877 - НАЧАЛО НА РУСКО-ТУРСКАТА ВОЙНА (1877-1878). Войната е наречена от българския народ Освободителна. Довежда до освобождаването от Османската империя и създаването на Третата българска държава.

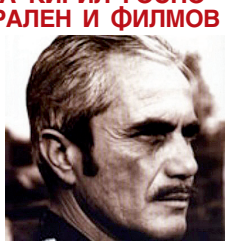
Османското правителство отхвърля Лондонския протокол на Великите сили с предложения за реформи в Османската империя. В отговор на 12/24 април 1877 г. с издаден в Кишинев Манифест на император Александър II Русия обявява война на Османската империя. За участие във войната са привлечени Румъния, Сърбия и Черна гора. В състава на въоръжените сили на Русия е Българското опълчение, части, набирани от неруски националности, финландска част - Лейбгвардейски финландски пехотен полк. В началото на 1878 г. действащата руска армия е на 20-ина км от Цариград. Победата е пълна. Великобритания изпраща в Мраморно море боен флот, който да предотврати превземането на османската столица. Под натиска на другите Велики сили и след претърпените загуби на 31 януари 1878 г. Русия сключва с Османската империя Одринското примирие, с което се прекратяват бойните действия. На 3 март Русия и Османската империя подписват Санстефанския мирен договор.

1939 - В ГР. КУБРАТ СЕ РАЖДА ЛИЛИ ИВАНОВА. Завършва медицински техникум във Варна, а по-късно работи като медицинска сестра в родния си град. През 1961 г. е одобрена за прослушване в Концертна дирекция, София, която организира първото задгранично турне заедно с Емил Димитров, Ирина Чмихова и Мария Косева в Румъния. Първия си албум Лили Иванова издава по предложение на румънската фирма Electrecord през 1963 г., което е и първата дългосвиреща плоча на български изпълнител. Първия си концерт в България Лили Иванова изнася през 1964 г. в зала "Универсиада". От 1966 г. започва нейният успех, който в следващото десетилетие е феноменален и е белязан както от получаването на престижни награди, така и с раждането на едни от най-хубавите български песни, наричани днес "златни". През 1996 г. Лили Иванова е удостоена с голямата награда "Златният Орфей" за цялостен принос. През 1997 г. международната асоциация на жените я номинира за една от най-прочутите жени на XX век.

1990 - КОСМИЧЕСКИЯТ ТЕЛЕСКОП „ХЪББЪЛ" Е ИЗВЕДЕН В ОРБИТА. Телескопът "Хъбъл" е създаден като съвместен проект на НАСА и Европейската космическа агенция. Разполагането на телескопа в Космоса дава възможност да се регистрират електромагнитни излъчвания в диапазоните, в които земната атмосфера не е прозрачна. Например инфрачервено излъчване. Заради отсъствието на атмосфера разделителната способност на телескопа е 7-10 пъти по-добра от аналогичен телескоп, разположен на земната повърхност. До днешна дата "Хъбъл" е направил 700 хил. изображения на 22 хил. небесни обекта - звезди, мъглявини, галактики, планети.

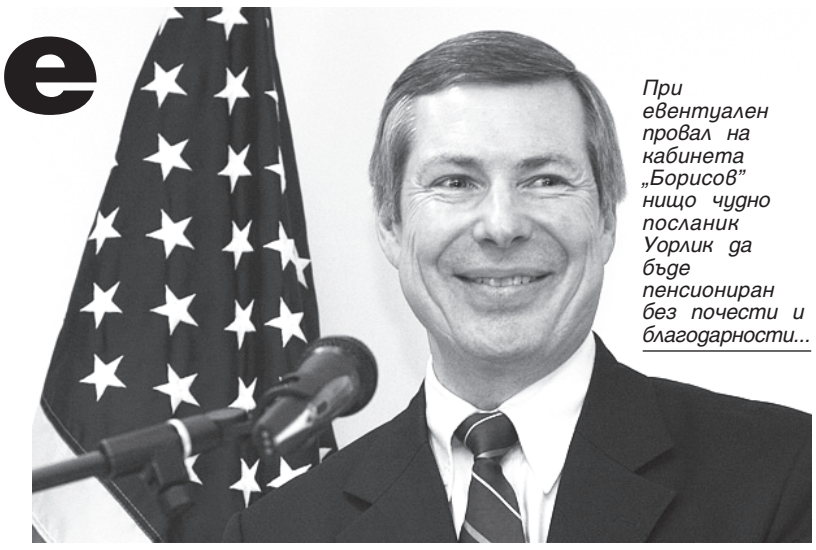
2003 - ВЪВ ВАРНА УМИРА КИРИЛ ГОСПОДИНОВ (1934-2003), ТЕАТРАЛЕН И ФИЛМОВ АКТЬОР. Роден е на 24 май 1934 г. в с. Гроздьово, Варненско. Завършва актьорското си образование през 1966-а и започва работа във Варненския театър (1966-1971). През 1971 г. се премества в София, в театър "София". Същата година става и член на Съюза на българските филмови дейци, където по-късно е дългогодишен член на ръководството на секция "Актьори". Сред първите филми за голям екран, в които играе актьорът, са "Понеделник сутрин" и "Шведски крале". Успоредно с непрестанната си работа в театъра, Кирил Господинов се снима и в други незабравими български филми като "Случаят Пенлеве", "Нощем с белите коне", "Тримата от запаса", "Два диоптъра далекогледство", "Бон шанс, инспекторе", "Петък вечер", "Момчето си отива", а като Рангел Лелин - Баш Майстора - неподражаемия герой на нашето съвремие от епохата на "зрелия социализъм" от едноименната тв поредица, Кирил Господинов се превърна в един най-любимите актьори на българските зрители.

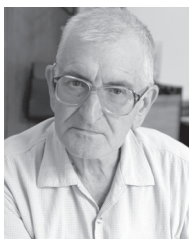
Актуално

Каквото каже г-н Уорлик, ще стане

Впечатлението е, че като индивидуални постъпки и мислене той се противопоставя или изразява резерви спрямо политиката на президента Обама

При евентуален провал на кабинета „Борисов" нищо чудно посланик Уорлик да бъде пенсиониран без почести и благодарности...

Чавдар ДОБРЕВ

От последното посещение на посланика на САЩ Джеймс Уорлик в Главна прокуратура, честно да си кажа, останах не само изненадан, но и шокиран. И от думите, които произнесе, и от бруталния тон в общуването му с българския политически елит и журналистите. Не си спомням - и от прочетеното, и от преживяното, дипломатите на Хитлер или посланиците на Сталин да са си позволявали на българска земя такава грубиянщина.

Скоро обаче, не много след първите си реакции, проумях, че така и трябва да бъде! Ако бяхме суверенна държава, г-н Уорлик или щеше да бъде отзован официално от страната, или прибран скришом в Съединените щати от техния департамент по външните работи. Но понеже не сме вече суверенна държава и понеже сме се превърнали в "доминион" на великата световна сила, редно беше - рано или по-късно - да се случи едно такова събитие. Вярно е, че

един господар би могъл и по-възпитано да разговаря със своята прислуга

но съгласете се, че по волята му е да не се съобразява с подобни условности.

Ето защо вместо да се сърдим на г-н Уорлик, че ни дърпа ушите, по-добре е да чуем какво той иска от елита и народа ни. И да сме наясно докрай, че г-н Уорлик командва българската политическа класа, неговата държава е поела на "командно дишане" българите. Довчера, поради прищявка или ненужна куртоазия, САЩ не подчертаваха явни неща, които днес са всекидневие: икономиката и финансите на България ги дирижира раболепен чиновник от американската Световна банка; ГЕРБ е партията, която, сравнена с останалите партии от прехода, действа най-последователно в името на новия "цивилизационен избор"; Бойко Борисов и неговите съратници от финансово-икономическия кръг "Глобална България" се селектират и поставят на съответни постове не от брюкселската бюрокрация, а от администрацията на Вашингтон.

В качеството си на дипломат - новопокръстен генерал-губернатор, г-н Уорлик демонстрира гняв, а не просто недоволство от начина, по който се развиват процесите в днешна България.

Г-н Уорлик нахока министър-председателя и министъра на вътрешните работи, че все още не са се справили с корупцията в съдебната власт. Призова ги да се хванат да действат енергично, и то с глас, който не търпи възражение. Напомни им, че змийско гнездо на корупцията са българските съдии, фиксирайки конкретно списъка на Красьо Черния. От гледна точка на дипломацията такива неща не се разискват публично, но един

дипломат, облечен в тогата на генерал-губернатор

не само че може, а е и длъжен да комуникира с българските власти точно така.

Какво разбираме от репликите на Негово Превъзходителство?

Разбираме, че г-н Уорлик притежава данни и факти, получени вероятно по агентурна линия или връчени му от специализираните български органи, за корумпирани съдии. Става ясно, че посланикът е на "ти" със случая "Красьо Черния" и с неговия митичен списък. Досещаме се още защо списъкът непрекъснато набъбва, скандалите със съдиите растат лавинообразно, а на самия Красьо му е широко около врата и си живее от щастливо по-щастливо. Останалите ги арестуват със среднощен крясък маскирани полицаи, чупят входните врати на жилищата им, изкарват ума на близките им, довеждат малолетното им потомство до полудяване, а виж, Красьо Черния не познава нито полицейски ритник и белезници, нито демонстративни команди да пада на колене, нито позор, мултиплициран от телевизионните камери. Защо ли? Не искам и да си представя, че един ден пословичният Красьо ще се окаже банален полицейски провокатор?!

Красьо обаче е дребен епизод, така да се каже, пластическа багра, екзотично петно в пейзажа.

Другото е далеч по-важно!

Г-н Уорлик, ако забелязвате, не критикува за корупция нито изпълнителната власт, нито прокуратурата, нито банкерите, олигарсите, собствениците на медиите, енергийните босове и пр., и пр., не се занимава с "досиетата" на криминалния преход, а акцентува единствено върху корумпираното съдийство. То го вълнува и тревожи, то не му дава покой!

Тълкуванията могат да са няколко:

Първо.

Съдиите са масово корумпирани и това минира усилията на МВР, следствието и прокуратурата. Г-н Уорлик жертва дипломатическата извратливост, за да изрече истината право в очите на българските властници.

Второ.

Отношението му към корупцията е строго селективно и по отношение на периода, и по отношение на хората, които подлежат на арести и съдебно преследване. Не Бойко Борисов, а г-н Уорлик не позволява да бъде разследван целият двайсетгодишен период на прехода, когато изтичат от държавата десетки милиарди долари. Всичките усилия на МВР, прокуратурата и съда трябва да се концентрират изключително - освен върху съда - и върху корупционните сделки по време на тристранната коалиция?! В този план г-н Уорлик подканя изпълнителната власт в лицето на премиера и вътрешния министър да "уредят" нещата със съда. Г-н Уорлик едва ли е забравил какво значи независима съдебна власт. Той обаче заповядва този принцип на независимата съдебна власт да бъде забравен от изпълнителната власт, предвид извънредните ("чрезвичайни") обстоятелства. Посланикът е обезпокоен: Бойко Борисов продължава (до известна степен) да помни, че съдебната власт е независима, макар да има на разположение такива красноречиви изобличения като списъка на Красьо Черния.

Трето.

Г-н Уорлик не се и съмнява, че участниците в тройната коалиция е нужно да бъдат за дълго отстранени от политическия живот на България. Но той е недоволен, че арестите на хора, заемали възлови позиции в тройната коалиция, са малко и се бавят, че се допускат съмнения по медиите във връзка с публично оповестените доказателства. Близко до ума е, че

директивата да се арестуват главно дейци на БСП и на лява България

може да е дошла от посланик Уорлик, съдействащ през близките години у нас да управляват ГЕРБ и неговите съюзници от десни партии. Г-н Уорлик недоумява кои са причините, поради които господин премиерът изостава с изпълнението на височайшето разпореждане.

Вторият важен акцент в публичната демонстрация на посланика е неговата покана към опозицията да помогне, да сътрудничи на правителството на ГЕРБ и да не си играе на опозиционна политика.

Според мен тази втора част от изказването на посланика е продиктувана поради няколко възможни обстоятелства:

Първо.

Г-н Уорлик е отлично информиран, че през близките месеци България може да изпадне в икономически и финансов колапс, което е в състояние да предизвика социални трусове. И понеже правителството на ГЕРБ е изправено пред тежки изпитания, и понеже световната криза в България вече е криза, разрастваща се до абсурдни размери поради неграмотността на елита на ГЕРБ, и понеже рейтингът на партия ГЕРБ застрашително пада (верижната реакция ще предизвика протестни вълни срещу любимеца Б. Борисов), посланик Уорлик - понеже той е

реалният кадровик на основните ни политически формации

- се надява, че те и този път ще му се подчинят. Впрочем не се съмнявам, че част от елита на БСП, ДПС и НДСВ тъкмо тъй и ще постъпят. Под различни предлози атаките срещу политиката на кабинета ще отслабят своя темп и ще позатихнат.

Второ.

Г-н Уорлик обаче храни слаба надежда, че "мълчанието на агнетата" ще подобри радикално обстановката. Той отсега подреждa и друг политически пасианс: правителство на националното спасение с участието на политици от основни партии в страната. Неслучайно в момента започва да се обиграва името на Иван Костов. В този контекст ще бъде направен опит за привличането и на леви "сегменти". Не е за пренебрегване гастролът на партията на Кръстю Петков като либерална, или на Татяна Дончева като лидер на ново ляво движение. В експеримента за възкресение на Бойко Борисов по всяка вероятност ще вземат участие и отделни членове на Изпълнителното бюро и на Националния съвет на БСП, както и депутати от Коалиция за България.

Трето.

Гореизложената оферта на г-н Уорлик може да бъде свързана с негови страхове за кариерното му бъдеще. Допустимо е, както изтъкнах, г-н Уорлик да е архитектът на днешната американска поддръжка на ГЕРБ и Бойко Борисов, да е внушил на Белия дом, че това е печелившата карта, която ще обезпечи икономически и политически подем в България, той да е гарантът на съюзяването на Бойко Борисов с Волен Сидеров, авторът на програмни антисемитски и ксенофобски текстове. Явно за провала на кабинета „Борисов" все някой американец ще трябва да отговаря пред Вашингтон и най-логично е този човек да е посланикът на САЩ г-н Уорлик.

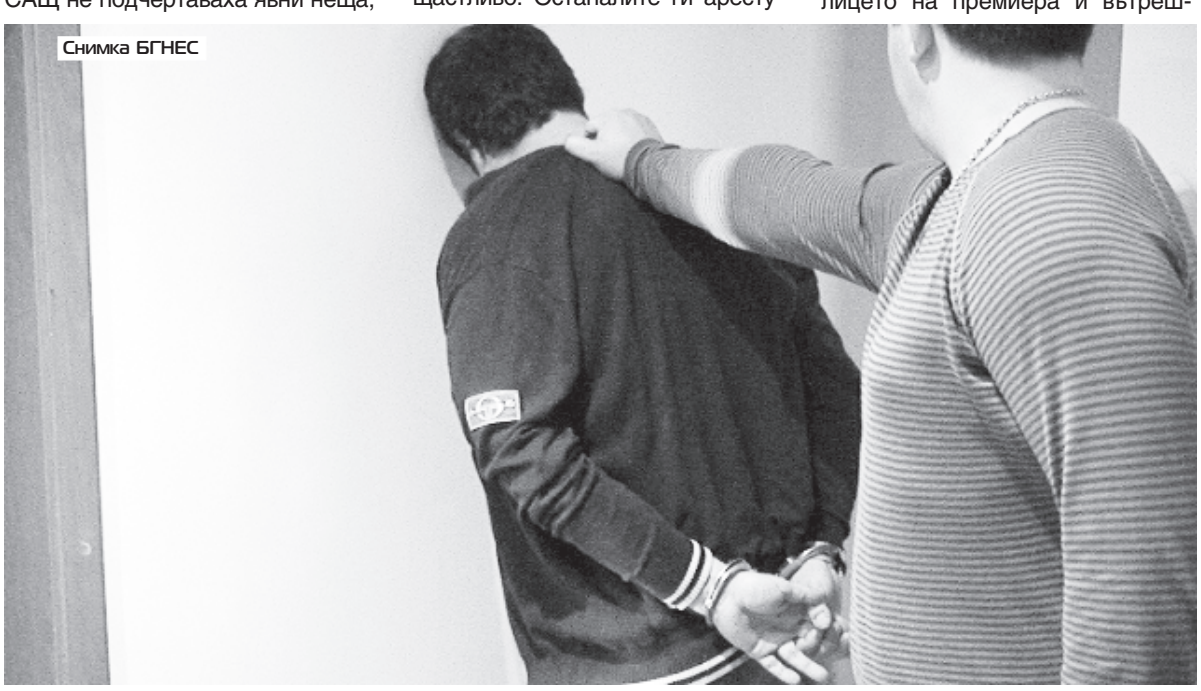
Освен това г-н Уорлик, откакто е у нас, на няколко пъти си позволи

открито да поощрява крайната русофобска линия на правителството

в енергийната област, а сега предоставя свидетелства за прекалено близките си ангажименти с изпълнителната власт, но и за собствените си симпатии към актове, които рушат крехките основи на българската демокрация. Създава се впечатление, че понякога той вътрешно, като индивидуални постъпки и мислене, се противопоставя или изразява резерви спрямо политиката на президента Барак Обама.

Ако към всичко това се прибави евентуалният провал на кабинета Борисов, нищо чудно това да означава крах за кариерата на г-н Уорлик - пенсиониране без почести и благодарности. Излиза, че тревогата по българските проблеми, проявена от г-н Уорлик след посещението му в Главна прокуратура, се комбинира с паника за финала на един посланически мандат.

Както се вижда, не се опитвам да протестирам във връзка с недопустимото поведение на един чужд посланик, та бил той и дипломат от велика държава. Само търся способи, за да проникна зад кулисите на неговите съображения и подбуди. Искам също да внуша на читателите, че г-н Уорлик ще направи всичко възможно, за да реализира своите съображения. А повярвайте ми, ресурсите му сред българските политици са твърде големи.

Снимка БГНЕС

Г-н посланикът подканя изпълнителната власт в лицето на премиера и вътрешния министър да "уредят" нещата със съда. По този начин ли?

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
24 АПРИЛ 2010
ДУМА

Едно наум

Рамката за картината е като дрехата за човека

Украшение и радост за окото във всеки дом, творбите трябва да бъдат подредени правилно, а това вече е цяло изкуство

Симона СИМЕОНОВА

Картините са украшение и радост за душата във всеки дом. Те внасят много цвят и красота. Платната - било то репродукции на световноизвестни творби или загадъчни плакати в стил попарт, помагат да се създаде уютна и оригинална обстановка в дома и разказват много за собственика, за неговия характер, интелект, предпочитания, естетика, страсти...

Трябва да знаете обаче, че правилното разположение на картините е цяло изкуство, изискващо определена култура и подготовка.

Когато купувате творба за дома си, е необходимо да се съобразите с интериора и предназначението на стаята, в която ще я поставите. Така например класическата живопис сполучливо се включва в класически интериор - с камини, копринени тапети, мебели от масивна дървесина, кристали и позлата.

Библейските и античните сюжети внасят в дома елементи на разкош и приемственост на традициите. Ярките авангардни картини добре допълват минималистичния интериор.

В хола най-добре стоят големите ярки платна, които внасят атмосфера на тържественост и повдигат настроението. В столовата - натюрморти. В кабинета - нежни акварели и графики. Ако имате стая за фитнес, много подходящо е аранжирането на снимки със спортна тематика.

Творби с особена сантиментална и художествена стойност се поставят на най-видно място, но задължително

следва да хармонизират с другите предмети

от помещението. За предпочитане е картините да стоят на стени с тапети в един тон. Тапетите с едри форми и с ярки цветове са несъвместими с картините.

За малките стаи са подходящи малки платна в светли пастелни тонове, които визуално разширяват помещението.

На стълбища и в малки стаи може да се окачват пейзажи с голяма дълбочина на изображението, което визуално прави помещението по-просторно.

Ако се наложи да използвате изкуствено осветление, за да осветявате картините, нека то да бъде меко и да не създава отблясъци в платната. Най-добре е картините да стоят в най-светлото място на стаята, но да не са изложени на пряка слънчева светлина. В случай че прозорците са на югозапад, то най-добрите експозиционни зони на стаята ще бъдат страничните западни и северозападни стени.

Южната и югозападната стена ще бъдат подходящи, когато прозорците гледат на изток. При прозорци с изглед

на север е допустимо всякакво разположение на картините, даже и срещу прозореца. Неслучайно художници от миналите векове са предпочитали ателиета с прозорци на север. Това разположение дава равномерно студийно осветление. Но даже когато осветлението позволява, не е добре да се закачат картини на всяка стена - това пречупва единната композиция на интериора.

Може да проверите съчетаемостта на творбите, като предварително ги поставите на пода и ги подредите в замисления ред.

Погледът отгоре показва всички предимства

и недостатъци на композицията. Моделът, по който ще аранжирате творбите, може да варира от организирането им в малки групички до права линия или просто във възходящ ред.

Когато поставите картина над диван, кресло, група от столове или пък конзолни мебели, премерете разстоянието между мебелите и тавана и се постарайте произведенията да попълнят около 2/3 от това място.

Често проблемът при окачването на картина е на каква височина над мебелите да я поставим. Ако я поставим прекалено високо, тя ще изглежда така, сякаш няма връзка с гарнитурата под нея, щом пък е твърде ниско, ще пречи на седящия. Затова се старайте, когато окачвате картина, тя да бъде на около 25 см над мебелировката.

Друга често срещана практика е произведенията да се поставят на равнището на очите (около 1,5 метра). В случаи, когато обитателят на помещението през повечето време седи (офиси, трапезарии, кафенета), е препоръчително картините да се слагат на нивото на очите на седнал човек, за да може той по-удобно да се любува на гледката.

Големите мебели имат свойството да "закриват" картините. За да не се

Немски дизайнери представят интересна идея за рамки, които са специално създадени, за да се поставят в ъглите на стаята

случи това и да имате хармонична и добре балансирана стена, изберете изображения със свежи и смели тонове, които да поставите покрай обемистите си мебели. Ако вече имате такива картини, но не сте доволни от резултата, можете да им смените рамките или тяхното паспарту.

Произведенията на изкуството са капризни

Рамката за картината е нещо като дрехата за човека. Тя трябва да съответства на размера, колорита на картината и стила на стаята. Платната, рисувани с маслени бои, не се поставят под стъкло. За съвременните картини са подходящи гладките цветни рамки, а за старинните - резбовани и позлатени. Графиките може да се поставят между две стъкла и да се закрепят със скоби.

Тайнствен пръстен на Шаляпин прави чудеса

Великият руски певец слагал малкото бижу в чашата с алкохол и никога не се напивал, допирал го до главата си и болката му минавала

Великият певец като Борис Годунов

Фьодор Шаляпин, Илка Попова и тайнственият пръстен

Златният пръстен с магическа сила и с изписана на него буквата "N", за който искам още в началото да разкажа, днес е скрит в трезора на една софийска банка. Той бил носен от великия руски певец Фьодор Шаляпин по време на гастрола му в София през октомври 1934 г. За него баритонът от операта ни Петър Золотович пише в спомените си:

- Между многото пръстени на ръцете си Шаляпин имаше и един голям, масивен, златен, със син емайл и буквата "N". Певецът ни разказваше, че по времето на Наполеон с голям успех в Париж и в цяла Франция е играл прочутият артист Талма - любимец на императора. Този пръстен бил

подарък от Наполеон

както и много други, за високото му майсторство. След смъртта на Талма пръстенът отива у Сара Бернар, след това - у Шаляпин.

Но защо ли днес е в София? - ще попита любознателният читател. За него и за всички, които пропуснаха възможността през 2005 г. да го видят по време на изложбата, с която бе отбелязана 100-годишнината от рождението на голямата ни оперна певица Илка Попова, ще цитирам разказаното тогава от журналиста Бойко Станкушев:

- Илка Попова и Фьодор Шаляпин се запознават в Париж по време на репетиция в парижката Гранд опера. Преди това той е ходил на нейни спектакли, но не смеел да й се представи, защото знаел, че тя е свързана с известния лорд Картърмладши (син на Хауърд Картър, откривателя на гробницата на Тутанкамон в Египет, б. а.), който

бил толкова влюбен в нея, че дори й подарява къща в Париж

По това време Илка е примадона на Гранд опера, а Шаляпин гостува в театър "Шатле" за гастроли в т. нар. Руски сезони. Един на друг фактически ги представя известният руски пианист и импресарио на Шаляпин - Кашук, популярна личност в музикалния свят, един от първите емигранти във Франция след Октомврийската революция. По-късно Кашук става импресарио и на Попова. Първите два спектакъла, в които Илка и Шаляпин пеят заедно, са "Княз Игор" и "Борис Годунов". След раздялата на Илка с лорд Картър-младши тя започва под влияние на новия си любим - Шаляпин, да подготвя още роли. Една от тях е в операта "Фаворитката" от Доницети, с чието изпълнение Илка първоначално има сериозни проблеми. На репетиции тя не може да вземе едно горно си-бемол и това я отчайва много. Тогава Шаляпин, който

звезда, изображение на животно - лъв, куче, птичка и др. Пръстени за спомен били изработвани с портрети на крале и велможи върху плочката - те били носени от най-приближените им.

В Англия изработвали жалейни пръстени в голям брой, които се раздавали на опечалените или на приятелите на починания. В кристални или стъклени коронки поставяли коси на покойника. С пръстени са украсявали урните, надгробните паметници, портретите, имената и датите на мъртвеца. Срещали се пръстени дори с мотив на скелет или череп, с пясъчен часовник.

На първо място при изброяването на видовете пръстени следва да поставим бронзовите пръстени-кюлчета от древния Рим, които давали на младоженките като символ на власт в новото домакинство, с тях те заключвали и ковчежетата си със скъпоценности.

Права и доверие

Пръстенът-печат иде от древния Ориент, където наред с обикновените печати се изработвал печат, който прикрепвали на метална халка. Пръстени-печати - златни, сребърни, железни, бронзови и оловни, имало и през Средновековието.

Като потвърждение за валидността на някои договори към тях прикрепвали пръстени-печати. Гербовият знак и инициалите на пръстените-печати започнали да поставят най-напред в Италия през XIV век.

Печатни знаци, гравирани в скъпоценни камъни, се срещат и през Ренесанса. За легитимация и разпознаване имало пръстени със специални знаци за еснафи, религиозни и политически дейци. Пръстенът-печат и днес е любимо мъжко бижу.

Камъните - скъпоценни и полускъпоценни, се възприемат от вярващите, че имат магичен, антропеичен смисъл.

Пръстени-боксове с размери на истински оръжия са открити от археолозите в южните немски земи; пръстени със символи - сглобяемо земно кълбо, слънчев часовник и др. (от времето на Ренесанса); миниатюрни часовничета (барока); нежни пръстенчета във форма на цветенца със скъпоценни камъни (рококо); а пръстените "маркиз" с голям скъпоценен камък, заобиколен от дребни и прозрачни камъчета, са "родени" от класицизма.

Стара мода, нова мода и мода шантиклер в наше време

Днес можете да срещнете мъже и жени, които носят на всеки пръст пръстен. А някога на показалеца на дясната ръка са носели секретните пръстени, пръстените-печати; на палеца - епископските. В XVI век пръстените се поставяли върху ръкавицата.

Художници от Ренесанса ни показват портрети на хора с пръстени и на втората става на пръста. Виждаме и пръстени, нанизани на верижка около врата на жени.

МЕДНИТЕ И БРОНЗОВИТЕ НАХОДКИ СА НАЙ-МНОГОБРОЙНИ

Сред археологическите находки в Музея за история на София са съхранени значителен брой пръстени, достигнали до нас от античноста до първата половина на XIX век. Анализът им от специалистите потвърждава мнението, че са изработени в местни работилници, някои от тях - изделия на едни и същи майстори. Само три пръстена са златни (и то от първата половина на XIX век). Художествено изработените пръстени от колекцията са от сребро. Медните и бронзовите са най-много на брой, като отразяват добре типовете, формата и декорацията на всички други.

Столоватите пръстени са с равномерно широка, плоска отворена халка, към чиито краища е припоен нисък цилиндър с голяма основа - "стол". Към халката и цилиндъра са припоени розети. Върху горната плоскост на цилиндъра с полукълбо и гранули е представена цветна пъпка. Пръстенът е изработен от бронз и е украсен чрез имитация на филигран, другият е от сребро с позлата и клетъчен емайл - син и зелен. Орнаментите - кръгчета и дъгички, са припоени. Основният мотив е розетата. Те са намерени в некрополите на църквата "Св. Спас" и църквата под бул."Мария Луиза".

Десетте най-ощастливени годеници

Анна Курникова

Катрин Зита-Джоунс с Майкъл Дъглас

Парис Хилтън

Излишно е да казваме, че колкото по-богат и по-известен е мъжът, който ще се жени, толкова той подарява на своята възлюбена по-скъп и по-необикновен годежен пръстен. За цената му не се и замисля. Световната класация на ощастливените годеници се води от

Анна Курникова

Състезателката по тенис носи пръстен, украсен с 11-каратов диамант, подарен й от испанския певец Енрике Иглесиас през 2004 г. Цената на бижуто не се афишира, но професионалисти го оценяват на около 6 млн. долара.

Бионсе Ноулс

носи малко по-евтин пръстен. Той е украсен с диамант от 18 карата и струва 5 млн. долара. След като приела подаръка, певицата скоро се омъжила за своя любим - рапъра Джей Зи.

Парис Хилтън

Цената на годежния й пръстен с диамант от 24 карата е 4,7 млн. долара. Скандалната светска лъвица е получила пръстена от гърка Парис Латис, наследник на многомилионно състояние. Жалко, че бракът им е продължил само 5 месеца.

Мелани Кнаус

Тя е третата съпруга на американския предприемач и писател Доналд Тръмп, който не се поколебал да й поръча годежен пръстен с 15-каратов диамант за 3 млн. долара през април 2004 г. Днес щастливата двойка се радва на син - Барон Уилям Тръмп.

Жаклин Кенеди-Онасис

Една от най-популярните жени за своето време, законодателка на модата и еталон за красота и женственост, е носела пръстен с 40-каратов диамант за 2,6 млн. долара. Той й е бил подарен през 1968 г. от гръцкия милиардер Аристотел Онасис. След нейната смърт в 1994 г. децата й продали пръстена на търг.

Марая Кери

Тя е получила през април 2008 г. от Ник Кенън годежен пръстен за 2,5 млн. долара. Два месеца след първата си среща двамата встъпили в брак. Бижутер от компанията Jacob&Co опровергава слуховете, че Кенън е подарил на певицата същия пръстен като на бившата си приятелка - фотомодела Селит Ибанкс.

Катрин Зита-Джоунс

Половинката на Майкъл Дъглас получила за сватбата им през 2000 г. старинен пръстен от 20-те години на миналия век. В центъра на плочката му има 10-каратов диамант, който е заобиколен от 28 малки камъка. Актрисата, по-млада с 25 години от Майкъл, го е ощастливила с две деца.

Кейти Холмс

Годежният пръстен, даден й от Том Круз, който актрисата носи на безименния си пръст, е на стойност 1,5 млн. долара. Изработен е в стил от епохата на английския крал Едуард VII (началото на XX век) с диамант с овална форма. За пръв път фотографите са успели да го заснемат на ръката й в 2005 г. по време на премиерата на филма "Междузвездни войни".

Дженифър Лопес

Пръстенът на певицата е с розов диамант от 6,1 карата и струва 1,2 млн. долара. Подарен й е от актьора Бен Афлек. Никой не знае защо бракосъчетанието им през есента на 2003 г. не се е състояло и двамата преждевременно са се разделили.

Камила Паркър Боулс

Британският принц Чарлз, любовник на Камила преди и по време на брака му с Лейди Даяна, й е подарил през 2005 г. пръстен с диамант с правоъгълна форма, който специалистите оценяват на 1 млн. долара.

• • •

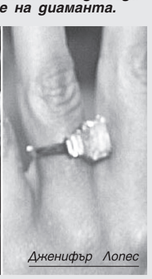
Ако читателят попита: "Защо всички най-скъпи пръстени са с диаманти", отговорът е - името на минерала диамант иде от гръцката дума "адамос" - несъкрушим; от арабската "алмас" и персийската "елма" - най-твърд. Предполага се, че диамантът е най-силният камък, който спомага за концентриране на вътрешната енергия на човека, прави я пълтна и съкрушаваща всички прегради, които се явяват по пътя му напред. Медицински изследвания доказват лечебната сила на минерала. Учени от Харвард работят над създаването на апарат, действащ на основата на кристалите на диаманта.

Камила Паркър Боулс

Дженифър Лопес

Познавате ли добре хората, с които общувате?

Колко хора познавате наистина добре? Можете ли винаги да познаете какво те мислят, чувстват и какво ще направят в следващия момент от време? Обикновено толкова добре можете да познавате много малко хора, повечето от тях са най-близките ви хора. Всички останали възприемате и разбирате с една или друга доза заблуда. По същия начин, често грешно, Ви възприемат и околните. Някои хора имат голямо доверие в преценката си, като смятат, че могат да разчитат на своите субективни усещания за човека, наричайки това интуиция, богат жизнен опит или професионален усет. Често обаче начинът да се оценява един или друг човек въз основата на тези неточни критерии дава погрешна представа. Това, което хората наричат интуиция и личен опит, често се явява само индивидуален стереотип във възприемането на хора и събития. Психолозите смятат, че всеки човек вижда света "през своите очила", т.е. се заблуждава в една или друга степен.

Изследванията показват, че всеки втори човек не може да познае точно с какво се занимава човекът, когото вижда за първи път, и не може след това по памет да опише външността му. Всеки четвърти, не може да си спомни цвета на косата и очите на събеседника си. Всеки пети не помни, колко висок е бил събеседникът му. И само 10 на сто от хората успяват достатъчно добре да опишат външността и поведението на новите си познати. Какво се оказва, че ни пречи да разбираме добре хората?

Стереотипите

Непознатото плаши човека. Ние не се чувстваме комфортно, ако до нас се намира нещо, което не познаваме, защото не знаем какво поведение можем да очакваме от него. Природата е заложила в нас инстинкт за самосъхранение, който ни кара веднага подсъзнателно да преценяваме опасността на ситуацията, в която се намираме. Затова, срещайки непознат човек, ние веднага го сравняваме с някои вече ни познати "образци" и избираме от тях този, който ни се струва най-подходящ за конкретния човек, т.е. "посрещаме по облеклото". Точно затова е важен нашият образ и стил, нашето поведение и начинът на говорене. Те позволяват на хората да ни оценяват, избирайки най-благоприятния за нас "образец", за оценка.

Трайност на първото впечатление

Наистина първото впечатление, което е направил човекът, е много важно за следващото ни отношение към него. На практика впечатлението, което сме създали през първите няколко минути от запознанството, много малко се променя при по-нататъшното ни общуване. Съществува само един начин да променим или леко да коригираме първото впечатление, което сме направили върху някой човек и той е да продължаваме да общуваме с него продължително време, демонстрирайки качества, различни от тези, които сме показали при първата среща.

Усредената оценка

Стремежът да не забелязваме многообразието и индивидуалните различия на хората ни кара често да оценяваме хората по усреднена скала, например "обикновен човек", "нищо специално" и т.н.

Предварителната нагласа

Изражението на обективната оценка на човека под влиянието на предварителна информация за него. Например добро или неудачно мотивационно писмо или задочна характеристика от познат, предопределят отношението към кандидата за работа, което трудно може да бъде променено при лична среща. В бизнеса мнението на клиентите или рекламните материали могат да създадат определено отношение у потенциалния клиент, доста преди той да се обърне лично във фирмата.

Проекцията

Това е очакването, че другите хора ще притежават нашите мисли, чувства, желания, цели и ценности. Както се казва, "всеки съди по себе си". Глупавият човек често се оплаква, че покрай него вирeят само глупаци, стиснатият обвинява света, че е користен, а умният човек успява да открие достойнствата и признаците за висок интелект във всеки познат.

Съществува една особеност във възприятието - своите недостатъци ние виждаме в двоен размер у другите хора, а своите достойнства у другите хора ни изглеждат двойно по-малки. Ние сме склонни да недооценяваме хората, за да не страдаме от собственото си несъвършенство.

Категоричните оценки

Понякога ние се сравняваме с хората и да им даваме оценки: умен или глупав, красив или грозен, добър или лош, или никакъв.

Ако искате да прецените доколко сте склонни да давате оценки на другите хора, забележете какви комплименти правите. Например, ако казвате: "Вие изглеждате много добре, вие сте много умен, вие имате красива дреха" и т.н., то в същност не правите комплимент, а изказвате своята оценка. Добрият комплимент, както и критиката, съдържат личното ни отношение, нашите чувства. По-правилно е да кажете: "На мен ми е приятно да общуваме", "Много се гордея да съм с вас", "Тази рокля според мен много ви отива" и т.н.

Негативизмът

Проявата на негативизъм при оценката на човека е стремежът да се акцентира нашето внимание върху грешките и недостатъците на човека, без да се забелязват неговите достойнства и силните му страни. Вниманието ни подсъзнателно забелязва всичко, което приемаме като "неправилно" и "лошо" и не иска да забелязва това, което е добро и оригинално. Винаги е по-лесно да критикуваш, отколкото да забелязваш и отбелязваш достойнствата.

Специалистите смятат, че критикарството е врагът на творчеството. Правейки забележки дори на най-добрия специалист, можете да разрушите неговата дейност. В същото време, насърчавайки дори най-обикновения човек, можете да му помогнете той да постигне високи резултати.

Ефектът на отражението

Човекът, който е постигнал големи успехи в някаква област, околните смятат за притежаващ специални способности и в другите области. В същото време, ако човекът не се е представил добре в някаква област, него го смятат за некадърен и в другите области.

Приоритет на получената информация

Когато се получава противоречива информация за някакъв човек, която не можем да проверим, ние сме склонни да вярваме на първата информация, която сме получили. Точно за това интригантите бързат да ни информират за събитията. По този начин тяхната информация получава приоритет в нашето съзнание. В същото време, когато получаваме много информация за един и същ човек, най-добре запомняме това, което ни е казано последно.

Контраст

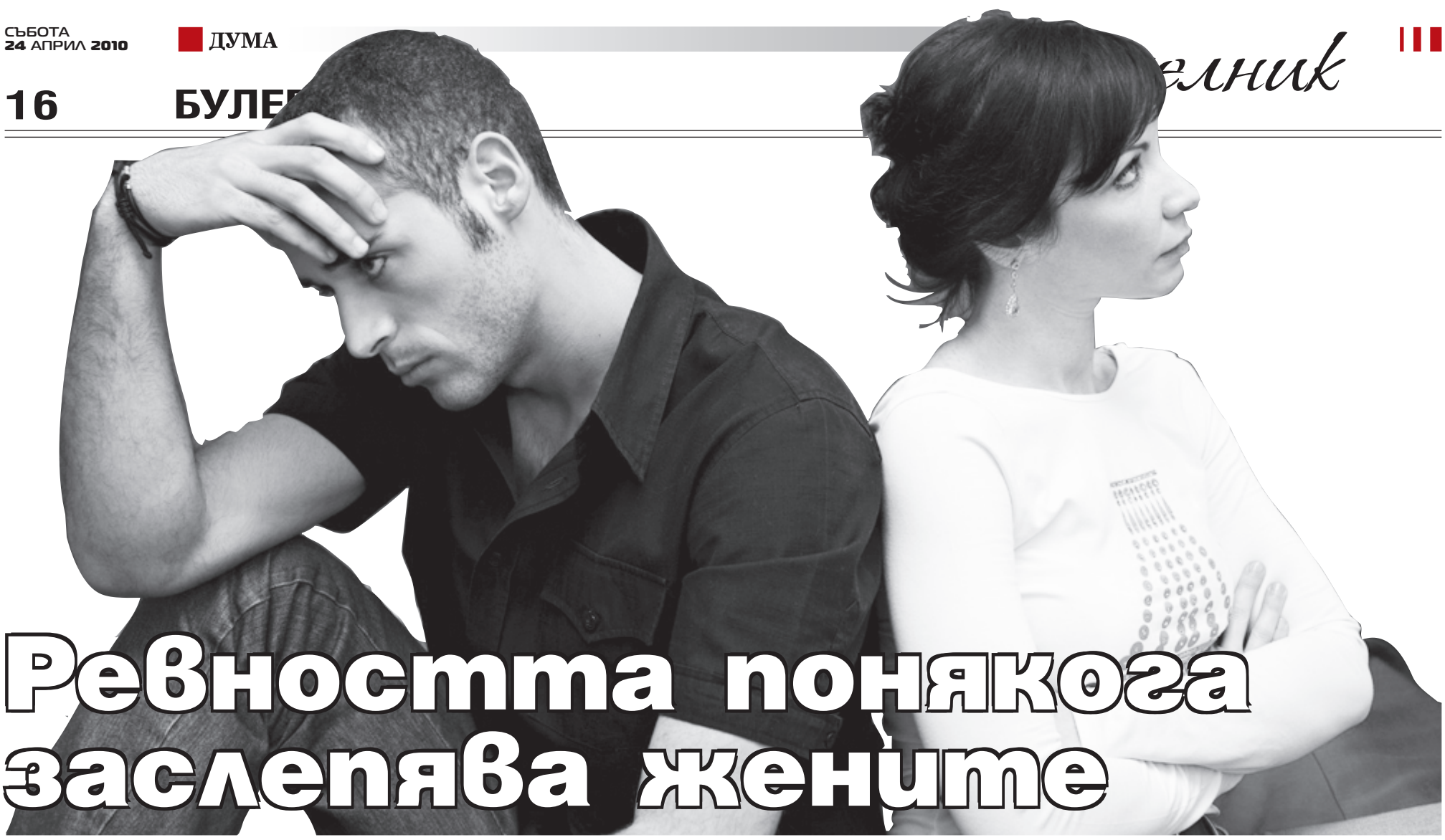
Всеки следващ човек се сравнява с предишния. За това, след слабия кандидат за длъжност, всеки друг изглежда силен, а след силния - всеки изглежда по-слаб, отколкото е наистина.

Детските страхове променят гените ни

Стресът в ранна детска възраст ни прави по-податливи на него през целия живот

Травмите и стресът през ранните етапи от живота завинаги променят гените в организма, а това може да се отрази негативно на поведението и умствените способности през целия живот, твърдят немски учени. Специалистите от Психиатричния институт "Макс Планк" в Мюнхен твърдят, че според техните опити и наблюдения дори за кратко отделено от майка си у новороденото се произвеждат големи количества хормони на стреса, които формират не само моментното му поведение, но и това за години напред. Тези промени в поведението са предизвикани от малки промени в ДНК в областта на гена, който кодира стресовия хормон вазопресин, а това премахва естественото ограничение на производството му в организма през по-нататъшния ни живот. Според експертите душевни травми, преживени през ранното детство, могат да се отразят на податливостта към стрес и депресия и други психологически нарушения през целия ни по-нататъшен живот.

Ревността понякога заслепява жените

Чувството на ревност истински заслепява жената. Вниманието на жените, които изпитват ревност, е дотолкова обсебено от неприятните емоции, че те не са в състояние да се съсредоточат върху никаква задача.

Отдавна е установено, че емоциите, влияещи върху социалните отношения, засягат също и психичното и физическото състояние, но ново изследване доказва прякото въздействие на социалните преживявания върху това, което виждаме. В експеримента са участвали двойки, в които партньорите са стоели един до друг на различни компютри. Жените разглеждали бързо сменящи се пейзажи, докато мъжете трябвало да коментират впечатленията си от снимки на други жени. Когато техните партньорки били помолени да коментират думите на своите половинки, се оказало, че колкото поголямо е било тяхното раздразнение от мъжките коментари за чуждите жени, толкова повече партньорките им показали неспособност да забелязват сменящите се пред самите тях картини. Тази връзка между ревността и предизвикваната от нея временна "слепота" се появява само когато мъжете оценяват други жени.

МИСЛИ НА ВЕЛИКИТЕ НА ТЕМА РЕВНОСТ

В ревността има една част любов и 99 части самолюбие.
ФРАНСОА ДЬО ЛАРОШФУКО

Ревността често не е друго освен неспокоен стремеж към тирания, пренесен в сферата на любовта.
МАРСЕЛ ПРУСТ

Ревността е изкуството да причиняваш на себе си повече вреда, отколкото на другите.
ВОЛТЕР

Ревността е изкуството да си причиняваш толкова зло, колкото другите не могат да ти направят.
АЛЕКСАНДЪР ДЮМА - СИН

Раните, причинени от любовта, невинаги убиват, но никога не зарастват.
БАЙРОН

На ревността всичко й е ясно - само доказателства няма.
М. Ю. ЛЕРМОНТОВ

Ревността винаги гледа с далекоглед, който прави малките предмети големи, джуджетата - гиганти, подозренията - истини.
СЕРВАНТЕС

Да обикнеш себе си, означава да сложиш началото на доживотен роман.
ОСКАР УАЙЛД

Мъжката ревност е разновидност на чувството за собственост.
ПОЛ ЛАФАРГ

5 мита за презервативите

Според данни от статистиката 62% от младите и от двата пола не използват презервативи, а това води до нарастването на броя на възрастните носители на ХИВ инфекции. С всяка година те се увеличават, по последни данни на ООН са 33 милиона в целия свят. От тях всеки четвърти е на възраст от 15 до 29 години.

Според специалистите пренебрегването на презервативите е свързано не толкова с някакви религиозни убеждения, а с безгрижието и редица митове за тях.

Късат се

Практиката на използване на презервативите показва, че те се късат при неправилно използване или ако е допусната грешка при поставянето им. В момента на половия акт или при съхраняване в опаковката те не са късат.

Не предпазват

от венерически болести. Презервативът не е 100% защита от половите инфекции, но той достатъчно надеждно предотвратява пренасянето на хламидиоза, гонорея или ХИВ от единия от партньорите върху другия. Във всеки случай презервативът е най-добрият начин за намаляване и предпазване от риска от заразяване.

Намаляват чувствителността

при половия акт. Днес производителите на презервативи отчитат този факт. Съвременните технологии не позволяват усещането за дискомфорт при използването на презерватив и дори обратното - помагат за получаването на поголямо удоволствие.

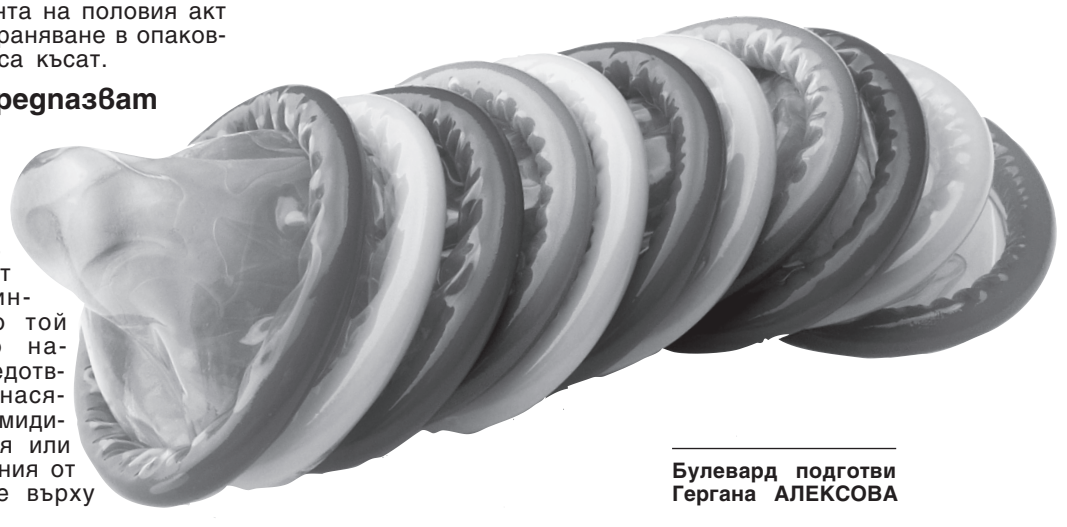
Има опасност от алергия

към латекса. Вече съществуват презервативи, които не съдържат латекс. Те не отстъпват по своите основни характеристики и здравина. Най-известни са презервативите от полиуретан - разновидност на пластмасата. Разбира се, те са по-скъпи, но изключват нежеланата бременност и инфекциите, предаващи се по полов път.

Ефективността

на презервативите в предотвратяването на зачеване се изчислява на 99,85. Ако не се използват презерватив, рискът от забременяване в удобните за това дни е 99 на сто, твърдят специалистите.

В заключение може да се каже, че използването на презервативи не променя нищо в усещанията,но дава голяма възможност за предпазване от нежелана бременност и опасни заболявания.

Булевард подготви
Гергана АЛЕКСОВА

Електрическата четка за зъби: за и против

Ако вярваме на рекламата, електрическата четка за зъби почиства много поефективно зъбите в сравнение с класическата. Но резултатите от няколко изследвания съвсем не дават еднозначен отговор.
Оказва се, че полза има, но не от всички електрически четки. Те се делят на 5 вида: въртящи се, вибриращи, въртящи се и вибриращи едновременно, четки, които се движат от едната страна в другата, и четки с въртящи се в различни посоки косъмчета.
Сред това разнообразие най-ефективни се оказват четките, които едновременно се въртят и вибрират. Според изследванията те отстраняват със 7% повече от натрупванията по зъбите в сравнение с обикновените четки, а също така със 17% намаляват вероятността от заболяванията на венците.
Стоматолозите подчертават и недостатъците на електрическата четка за зъби. Първо, при неправилно използване тя може да нарани венците и дори да разклати зъбите.
Второ, с увеличаване популярността на електрическите четки за зъби се наблюдават все повече случаи на рецесия на венците, т.е. венецът се отдалечава от шийката на зъба и открива корена. Все по-често се наблюдава и ерозия на емайла.
Ето защо, ако сте привлечени от мисълта за използването на електрическа четка за зъби, първо се посъветвайте със своя стоматолог и следвайте внимателно инструкциите за употребата на това съвременно "чудо на техниката".

Виц Вариете

Лежи в киното един човек на три стола и диша тежко. Приближава се разпоредителката и го подхваща:

- Откъде идвате бе, господине? Как не ви е срам да заемате три места?

- От балкона...

☺

Козметичен хирург към пациентка:

- Не, госпожо, повече не мога да ви опъвам бръчките.

- Защо?

- Виждали ли сте в огледалото, онази очарователна трапчинка на брадичката си?

- Да! И какво от това?

- Ами това е пъпът ви!

☺

Редник докладва на ротния:

- Господин капитан, в ротата ни има педераст!

- Как разбра?

- Някой ми е откраднал боята за коса и червилото.

☺

Едно куче с изненада гледа друго куче да копае в градината. С лопата.

- Какво правиш?

- Ами на - копая. Като ми е толкова акълът... А отначало почнах само с това да нося чехлите на стопанина си...

☺

В зоомагазина:

- Преди седмица купих от вас канарче и вие ми казахте, че живее десет години, а вчера то умря.

- Значи, вчера е навършило десет години.

☺

Вървял си Бай Ганьо по улиците на Сохо в Лондон и търсел подходящо място, където да задоволи мъжките си нужди. Влязъл той накрая в един публичен дом. Подредили му се момичетата, избрал той една хубавица и тя го повела към стаята.

- Колко? - пита Бай Ганьо.

- Ами 20 лири за секс на пода, 40 за секс на дивана и 60 за секс на ей това огромно легло.

Вади Бай Ганьо 60 лири и ги тръшка на шкафчето.

- Оу, мистър, искате любов и нежност в кралското легло? - любопитства девойката с древна професия.

- Абе квото ти кралско легло, бе! Три пъти на пода!

☺

Две мутри отишли в зоопарка. Вървели вървели и като стигнали до клетката на магарето, единият се спрял, замислил се и казал:

- Така като го гледам, този заек е на около 200 години.

☺

Жената на звероукротителя крещи пред цирка:

- Помощ! Помощ! Лъвът нападна мъжа ми и ще го изяде! Билети по пет лева!

☺

Майка пита дъщеря си:

- Защо плачеш? Да не би Иван да ти изневерява?

- Да беше само Иван!

☺

Вчера в леглото започнах да разказвам виц на любовницата си, а в това време дойде мъжът й.

- И какво?

- Наложи се да го разказвам отначало...

☺

Катаджия спира шофьор:

- Книжката и талона, ако обичате! - казва полицаят.

- Само това ли?

- А какво друго?

- Помислих си, че ще искате и пари...

☺

Някакъв мъж с палто влиза в езерото и почва да плува насам-натам. Смаян, един рибар му вика от брега:

- Ей, какво правиш?

- Не виждаш ли - пера си палтото!

- Че нямаш ли си пералня у вас?

- Имам, обаче в нея ми се вие свят.

☺

Разликата между оптимиста, песимиста и реалиста:

Оптимистът вижда чашата наполовина пълна.

А реалистът просто помирисва дали е ракия.

☺

- Вчера чаках Густав половин час - казва Сузи.

- А той казваше, че ще отиде за мене до края на света.

- Може би вече е тръгнал?

☺

Мъж се прибира вкъщи и намира жена си да говори с някого по телефона. Жената се стряска, притиска телефонната слушалка към гърдите си и заеквайки казва:

- Как, това ти ли си? А аз все още говоря с теб по телефона.

☺

Съпруга хваща мъжа си - дресьор на лъвове в цирка, да й изневерява с една от групата на лилипутите:

- Нали ми обеща вече да не ми изневеряваш?

- Както виждаш, скъпа, лека-полека отвиквам...

☺

- Благодаря!

- Благодаря е много. Петдесет лева ще са достатъчни.

☺

- Къде ходиш за гъби?

- На терасата на съседа.

- Той отглежда гъби?

- Не, суши ги.

☺

Редник се явява пред ротния си командир без пушката си и заявява, че я е загубил.

След като му разяснява колко е сериозно провинението, тъй като пушката е държавна собственост, офицерът казва, че стойността на оръжието ще бъде удържана от заплатата на войника.

- Ако това е обичайната практика, вече разбирам защо капитанът потъва винаги с кораба си! - въздиша редникът.

☺

- Редник, погледни в далечината сапьорите. Колко са според теб?

- Шест редници и един ефрейтор.

- Как видя оттук, че е ефрейтор?

- Ами той не работи.

☺

Френски войник си спомня за войната в Алжир:

- Пустиня, слънце! Беше страхотна жега! А жажда... Можеш да умреш от жажда: нито коняк, нито ракия, нито уиски, нито дори вино, нищичко!

- Е, поне вода нямахте ли?

- Абе кой ти може да мисли за къпане в такава жажда!

☺

Проверка в армията:

- Петров!

- Аз!

- Иванов!

- Аз!

- Презоградазакачикраков!

- Аз!

- Ебати фамилията!

- Аз!

☺

Доктор преглежда пациент в безсъзнание и казва на жена му:

- Съжалявам, но нищо не мога да направя - вижте как са му посинели ръцете, вече умира...

- Докторе, той е бояджия, затова са му сини ръцете.

☺

- Поздравления!

- Няма за какво. Различни мъже са!

☺

Полицай към блондинка:

- Не можете да паркирате на пешеходната пътека! Забранено е!

- Ама аз съм оставила отворени вратите, за да може хората да минават...

☺

- Категорично настоявам за развод! - заявява отчаяният ищец. - Тя продължава да държи в спалнята опитомената си коза и аз вече не издържам миризмата!

- Да, заслужавате съчувствие - клати глава съдията. - Но толкова е лесно да отваряте прозореца от време на време...

- Какво? - възмущава се ищецът. - И всичките ми двеста гълъби да излетят, така ли?

☺

В съда:

- И така, когато се стигна до сбиването, ищецът държеше в ръце парче дъска, дълго метър и двадесет и пет. А вие какво държахте в ръце?

- Жена му.

☺

- Кой е този симпатичен побелял мъж?

- Това е началникът на затвора.

- Каква блестяща кариера! Сигурно е започнал като най-обикновен затворник!

☺

- Надявам се - казва съдията, - че свидетелят не е много уморен от разпита.

- Какво говорите! - отговаря свидетелят. - След двайсет години брак това са дребни работи!

☺

Съдия към обвиняемия:

- Вие твърдите, че сте ударили този господин с халба по главата в невменяемо състояние?

- Точно така, господин съдия.

- А как ще докажете това?

- Ами халбата беше пълна!

☺

Адвокатът произнася пламенна реч в защита на красива млада жена:

- Но, господин съдия, откъде тази нещастна жена е могла да знае, че нейният съпруг е чувствителен към арсеник?

☺

Затворник се оплаква на надзирателя:

- Храната ви е направо отвратителна! Днес в супата си намерих патрони, а в салатата - пистолет!

☺

Блондинка казва на приятелка:

- Влизам в стаята на мама и в леглото й - моя шеф! Бях шокирана... и чак след няколко минути се сетих, че работя във фирмата на баща ми...

☺

- Длъжен сте, в края на краищата, да си поставите една цел - да станете друг човек! - казва съдията.

- Опитах се, господин съдия, но веднага ме осъдиха за фалшифициране на документи...

☺

Надзирател пита затворник:

- Леглото удобно ли ти е?

- Да!

- Добре, сега ще го сменим.

☺

- Подсъдимият, познавате ли човека, който вчера сте ударили с бутилка по главата?

- Не, господин съдия. Не е този. Много добре си спомням, че онзи нямаше превръзка на главата...

☺

Провежда се следствие за пожар в операта. Единственият свидетел е някакъв продавач от будка за семки.

Следователят:

- Разкажете какво видяхте?

- Значи, затворих аз вчера будката, прибирам се вкъщи, вдигам полата на жената...

- Това не е интересно за следствието. Говорете по-конкретно.

- Ами аз така и говоря. Значи, затворих аз вчера будката, прибирам се вкъщи, вдигам полата на жената...

- Свидетелят! Пократко!

- Така и говоря, бе! Значи, затварям аз вчера будката, прибирам се вкъщи, вдигам полата на жената, която виси на прозореца и какво мислите виждам? Операта гори!

Еврокласици

КУРТ КЛАМЪН - ГЕРМАНИЯ

ПРИРОДОЗАЩИТНИЦИ

Тарзан

НОВА ПЕСЕН ОТ ЕВРОПА

Я кажи ми, облаче ле бяло,
от Европа ли си почерняло?

ПОСЛЕСЛОВ ВМЕСТО ДЪЖД ОТ ВУЛКАН

Май нас ни подмина
вулканът исландски.
И черният дъжд-послеслов -
не валя...

Лозан ТАКЕВ

Дали го уплаши
синдромът балкански,
или огнеборец
и тук надделя!?

- ПЕШО, ТИЯ НИ ВКЛЮЧИХА В ОПЕРАЦИЯ "ЗЯПАЧИТЕ"!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ПРЕМИЕРЪТ: НЕ МОГА ДА НАМЕРЯ НЕОЦАПАНИ ХОРА, ЗА ДА ГИ НАЗНАЧА... А МИ Е НЕУДОБНО АЗ ДА ЗАЕМА ВСИЧКИ ПОСТОВЕ В ДЪРЖАВАТА!

ВСЕОБЩО ВЪЗМУЩЕНИЕ ОТ ДЕТСКОТО НАСИЛИЕ В УЧИЛИЩАТА, ДАВАЩО ЛОШ ПРИМЕР НА ВЪЗРАСТНИТЕ!

УПРАВЛЯВАЩИ НЕ ПОПЪЛВАТ ИМОТНИ ДЕКЛАРАЦИИ ОТ СРАМ, ЧЕ СА БЕДНИ!

ПАЦИЕНТИ ФАНТОМИ ИЗТОЧВАТ ГРОБИЩАТА!

НОВ ЗАКОН: УЧИТЕЛИТЕ С ПРАВО НА СТАЧКИ САМО В МЕЖДУЧАСИЯТА!

ЦВ. ЦВЕТАНОВ: ОКТОПОД ИМА ВЪВ ВСИЧКИ СФЕРИ! ДОРИ И В ПРАВИТЕЛСТВОТО...

ВУЛКАНЪТ ЕЙЯФЯТЛАЙОКУТЛ ЩЯЛ ДА БЪЛВА ПЕПЕЛ, ДОКАТО НЕ МУ НАУЧИМ ИМЕТО!

КОСТОВ УСПОКОИ БОРИСОВ, ЧЕ ДОРИ ДА СЕ ПРОВАЛИ, ГЕРБ ЩЕ ОСТАНЕ В ЕНП ПОД ИМЕТО ДСБ!

ОЖЕСТОЧЕНИ ОПИТИ ЗА ОБЕДИНЕНИЕ В ДЯСНО!

ПАНДИЗЧИЯ ИЗБЯГА С КАСАТА НА ЗАТВОРА!

БОРИСОВ: 20 ГОДИНИ МАЙКИТЕ ГЛЕДАХА КАК СЕ ИЗТОЧВА ДЪРЖАВАТА, А СЕГА ПИСКАТ?!

Пожарни фейлетони

В ОЧАКВАНЕ

Димитър МЕТОДИЕВ

С хората, дето с пожарна работа се занимават, трябва много внимателно да се действа. Ето защо:

Живял преди много години в нашия край една страшна личност - Санде Пожаро. Три села и пет махали от него треперели! Не, той не вдигал скандали, не буйствал из кръчмите, не вадел ножове. Той, дето се казва, действал „на пожар"! Дигнел ли ти за нещо мерника Санде Пожаро, а ти е пламнал плевникът в срок от три дни!

Всички знаели кой ги пали тези плевници, но никой дума не смеел да каже, щото всеки плевник имал, а Санде винаги имал алиби и говежди лайна. Впрочем селяните не знаели точно какво аджеба е това - "алиби", но прекрасно знаели какво може да се направи със сухо говеждо лайно. А с него може да се направи следното: може да се завре в сухата говежда пита едно въгленче и с един дълъг прът отдалече питата да се мушне у плевника ти. Говеждият екскремент тихо ще тлее, ще тлее и след три часа сеното ще гори, както само сено може да гори, а Санде Пожаро през това време ще бъде в районния съд у Радомир, ще мачка каскета си пред секретаря на съда, ще иска някаква справка и час по час ще пита:

- Господин судия, коя дата сме днеска? Коя, коя? А колко е часо, господин судия?

Накрая секретарят ще му даде справката и ще го изгони.

На излизане от канцеларията Санде Пожаро пак ще попита:

- Та коя, викаш, дата сме днеска, господин судия? Така, така… А колко е часо?

Секретарят ще изкрещи и ще го замери с попивателната, но така или иначе, ще-не ще, ще запомни, че на еди-коя си дата, в еди-колко си часа лицето Санде Арсов е кършило пръсти в съда, така че е невъзможно същото лице да е причинител на пожара в махала Голо Бърдо. Така Санде Пожаро излизал от всеки пожар чист и невинен.

Сега вероятно читателят се пита защо разказвам тази стара и невесела история? Как защо, скъпи читателю? Нямаш ли чувството, че на цялата ни държава някой вече е пъхнал сухо говеждо лайно с живо въгленче в него и чака!

Тихичко чака!

ДУМА ДУПКА НЕ ПРАВИ

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ

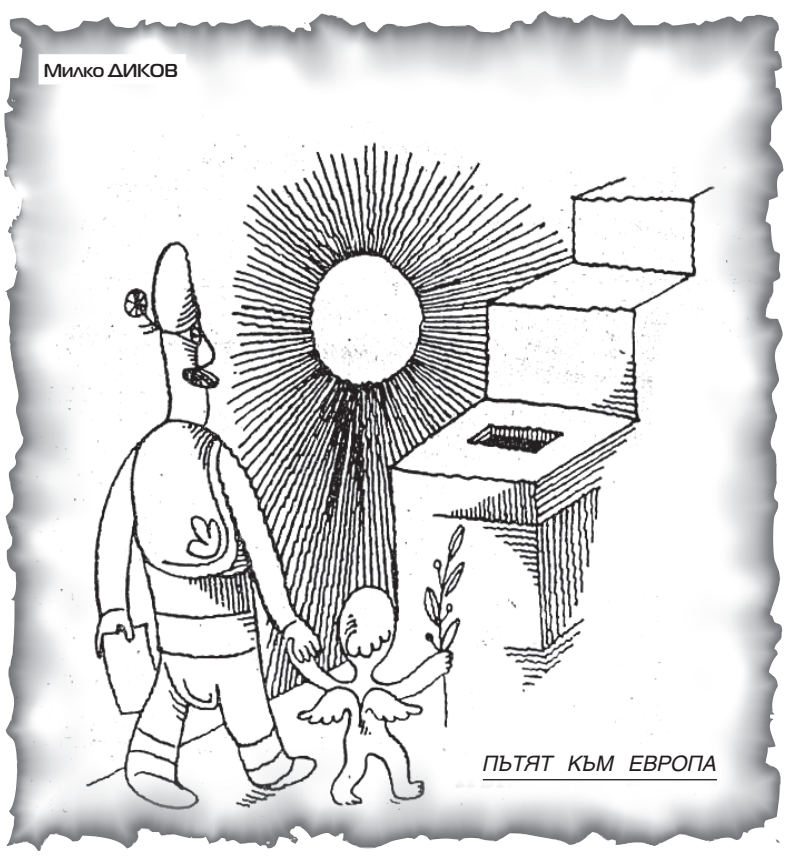
Брой 16, 19 април 1990 г.

НИЗВЕРГНАТИЯТ ВОЖД

До вчера още с мощ,
сега е живи мощи.
Крепят го -
за присъдата на времето...

А пациентът
си угасва денонощно.
Понеже
му изключиха системата.

ВИКТОР САМУИЛОВ

ПЪТЯТ КЪМ ЕВРОПА

ОБАЧЕ

На мене ми трябва такава държава,
която голяма заплата ми дава.
Която ми казва: "От криза не бой се!"
и всяка година ми сменя ролс-ройса.
Която ме дърпа до щанда да ида
и дънки да пробвам - поне двеста вида.
Която ме кани в Капри да летувам,
да видя Париж, да се снимам пред Лувър
и в Ниш да търгувам - без разни забрани.
А другото нека така да остане:
Какво изработвам - да бъде неясно.
С държавна заплата да чукам и частно.
По три медицински да нося в сезона.
Щом искам - да смачкам на шефа фасона.
Към моя строеж да летят самосвали.
От общата нива да мъкна чували.
На ден да изпивам по три-седем бири
и музика сръбска да свири, да свири!
Европа да дойде в България, значи.
Но само на свои разноски обаче!

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ

Лазар КОЦЕВ

- КАКВО ТЪРСИШ, НИКИ?
- АНГЛО-БЪЛГАРСКИ РЕЧНИК, ЩЕ ОТИВАМ НА МОЛ!
ЕГА СЕ ОПРАВЯ С НЕГО ВЪТРЕ...

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

Асоциациите на българина за най-познатите му държави:

Австрия - нещо с планини.
Австралия - кенгура и канибали
Англия – Премиършип, Берба
Афганистан - Бен Ладен
Белгия - нещо пикаеше там май...
Бразилия - плаж, на който танцуват дупести мулатки
Германия - нацисти с беемвета
Гърция – плажове и острови
Египет - мумии в пирамиди
Израел - Тва не беше ли от библията?
Индия - Оная църквата с кравите в нея...
Иран/Ирак - войната (кое от двете беше правилно?)
Ирландия - уиски и поляни
Испания - бикове на Ноу Камп
Италия - пица, спагети; тенори
Канада - Тва не беше ли от САЩ?
Китай - ниски жълти хора, които правят ментета
Мексико - текила и някакви шапки
Македония - Такова животно нема никаде!
Норвегия - Дядо Коледа
Португалия - хммм.... портокали?!
Румъния - вампири
Русия – братушките (спасителите в случай на световна война), иначе ни спират газа
САЩ - хамбургери и работа за децата
Сърбия - Цеца, Лепа Брена, Шабан Шаулич

ПЕГАС

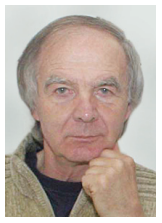
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 24 АПРИЛ 2010, БРОЙ 093

От редактора

Ако беше жив Гешев...

Борис ДАНКОВ

Та след всичките "Октоподи", "Медузи", "Лапачи" и пр. министър Цветан Цветанов се впусна да оправя и българската история. Полицай номер едно на държавата ще разсекретява архивите на фашистката Дирекция на полицията от 1923 г. до 9 септември 1944 г. и досиетата на Държавна сигурност, включително делата от фонда на Народния съд и документалното наследство на МВР от първите години на тъй наречения преход.

За да обясни на простия народ колко много е загрижен за българската история, министърът подхвърли на родните медийни пирани и подходяща стръв. Архивите на Гешев, Руси Христозов и Христо Данов щели да бъдат превозени с... камиони до държавната агенция "Архиви", за да станат достояние на народа. От томовете с материали имало какво да се научи за разпитите на Тодор Живков от полицията през 1934 г. В исторически план представлявало интерес и "това за Вапцаров - самите разпити, самопризнания и разстрелът, който е направен"(!!)

Ако всичко това беше изрекъл не вътрешен министър на съвременна европейска държава, а самият Гешев, всичко щеше да си е на мястото. Даже ако Бойко не беше лична охрана на Тато, а на някое друго номенклатурно величие, пак нямаше да има разминаване. А сега? Сега най-много да се разлаят кучетата на "свободната" ни журналистика и да се заровят в мръсното бельо на "ранния" Тодор Живков, а литературните мъничета да заджафкат отново недостижимата осанка на Никола Вапцаров.

Но защо все пак Цецо Цветанов толкова много се е загрижил за родната ни история? И защо точно сега е решил да рови коканите на Тодор Живков и на Вапцаров? Първо, за да покаже, че той е човекът, който слага ред в държавата. Второ, за да стане ясно какви мизерни изчадия са всички "червени", без изключение. Трето, за да отклони вниманието от оруелската полицейщина, която той самият насажда в държавата. А Гешев? Ако беше жив Гешев, сигурно щеше да позавиди на Цветанов...

ПРИЗ

Наш колега с първа награда от конкурса „Рашко Сугарев"

Надежда УШЕВА

Нашият колега Пейчо Кънев получи първа награда на Националния литературен конкурс за публикуван къс разказ "Рашко Сугарев", който се организира от НДФ "13 века България". Авторът на ДУМА бе отличен за разказа си "Алеф", отпечатан в сп. "Ново време" м.г.

Голямата награда тази година не се присъжда, обяви журито на официалната церемония по раздаването на отличията в книжарница "Хеликон - Витоша" вчера. За сметка на това оценяващата комисия с председател Димитър Коруджиев определи още две първи награди. Те бяха присъдени на Мария Македонска от София за разказа "Краен срок", публикуван в "Капитал Light" м.г., и на Николай Фенерски от Бургас за разказа "Жената, която правеше торти" от книгата "Апокалипсисът е дело лично" (2009). Наградите (грамоти и парична стойност от 250 лв.) връчи проф. Греди Асса, изпълнителен директор на дарителския фонд "13 века България", който финансира конкурса.

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Проф. Греди Асса връчва наградата на Пейчо Кънев

Открихме немалко талантливи автори. Надяваме се, че ще продължат да пишат, каза Георги Величков от журито. Той им пожела воля и да не забравят, че талантът е въпрос и на повече издадени творби. Текстовете на младите разказвачи се открояват повече с общественозначими теми, което е и хубаво, и лошо. Преобладава високото равнище на работите, коментира Любен Петков. - Поради това се чудихме на кого да присъдим голямата награда на името на рано напусналия ни пловдивски майстор на краткия жанр Рашко Сугарев (1941-1997). Тя е единствената за къс разказ у нас и се дава за 13-и пореден път на автори до 35 г.

ЮБИЛЕЙ

Доц. Ивайло Христов става на 40. Честито!

Известният литературен критик и познавач на творчеството на Николай Хайтов доцент Ивайло Христов утре става на 40. Именитият доцент от Института за литература към БАН и преподавател по народопсихология към Софийския университет "Св. Климент Охридски" и УНСС навлиза във възрастта на младенческата зрелост.

Популярният изследвач на литературата и литературната психография има зад себе си няколко монографии и студии, с които се наложи като един от най-задълбочените познавачи на Хайтовото творчество и процесите на глобалистката дехуманизация и космополитичното отродяване на нацията. Сред фундаменталните трудове на литературния критик-публицист са книгите "Йордан Стубел. Биографически очерк" (2000), "Леда Милева. Литературна анкета" (2001). Излязлата в три издания монография "Николай Хайтов - Апостол на духа" (2004, 2005, 2006), двете издания на "Последната битка на Николай Хайтов" (2006, 2007) и др.

Неотдавна се появи и второто издание на книгата "Гласове за Николай Хайтов" (2009), която съдържа спомени и разговори с видни български писатели и интелектуалци за "родопския властелин", сред които Богомил Райнов, Павел Матев, Крикор Азарян, проф. Чавдар Добрев, Дончо Цончев, Елена Огнянова, проф. Огнян Сапарев и др.

Ивайло Христов продължава своята изследователска "канонада" в защита на българския дух и отстояване на националната идентичност. Пред деня на младенческата зрелост. Честито!

БРАВИСИМО!

Българин е художник на месеца във Виена

Българинът Михаил Михайлов е избран за художник на месеца от виенската виртуална галерия artLab, научи ДУМА от Ирина Симова - ръководителка на КомПРес-София, Бюро за връзки с община Виена. Всеки месец галерията представя по един млад творец в интернет (http://www.artlab.at). Целта е неутвърдените имена да получат възможност за достъп до широката общественост, като дори се предлага продажба на творбите по интернет. Представянето е чрез подбор от картини, съответните биографични данни и творчески път, както и отзиви на критиката.

Основна тема в произведенията на 32-годишния Михайлов са социокултурните различия. Повечето от проектите му са свързани с публичното пространство. Те са препратки към живота на хора, принудени да се приспособяват към чужд начин на живот. Художникът използва символи, свързани с мимикрията на различни представители на животинския свят. Често главни герои в проектите са хамелеони или пеперуди, а самият автор навлича меча кожа.

Михаил Михайлов е роден през 1978 г. във Велико Търново. Завършил е живопис в Художествената академия в София. От 2001 г. живее и твори във Виена. В творчеството му се преплитат различни техники и медии - живопис, рисунки, обекти, фотография и видео. Критиката отбелязва творческите търсения на художника в житейските трудности, културните различия и сблъсъка на различните ценностни системи.

МЕТРОНОМ

Америка слуша Стравински

Голям фестивал, посветен на името на знаменития руски композитор, пианист и диригент Игор Стравински, се отрива в Ню Йорк, съобщават световните информационни агенции. Тази внушителна проява има за цел да припомни на американските меломани забележителното творчество на руския музикален гений, прекарал голяма част от живота си в САЩ.

В рамките на фестивала са включени множество концертни програми, лекции и изложби, посветени на именития музикант, автор на емблематични творби в световната класика - музика към балетите "Жар птица" и "Петрушка", операта оратория "Едип Цар", шедьовъра "Заупокойни песнопения", спечелил световна слава на композитора-пианист.

По време на фестивала някои от най-известните музикални произведения на Стравински ще бъдат изпълнени от Нюйоркската филхармония под ръководството на именитя руски диригент Валерий Гергиев, с участието на хор и солисти от операта на прочутия Мариински театър, с който е свързана съдбата на бащата на композитора - руския бас певец Фьодор Стравински.

В дните на фестивала в известната галерия "Бруно Валтер" на Нюйоркската филхармония ще бъде открита голяма изложба, на която за първи път ще бъдат показани неизвестни досега снимки и писма, нотни чернови на Стравински.

РИСУНКИ ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Поезия

Ризата на Бога

Тихо..., нещо тихо пърха зад гърба ми -
в цветната ливада вятърът ли духа,
смокове ли дишат или таласъми?
Не... трепери заек в погледа на бухал!
Този свят изглежда слаб и омагьосан
и нощта го хваща в хищните си мрежи...
В гъстото коило не нагазвам боса -
репеите боцкат като таралежи,
а освен щурците и комари свирят -
колко ли заплахи дебнат в тъмнината!?
Месецът се спуска с бляскава секира -
просека сребриста прави до земята.
Тук, където свършва, светлина се лее.
Чакай да разстеля ризата на Бога -
топъл и задъхан, знам, че ти си змеят,
но не чуваш - боцкат репеите много!...

Песен на дъждовните капки

Какви са тия Диоскури
и еринии сред небето-
виновни няма, просто в Люлин
през тази нощ ще бъде светло.
Побързайте, сестрици бели,
че огнен змей глави размята
и бълва пушек на кълели!
Гора гори, гори гората!
Рид дъбове, рид лунни буки
сега са пъклени огнища,
във пламъци пращят и пукат
и се превръщат в пепелище.
Ронете се без страх, сестрици,
над дяволския ад отворен,
че дивораслите душици
живота си крепят на корен,
а без зелена антерия
остава Люлин на гърба си.
Без нас до клон ще се затрие
и ще осъмне в черно расо.
Без билковото многостишие
на мащерковите поляни
лисичи лай и писък миши
срещу човека ще въстанат.
Все още трепкат живи листи
в грамадата опожарена.
Побързайте, сестрици чисти,
дъждът е песен и спасение!

Носталгично

Моето глупаво, простичко щастие
бяга встрани от чекръка на времето,
лута се из стародавните страсти,
яхнало кон без юзда и без стреме.

ИРЕНА ПАНКЕВА е родена на 22 май 1967 г. в Перник. Нейни стихове за първи път са забелязани от поета Евтим Евтимов, който я представя във в. "Новият ПУЛС". Носител е на отличия от много национални литературни конкурси. Издала е стихосбирките "Горски приказки за всеки сезон" (1999), "Що е то?" (1999), "Да запалиш пламъчето" (2004) и "По следите на моя юни" (2006). Член е на Съюза на българските писатели. Живее във Владая.

Язди наперено с кални цървули.
В тесния джоб на абата му виждам
да се протриват съвсем хрисовулите
"На ползу роду" и "Обич към ближния".
Спри да ме търсиш назад във годините,
бъркаш века, недорасло момченце!
Как не разбра, че тлаките са минало,
вехти картини- момите със менците!
Вече и в стомни вода не наливаме.
Вятър са всички Антимовски ханове.
Жалят за селото здрачните ниви,
глухне без черги и станът на баба ми.
Глупаво мое, залутано щастие,
днес е Игнажден, бъди ми ползаник.
Стига се щура из старите страсти,
тайно те чакам на баница мазна.
С теб доведи оня лют македонец,
по-страховит от пиринските ветри.
Той ще ни грабне стремглаво на коня си
и ще препуснем по пътя за Петрич

Белетристика

Ирония-самоирония

Бонус

През няколко дни слизам до последните къщи да купя прясно мляко от съседа Киро. Нося едно пластмасово бидонче. Вечер го оставям празно, сутрин го взимам пълно.

- Четири литра и половина - още от първия път премери на око Киро. - Имаме същата котлинка у нас.

Не споря. Предишната краварка баба Мария ми го таксуваше за пет литра. Не давам на Киро да го препълня - излива се, докато го нося. Киро държи на справедливостта. Когато падне цената на литър при другите кравари, намалява и той, когато се дигне, дига и той. Пазарна икономика на село. Едно долу, едно горе, но винаги честно.

След година или повече една сутрин Киро ми дава бидончето с думите: "Досега било, каквото било. Оттук нататък бидончето събира пет литра. Твоето е по-голямо от моето. Жена ми ги е сравнила." Млякото прелива над ръба. До вкъщи ще се разпличкат стотина грама.

Не споря. Приемам мярката на Кировата жена, но се местя при друг млекар. След няколко месеца случаят ме връща при Киро. Разбираме се без сърдитини, макар че и двамата имаме "пропуснати ползи" - той от по-ниската цена на фирмата-прекупвач, аз - че губя повече време да ходя за мляко до другия край на селото. Вече ще мерим млякото с цилиндър.

Този цилиндър повишава настроението ми. Той представлява висока алуминиева чаша с дръжка. С такъв през детството ми мереха бозата в сладкарницата... Той има още четири братчета, най-малкото от петдесет грама, а може и изтърсаче от двайсет и пет грама. Последните дребосъци отмерваха глътката на ракиджиите в пивницата. С накачени по колана на кръста цилиндри млекарите и бозаджиите кръстосваха ямболската чаршия.

Кировият цилиндър вероятно е останал от радомирските бозаджии, толкова е очукан, че Киро не го смята за ценност. С него се връщаме и до бидончето. Киро мери четири мерки по литър и се вижда, че остава малко празно място до ръба. Казвам му да допълни още половин литър, но цилиндърът няма черта за половинка. Киро мери на око. И пак го докарва до четири литра и половина. Сигурно има стотина грама в повече, но сърце не му дава да го брои за пет литра. Уж шопите били шмекери, а все още вярват повече на окото си.

В бидончето има една чаша мляко повече. Бонус от моя личен млекар.

Имало и добри хора

Доста често не ми достига добро настроение. Тогава си припявам на ум: "Снощи си, мамо, замръкнах/ на висок баир Бакаджик./ Конче ми жадно ожадня,/ до Тунджа да ида, далеко./ Тунджа й мътна, й кървава..." Певицата, която даде живот на тая песен, Елена Граматикова, ми я е пяла и на ухо, но аз харесвах повече варианта, който съм чувал от мама. Израснах в едно село под Бакаджик с неудобното за днешните времена име Победа, а то е превод от персийско-турски и означава същото и му е дадено преди почти сто години. Сега къщата ми е забучена на нисък баир над радомирското село Гълъбник. Но само баирът на детството е в спомена ми, на този дори не му знам името.

Слизам напряко, за да спестя малко път до гарата. Стръмно е, но не може да се сравнява с родната ми планина. Височините на това село с нежно име не ме затрудняват. Препъването е като коленичене. Не се сърдя и на острите връхчета на борчетата.

В ниското има чешмичка. Сега тя ще ми се отблагодари за мъките с мека пивкава вода. Такива изворчета са утолявали жаждата ми и в родния Бакаджик. Пак си подсвиркват "До Тунджа да ида, далеко, Тунджа й мътна й кървава..." Весело ми е, плюя срещу вятъра. Готов съм да върша чудеса по пътя към гарата за София. На рамото ми се мята не изтърбушен сак, а шарф на победител.

Езикът на чешмичката е развързан от топенето на снега, ниже своята приказка, но възрастната жена пълни разноцветни туби и едва ли я чува. Натоварила е ръчната си количка и се опитва да я извлече по разкаляната трева. Дърпа с две ръце, а колелцата затъват още повече. Не прави и опит да повика помощ, макар наблизо по шосето да минават хора от селото. това ми се вижда странно, но не съм и изненадан. Бабата сигурно няма близки, свикнала е никой да не я забелязва. Оставена е сама на себе си, къщата й е студена, няма и какво да сложи на огъня. Сладкият дар на тая чешмичка ще й помага да преглъща сухите хапки...

Бабата дърпа, дърпа и падна възнак. Изправи се обаче веднага и пак хвана теглича. Свалих две туби и извлякох количката на шосето. Докато старицата протестираше, върнах се и донесох на ръце свалените туби. Стана ми хубаво, че бабата е доволна от щастливата развръзка. Успокои се и повлече с лекота своето раздрънкано возило.

Продължих към гарата с омръзналия ми пътнически влак с бодра крачка. Ако някой ме попиташе защо се подхилвам и подпявам, щях да му отвърна, че добрите хора не са се свършили.

Конски кестени

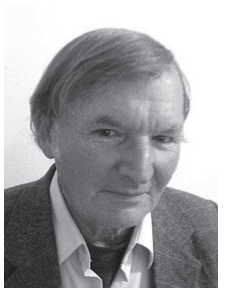
Избирам по-едър плод и го стисвам в длан та си. От допира с хладката гладка кора на кестена в душата ми се влива свежа тръпка. Загръщам пешовете на извехтялото си сако, приглаждам яката. Така грижливо се отнасях с палтото си и когато беше ново. Сега не е ново, но е чисто. С един жест изпълних представата си за беден, но горд човек.

Не обичам физиономията ми да се набива в очи. Съжалението, което предизвиквам, не храни душата ми. С представата за себе си пропъждам отражението в очите на другите. Не е необходимо да ме забелязват без да съм ги предизвиквал. Аз никога никого не предизвиквам. Рядко срещам познати хора, а това ми спестява и поводи за лошо самочувствие.

Отдалечил съм се от дома малко повече от друг път и почти съм готов да се върна, когато виждам прегърбен човек на колене да се рови в шумата, подбира кестени и ги пъха в торбичка. Стана късно да избягам от ловното му поле, защото той се надигна враждебно. Беше избирал едри и здрави плодове. Конските кестени са много твърди, ще ги вари дълго с щипка сол и ще ги стрие на каша. Освен мене друг минувач няма да се сети защо този смачкан човек бере кестени. Всеки друг ще си помисли, че ги събира за цяр. Иначе защо не си купи питомни кестени от пазара.

Той стои изправен и настръхнал. Все пак не изглежда заплашителен. По-скоро е недоволен, че съм го откъснал от работата му. От пълзенето около дървото е степал вехтия си костюм от добра за времето си материя. Предимството на такива грехи е, че възрастта им преминава през годините без видими промени. Но аз имам набито око за такива вещи.

Атанас ТЕОДОРОВ

Човекът ме гледа доста време, като че ли се виждахме за пръв път. Никой не го пъди от кестеновото дърво. Реколтата тази година е отлична.

Ако влакът не беше бавен...

На идване от Перник, на три-четири километра преди Радомир, се е дългнала покрай Струма зелена равнина. Погледът я прелита бързо, преди да опре в отсрещната планина. Приближаването на града кара пътниците да надничат през прозорците. Окото се радва на шарената черга от посеви. Сигурно и машинистът се заглежда в хубостта на природата. Но той има и друга причина да намали скоростта - наближава мост.

Изведнъж на входа на моста блесва пищна картина. Чисто голи, момче и момиче махат с ръце към влака. Момчето е полуобърнато, но момичето стои изправено и помръдва кокетно раменета си с накацали по тях водни капки. Никакъв смут по лицето му, само една открита усмивка, която казва: Ето, вижте ме, хубава съм от горе до долу. Водата облива краката му и гаси горещината по зачервената кожа на тялото му. Няма нито една бръчка, нито една сянка по острите му гърди, по плоския корем и заобления бедра.

Момчето е нестройно, с дълги ръце и извит гръб. Тържествуващият израз на момичето сякаш не го засяга. Позата в полупрофил крие лицето му и някак извинява отсъствието му от триумфа на момичето. А то продължава да пилее щедрия си чар за непознатите зрители. Пътниците по прозорците се увеличават. Повечето са възрастни и поглъщат картината с мълчание. Двама-трима юноши изразяват възторга и буйните си желания за сметка на момичето, което рисува с още по-знойни движения радостта на тялото си.

Разсънена старица кълне със сбръчкани ръце срамната картина.

А момичето продължава да дарява красотата си без капка скромност и скъперничество.

Връщане към духовната същност

За новата книга на Здравко Недков „Нека времето говори“

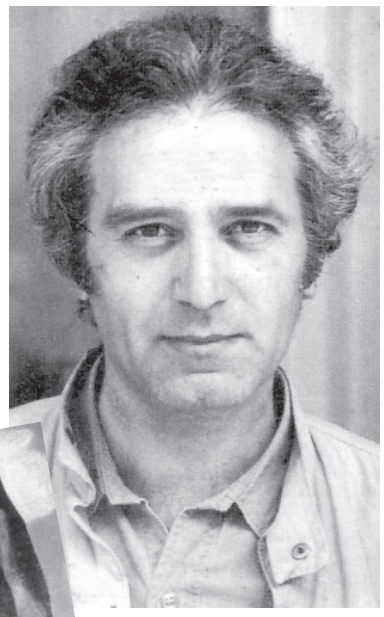
Проф. Иван ЦВЕТКОВ

Често пъти си задаваме въпроса - какви качества трябва да притежава един литературен критик, за да разчита на успешна и плодотворна критическа дейност? Мисля, че преди всичко той трябва да носи в себе си някаква божия искра или определено подаване, както обичаше да казва Христо Радевски.

Здравко Недков е от този род критици, които винаги могат да ни поднесат и нов прочит на класиката, и нови акценти върху творби, не успели да привлекат с достатъчна сила нашето внимание, но важни за литературния процес. Неговата книга “Нека времето говори” според мен е най-зрялото му произведение. Тя е богата по съдържание и по своите наблюдения и оценки за наши писатели от Възраждането до наши дни.

Нека да започнем с крайно интересната книга на поп Минчо Кънчев “Видрица”. Мнозина са я прочели, но малцина са си дали сметка какво представлява тя. Как се вписва в нашата възрожденска литература, с какво променя представите ни за нея. Тъкмо с това се занимава Здравко Недков в доста подробния си анализ за нейното изключително значение и в по-широк план - за изследване на нашата народопсихология, за общата картина на народното битие.

Здравко Недков открива златните зърна и в “Спомените” на Христо Иванов-Големия, един от хората, били най-близо до Левски. От тези спомени се налага заключението на автора, че “Левски е може би единственият случай в нашата история, когато начело на едно движение застава човек, който притежава в пълен комплект всички качества, необходими за това.

Естествено целостта на една книга се гради върху няколко основни акцента, които очертават истинското й значение. Такива акценти има и в “Нека времето говори” и бих желал да се спра най-вече на тях. Доста голям дял от новата му книга е озаглавен “Около творчеството на Атанас Далчев”. Анализът на творческия път на Далчев започва с първата му книга “Мост”, в която участват още двама поети, и с първата му критическа статия “Мъртва поезия”, написана съвместно с Димитър Пантелеев и представляваща нещо като манифест на новата школа в поезията и критикуваща много остро поезията на Лилиев.

Бунтът на младия Далчев срещу символизма е съвсем естествен - той е насочен срещу откъснатостта от драматичната и трагичната българска действителност по време и след войните, срещу съдържателната бедност, срещу липсата на обществени идеи в едно ужасно за народа ни време. Атанас Далчев беше извънредно интересен и умен събеседник, защото беше един от най-ерудираните български поети. Неговата полемика с Владимир Василев например демонстрира явното му интелектуално превъзходство. С него сме разговаряли за големите руски поети от началото на XX век и той винаги ме е респектирал с широките си познания и верните си оценки.

Другият акцент, който привлича вниманието, е цикълът от наблюдения върху отделни страни от творчеството на патриарха на българската литература Иван Вазов. Те засягат и “Чичовци”, и късната лирика на поета (“Младежките пориви на старостта”), и неговите пътеписи, и необикновеното му приятелство с проф. Иван Шишманов (“Творческият символ на едно приятелство”). Особено интригуващ е новият прочит на “Чичовци” - “една от най-удивителните творби в българската литература изобщо”...

Бях приятно изненадан и от третия важен акцент в книгата: изследването за книгите на Ганка Найденова “В часа на синята мъгла” и за дневниците и мемоарите на Надежда Станева, добре познатата на мнозина съпруга на големия наш писател Емилиян Станев. Заглавието на това изследване е повече от изразително: “Две жени или мъжество на духа”. Споделям напълно пиетета на автора пред двете писателки. Незабравимата внучка на Яворов - Ганка Найденова, остави голяма следа в нашия духовен живот. Две капитални монографии за творчеството на Яворов, извънредно богато документирани две издания на безценния “Летопис на живота и творчеството на Яворов”, титанична борба за опазване на наследството на големия поет и на неговия музей в София, срещу рушителите на българската духовност.

В книгата има интересни оценки за Ивайло Петров, Иван Радоев, Петър Алипиев, Петър Караангов и Станислав Стратиев, за оригиналната книга на Никола Радев “Когато Господ ходеше по земята”. Убеден съм, че внимателният читател ще изпита същото задоволство, което изпитах и при прочитането и препрочитането на “Нека времето говори”. И сигурно ще се съгласи с обобщението на критика, че “смисълът на литературата е да връща човека към неговата духовна същност и да му помага да надрасне себе си, преодолявайки своите несъвършенства”.

Имало едно време на изток...

Романът „Самурай от Надежда“ на Марин Дамянов

Доцент Дочо БОДЖАКОВ, кинорежисьор

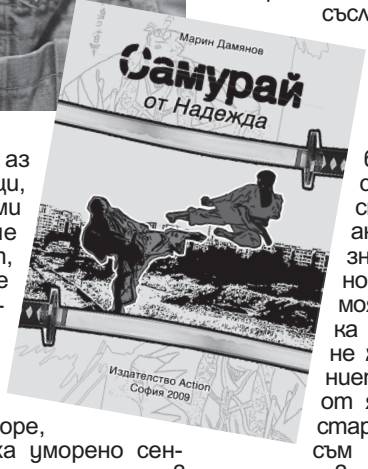
Имах рядката привилегия да съм един от първите читатели на този роман. Четох го още в ръкопис преди повече от 20 години под заглавието “Честта и парите на самурайското съсловие”. И досега помня потресението, което предизвика той у мене тогава - в далечната вече 1987 година.

Струва ми се наложително да се спомене, че по онова време България живееше в затворения свят на т.нар. социалистически лагер. Истината за другия “капиталистически лагер” узнавахме опосредствено, след задължителна филтрация и обработка от родната пропаганда. На подобна идеологическа флотация подлежеше и истината за нашия собствен живот. Учеха ни да вярваме не на онова, което виждат всеки ден очите ни, а на онова, което чуват от телевизията и радиото ушите ни. Може да звучи малко грубо и опростено, но в никакъв случай не е преувеличено - точно тази политическа шизофрения задаваше тона и параметрите на обществения живот в онези години.

В този смисъл онова, което Марин Дамянов описваше в книгата си, не приличаше по нищо на описаното в книгите на неговите тогавашни съвременници. И аз, признавам си, в първия момент се обърках. В романа съществуваха някакви странни, непонятни за мен герои, със съвсем различен език и непознати разбирания за чест, морал и отношения в обществото. Затова първата ми реакция беше класическо догматична: не повярвах, че всичко това е възможно, че изобщо съществува. И смело обвиних автора в безотговорно съчинителство.

Марин Дамянов не се обиди от моето невежество, изглежда, беше подготвен за подобна реакция. Той се зае да ми обяснява кротко и внимателно, че колкото и да не ми се вярва, цялата история е изградена от съществуващи в реалния живот събития, случки и хора; започна да ме запознава с тези хора, да ме води на нелегални уроци по карате, на тайни срещи; постепенно аз научих и други, още по-впечатляващи, даже драстични за тогавашните ми разбирания неща. Така с изумление открих един непознат за мене свят, който само няколко години по-късно се прероди в онова, което днес припознаваме като официален български ъндърграунд. Законите на живота там бяха много по-различни от казионните закони, там кипяха други стремежи и съвсем други страсти. Горе, на повърхността все още се тътреха уморено сенките на умиращата идеология на социализма, а в подземието кипеше истинският, съвременен живот - там нещата бяха едновременно страстни и болезнени, справедливи и жестоки, благородни и безмилостни. И най-важното - нямаше лицемерие и фалш, проблемите се решаваха направо на арената, по гладиаторски. Това ме впечатли дълбоко.

Не минаха кой знае колко години и тези герои на ъндърграунда постепенно изплуваха и заеха челните места в медийното пространство, в литературата, в киното, дори в политическия ни живот. Вече беше лесно, даже престижно и несъмнено доходоносно да се пише за тях. Така се родиха безчет, станали в днешно време банални и нарицателни книги, филми, сериали. Невъзможното в 1987-ма стана модерно в 1997-ма.

Затова ми се струва особено важно да се припомни, че Марин Дамянов беше първият наш писател, надникнал в този скрит за очите на някогашната българска литература свят. И то във време, когато умело насочвана от остена на партийната пропаганда, тази литература в голямата си част се занимаваше с реанимация на социални илюзии или изригваше в носталгични възторзи от патриархалното минало на българина. Естествено в подобно време излизането на роман като “Честта и парите на самурайското съсловие” беше абсолютно невъзможно. Помня, че Марин Дамянов напълно коректно го депозираше в различни издателствата, а оттам след изтичане на законния срок за отговор възмутено го отхвърляха. Рецензиите, които мотивираха тази репресия, бяха пълни със соцреалистическо недоволство, изразено от някакви раздразнени до смърт литературни динозаври. Техните реакции най-често разсмиваха автора, но кой знае защо мен самия настройваха враждебно - може би защото се родееха по патос с моята собствена първа реакция, но за разлика от мен тези уж литературни хора дори не желаеха да допуснат катарзиса на прозрението. Поради всичко казано дотук е повече от ясно, че съм лично пристрастен към този стар-нов роман на Марин Дамянов. В едно обаче съм дълбоко убеден - извън несъмнените си художествени качества романът е и ценно свидетелство за усилието на един прогледнал за истината писател във време, когато всички останали сме предпочитали да бъдем слепи.

Марин Дамянов, “Самурай от Надежда”, Издателство Action, 2009

ИВАН ЧЕРКЕЛОВ - режисьорът, който е изключение от правилото на политизираната филмова шизофрения, която през последните 20 години се тиражира под мотото "ново българско кино"

Изключение, което потвърждава правилото

И след „Парчета любов“ в „Раци“ Иван Черкелов не изневерява на себе си, на умението да прави реалистично и стойностно кино

Филип Аврамов и Валери Йорданов във филма "Раци" на Иван Черкелов

Юлиана ЗЛАТКОВА

"Раци" на режисьора и сценариста Иван Черкелов /"Парчета любов" (1989 г.), "Търкалящи се камъни" (1995 г.), "Стъклени топчета" (1999 г.), "Обърната елха" (2006 г.) - съвместно с Васил Живков/ е като случаен непознат, с когото изненадващо за себе си разговаряш откровено. Върви си една абсурдна, лутаща се история, дори не е и история, а парчета от живота на двама приятели неудачници, т.е. днешни български мъже около тридесетте. Единият (актьорът Валери Йорданов) си има бременна съпруга, другият (актьорът Филип Аврамов) си няма никого. Първият слуша на макс Дунавското хоро на Дико Илиев, вторият разговаря съвсем на сериозно с гроба на майка си, загинала при катастрофа. Просто дни, просто случки, просто взаимоотношения - малко нещо претенциозни, повече отблъскващи и дразнещи, отколкото привлекателни, доста повърхностни, дори жалки, глупави... Всеки от тях си намира чрез близки и познати свой начин да изкара по някой лев. Първият чрез любовника на майка си телевизионерка (актрисата Евгения Баракова) - перфиден мафиотски бос (режисьорът Рангел Вълчанов в актьорско амплоа), е нает да докара от Дунава един микробус до София. Вторият пък, потърсил препитание при работодател на починалата си майка, трябва да се обади в точно определен час по телефона чрез сателитна връзка на конкретен номер и да каже едно заплашително изречение. Приятелите не споделят помежду си подробности за задачите, които са възложени на всеки от тях. И изведнъж... лум! Чрез телефонното обаждане се задейства взривно устройство, което унищожава микробуса. Вторият приятел, без да знае какво всъщност върши, убива първия.

На пръв поглед

това е поредният филм, в който става дума за нашенската мафия. Но за разлика от другите "шедьоври" на "новото българско кино" в този няма грубо заявена политическа позиция. Каквато и да е тя, не се усеща, не се налага. Има произведение на изкуството, което бръква в раната. Коя рана ли? Душевната. Онази, която всеки един съвременен българин носи в сърцето си. Екзистенциалната рана... Де да я знам дали е екзистенциална, или е породена от двайсетте години мъчителен преход неясно накъде. Може би затова "Раци" предизвиква коренно противоположни мнения - от пълно отричане до абсолютно утвърждаване. Но както и да е, това в случая не е важно. Важното е, че "Раци" може да бъде гледан, може и да не бъде гледан - в зависимост от моментното вътрешно състояние на зрителя. Ако отиваш на кино, за да се разтовариш от тежкия и безсмислен ден, едва ли ще го издържиш докрай. Ако обаче влизаш в салона по други причини, например защото се питаш какво става с тебе, защо имаш нужда от изкуство, с изненада ще откриеш, че си в състояние да гледаш как бременната героиня (актрисата Слава Дойчева) излива капка по капка вода върху горещия котлон и наблюдава какво става с капките. Звучи негледаемо, нали? А не е. Апропо, във филмите на Андрей Тарковски има още по-невъзможни от гледна точка на комерсиалното кино неща.

Безпощадно и откровено

В "Раци" наблюдаваш как героят на Валери Йорданов смело и с оптимизъм влиза да се къпе в Дунава, но бързо-бързо излиза, защото се сблъсква с умрял кон. Отвратително, но разтърсва. Усещаш го, сякаш си във водата. Чувстваш многоизмерността на битието - в жуженето на пчелата, в ромона на водата от чешмата... Как става това? Ами, магия. Магията на киното. Онова кино, в което освен дълбочина има и образи, а не карикатури. Персонажи, герои, както искаме можем да ги наричаме, същественото е, че прескачат екрана. С тях, ако пожелае, зрителят би могъл да общува като с живи хора, като със свои приятели, всеки от които носи своята житейска драма. Ще дам пример: ей така, просто като детайл, присъства епизодик, брат на майката телевизионерка, той е дребна риба в мафията. Ролята му е да каже на бъдещата жертва откъде да вземе микробуса. Възлагайки му тази уж невинна задача, между другото дребният мафиот разказва с подробности как е бил до умиращото си от рак дете в последните часове от живота му. Дълъг монолог в киното... Отгоре на всичкото в устата на отрицателен герой, но на когото, щеш-не щеш, съчувстваш, защото именно този монолог обяснява защо е такъв. Би трябвало да е възможно най-скучното нещо. А е правдиво. Хваща. Разплаква. Ужасява. Безпощадно откровено е. Сърцето ти се преобръща. И драматургично не е кръпка. На мястото си е.

Цялостна и монолитна творба

Този филм е толкова цялостен, монолитен, завършен. Най-после пред зрителя е един български филм, в който присъства българското знаме не под формата на чушки в три цвята ("Прогноза", реж. Зорница София), или карикатурни кичури в косата на идиотизиран персонаж ("Козелът", реж. Георги Дюлгеров). Тук е на пилон, знаме си е. Е, за пилона е връзано прасе, но и това е обосновано драматургично. Пък и реалистично. Изобщо "Раци" е изключение, потвърждаващо правилото. Не само по въпроса със знамето, а и по един друг въпрос - може ли режисьорът да си е сам и сценарист. Този режисьор може и го показва успешно дори в нашите условия.

Да... Филмът на Иван Черкелов е като среща с приятели. Но такава една въображаема среща. Като сън. Знаеш, че ще се събудиш и тогава приятелите от съня няма да са ти вече приятели.

Преди много време, през далечната, както е модерно да се казва сега, 1989 г. научих много неща за себе си от първия филм на Иван Черкелов "Парчета любов". Видях и почувствах, че живеем на парче и онова вътре в нас, тогавашните млади хора, което възприемахме като свобода, всъщност е разруха. Оттогава до днес май се ровим по подмолите, търсим къде зимуват раците и при всекиго парчетата се събират по различен, но драматичен начин. В "Раци" са се преплели в особено осмисляне на действителността. Уж е болка по липсата на добро, но добро като песента "Дано" ("Ако до всяко добро същество застане поне още едно..."), изпълнявана от Богдана Карадочева на митинг на СДС; уж е отстранен поглед към злощастната ни реалност (намек за това е присъствието на пеещи последователи на общество "Кришна съзнание" по улиците във филма), а всъщност е бягство. Бягство, което неусетно отвежда в друг, не по-малко страшен свят - света на страданието и безизходицата.

С позицията на автора може да се спори, но по-важно е, че има филм. Истински филм. Пътува по фестивали, участва в конкурсни програми. Може би предстои признание, но има ли значение, след като наградите невинаги се дават за художествени качества. Може да бъде харесван, може да бъде отричан, но е художествен факт. Наистина една птичка пролет не прави, но нека й се порадваме. Да спрем за малко и да я погледаме. Да я чуем как пее, дори в песента й да има много болка. Каквото и да ни донесе това.

ПЕГАС Редактор Борис Данков

90 платна на Емил Стойчев

Изложбата „Фантастично” може да се види до 26 май в НГЧИ

Ретроспективна експозиция “Фантастично” на художника Емил Стойчев, който от 1991 г. живее и работи в Париж, е подредена в Националната галерия за чуждестранно изкуство. Тя е от поредицата “Български творци в чужбина”.

Емил Стойчев е даровит художник, който с лекота овладява цветовете и разширява пространството в картините си, изпълва с емоции и динамика обикновени форми и структури. С таланта си да композира, да открива неоткритото, Стойчев създава свои нови живописни светове. Попадайки в тях, зрителят усеща свободата и силата на творческия дух, доверява се на фантастичните разкази за смешното и тъжното, за рационалното и мистичното. Авторитетът на Емил Стойчев като един от най-известните български живописци, е защитен с многобройните му изяви, както пред българска, така и пред европейска публика. Носител е на награди и отличия, а картините му са притежание на редица частни и музейни колекции.

Самостоятелни изложби има в София и в страната, в Берлин, Брюксел, Кипър, Япония, Люксембург, Мадрид, Париж, Прага, Виена, САЩ, Баку. Носител е на Наградата на София за живопис (1967), Гран при на биенале в Полша (1975), Гран при “Владимир Димитров-Майстора”, втора награда за портрет - Родом, Полша, Гран при “Златен Езоп”, орден “Стара планина” I степен (2003).

Експозицията, която продължава до 26 май, е разположена в три зали на НГЧИ, III етаж, и съдържа 90 живописни платна на автора от периода 1972-2010 г. От началото на т.г. галерията представя цикъл изложби “Български творци в чужбина”. Вече са показани успешните изяви на Кирил Христов, който живее и работи в САЩ, и на Николай Панайотов - който твори във Франция.

Първият и последният автопортрет на Панайот Панайотов

Непоказвани пейзажи на проф. Панайот Панайотов (1909-1986) излага галерия “Академия” на НХА. Поводът е 101 години от рождението на художника. Работите могат да се видят до 28 април.

Изложбата съдържа 45 произведения, сред които първият учебен етюд на автора, първият учебен пейзаж, първият и последният му автопортрет.

Проф. Панайот Панайотов работи във всички основни жанрове на живописта - портрет, пейзаж и натюрморт. Творбите му се отличават с искреност, неподправеност и естествена емоционална обаятелност. Образите излъчват непосредствена поетична чувствителност и са изпълнени с радостни и светли чувства. Чрез богатите тонални степенувания и разнообразното третиране на светлината неговите пейзажи разкриват голямата му обич и преклонение пред природата, отбелязват специалисти.

Панайотов е роден в Страланджа, Ямболско. Завършил е живопис при проф. Никола Маринов в Художествената академия. До пенсионирането си през 1978 г. преподава в академията, а през периода 1953-1962 г. е неин ректор. През 1942 г. представя първата си самостоятелна изложба в София. Участвал е във всички общи художествени прояви в България. Реди експозиции в Унгария, Москва, Стокхолм и Индия. Творби на художника са притежание на НХГ, на обществени организации, музеи, галерии и частни колекционери в страната и в чужбина.

Балетна сценография и костюми

Това е темата на новата изложба, която галерия “Сезони” показва до 6 май - на адрес Дом на културата “Средец”, ул. “Кракра” 2А. В нея са включени около 50 сценографии и 100 костюма, дело на известния живописец, сценограф и режисьор Иван Савов. Неговото творчество се отличава с много фантазия, замах и изключително чувство за форма и колорит.

Роден в Сливен през 1944 г., Иван Савов е завършил гимназията по приложни изкуства в родния си град. Оттогава не престава да се интересува и твори в сферата на сценографското и костюмно оформление. Автор е на повече от 200 сценографски и костюмни решения на оперни, балетни и драматични спектакли в различни театри у нас и по света. Във всяка постановка той изненадва с нещо ново, нетрадиционно и оригинално, като винаги остава верен на себе си, отбелязват от галерията.

Сценографията на Иван Савов е импозантна и ефектна, изградена със завладяваща фантазия. За първи път се представя на сцената на Софийската опера през 1974 г. с балета “Легенда за любовта”. Особено желан е и за балетен художник заради умението си да улавя движението на човешката фигура и да го подчинява на характера на героя. Това е и причината скиците му да са така пластични и обемни. Дълги години работи като главен художник на Русенската опера. От 1991 г. разширява дейността си, като започва да се занимава и с режисура. В тази нова негова страст откриваме ефектни щрихи и определен интерес към красотата на линията и цветовите съчетания.

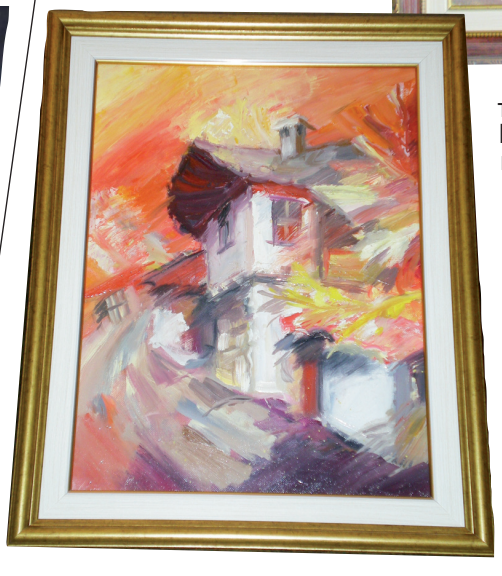
През своята творческа кариера Иван Савов осъществява множество самостоятелни изяви и участва в колективни прояви, навсякъде художническите му решения покоряват публиката с живописността и с екзотиката си. Негови спектакли са представяни в почти всички европейски държави, както и в Америка и Азия. Носител е на националната награда “Сребърна лира”. Негови творби са собственост на НХГ, галериите в Сливен, Стара Загора, Русе. Много частни колекционери у нас и в чужбина също притежават негови работи.

Старинни улички, наситени с колорит и мекота

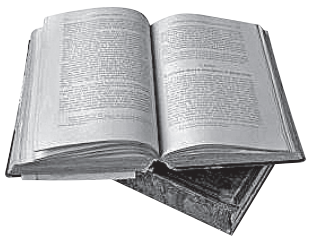
Студентките от Националната художествена академия Петя Монева и Снежина Дончева съвместно представят живопис и малка пластика в столичната галерия “Н. Шмиргела”. Маслените платна със старинни улички и пейзажи са наситени с колорит и мекота, които внасят уют. Акварелът и въгленът са запазени за красивата българска архитектура, която се допълва от фино изработените пластики от метал, провокиращи въображението за разнообразяване на интериора. Куратор е Илка Пейчева. Изложбата продължава до 27 април в салона на ул. “Ген. Паренсов” 30.

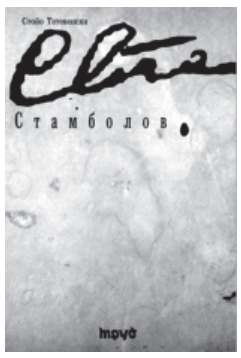
Един от основните приоритети в дейността на фондация “Николай Шмиргела” е насърчаване творческите търсения на най-младите автори, които въпреки конкуренцията имат смелостта да показват собствените си открития.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

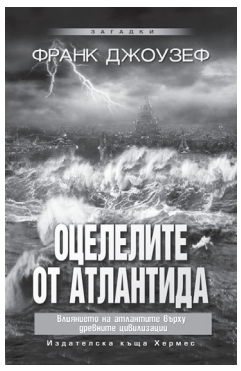

Лавица

“СТАМБОЛОВ” от Стойо Тетевенски е от поредицата “Съвременни български автори” на КК “Труд” и е първи литературен опит за младия автор. Вдъхновен от храбрите мъже в българската история, той умело пресъздава една интересна и задъхана история. Младият Петър от село Чорул успява да премине през редица премеждия, да участва във войните за Освобождението на България, да създаде дом и да просперира в столицата, но на каква цена... В същото време в политическия живот на младата ни държава зреят конфликти, решават се съдби и се жертват животи.

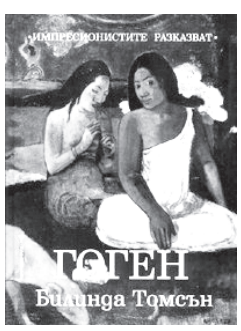

“ОЦЕЛЕЛИТЕ ОТ АТЛАНТИДА” от Франк Джоузеф Джоузеф поетапно проследява катаклизмите, сполетели континента, и съдбата на неговите обитатели. Атлантите били умели мореплаватели и след потъването на родния континент се пръснали в различни части на света. Свидетелства за пристигането на “морските хора” могат да бъдат проследени в преданията и легендите на много народи: инки и ацтеки, келти и гърци, египтяни и шумери. Най-новите открития също потвърждават тезата, че Атлантида има голям принос за световното развитие. Издава ИК “Хермес”.

“МАТЕМАТИК ЛИ Е БОГ?” от Марио Ливио, която издава “Изток-Запад”, надниквайки в хилядолетната история, се опитва да обясни наглед необяснимата ефективност на математиката като инструмент за вникване в тайните на Вселената, да разкрие връзката между Платоновия свят на математическите идеи и материалната действителност. Тя предлага незабравима разходка през 25-те столетия, които обхващат времето на Питагор, Архимед и Евклид, на Галилей, Декарт и Нютон, на Хилберт, Гьодел и Айнщайн. Ще разберем и какви са били онези необикновени личности, благодарение на които днес знаем повече за света, в който живеем.

“ГОГЕН” от Белинда Томсън от поредицата “Импресионистите разказват” на издателство “Бард” е уникално епистоларно издание, в което се акцентира на личността на Пол Гоген като художник и на таланта му да изразява мислите си в писмен вид. Книгата предлага автентичен поглед върху неговия необуздан характер и безкомпромисни идеи, като следва сложното му развитие на творец от колеблив импресионизъм, през експерименталния синтез в бретонските му композиции до удивителния колорит и новаторски стил на платната на остров Таити. Богато илюстрирана с едни от най-добрите творби на Гоген.

Галерия от достойни българи

От новата книга на Дойно Дойнов лъха здрав дъх на добра проза

Стоян БОЙЧЕВ

Мемоарната книга на професор Дойно Дойнов “Хората, с които живях” (Булфилм, ИК “Златен змей”) носи белезите на доброто и светлото в нашия живот. И авторът, нали е историк и човек с вярно око, яко се е хванал за жилавия животворящ корен на Софрониевото “Житие...”, пък и на “Записките...” на Захарий Стоянов - вкусил е и той от същата земна сила, от която са пили и Първите.

В своите автобиографични очерци Борис Пастернак казва, че пише за себе си само дотолкова, доколкото трябва да разкаже за другите, за хората, сред които е живял. Точно туй е сторил и Дойно Дойнов. Личи си, че това е книга, дълго носена, а защо не и... изстрадана. И ще река: тази книга трябва да се прочете, за да се усети нейната искреност. Искреност. Писането е смелост, но и доблест. И Д. Дойнов е останал верен на този принцип. За близки и приятели, за другари и колеги той пише с любов и възхита, но не спестява ония почти шеговити бележки, които са верен и точен щрих към образа на

Героя. А героите му са цяла галерия историци, археолози, учени от други научни клонове, обществени дейци, държавници - все от втората половина на XX век. И ако някой след време реши да пише за хората, включени тук, няма да може да мине, без да надникне в “Хората, с които живях”.

И още нещо ще открие наблюдателният читател - вещината, широката осведоменост на автора и по проблеми вън от неговата научна област. Изграден е почти единен, цялостен образ на оная млада гвардия от учени, която пое щафетата в средата на XX век. Не знам дали Д. Дойнов е търсил детайлите в повествованието си, но тъкмо в детайлите, в отделните, макар и дребни, незначителни на пръв поглед факти, се състои силата и достоверността на разказа му; те са колкото ярки петна в повествованието, толкова и непоклатими факти, които изследователят няма да остави незабелязани.

От цялата книга лъха здрав дъх на творчески труд, на съзидание и... нека добавя - здрав дъх на добра проза. И когато човек затвори последните страници, сигурно ще рече: “Колко е хубаво да срещнеш добър човек, който ще ти разкаже за много добри хора... и за онова съзидателно време, оставило за поколенията толкова много материални и духовни ценности...”

Роман

Нашата историческа памет и „Крушението” на Пелин Пелинов

Проф. Стефан ПЕНЕВ

Аз не съм литературен критик, а машинен инженер и като обикновен читател и любител на историческа тематика си позволявам като неспециалист да изкажа мнението си за романа “Крушението” от поредицата “Възход и падение” от Пелин Пелинов.

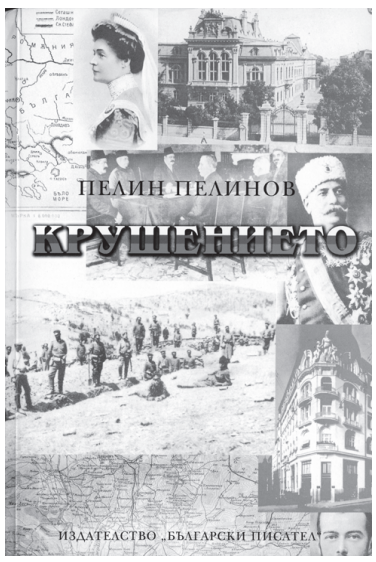
Този исторически роман показва изключителната информираност и ерудиция на автора относно описаните исторически събития и хората, участвали в тях. Пресъздаването на тези събития и хора е направено с прецизна историческа фактология и успоредно с това като забележително художествено произведение. Пелин Пелинов разказва увлекателно за събитията от Междусъюзническата война и за крушението на националния идеал, за Освобождението и обединението на българското племе. Драматично са пресъздадени събитията от тази война, свързани с мегаломанската и фатална политика на Фердинанд, с докрай изтерзаната българска армия, с елементите на разложение в нея и следователно с нейната неспособност да се противопостави на своите коварни съюзници, включително и на алчната политика на Румъния, която забива нож в гърба на своя съсед.

Този драматичен разказ формира в читателя мисли, чувства и вълнения, за отразяването на които трудно се намират подходящи думи. Безпомощност, възмущение, коварство - думи, недостатъчни, за да пресъздадат душевното състояние на Симеон Радев и ген. Фичев на преговорите в Букурещ, както и на днешния български читател на този роман.

От описаните събития са изминали близо 100 години. По един или друг начин те са живи в българската историческа памет, но досега не са били поднесени така цялостно и вдъхновено, едновременно исторически точно и художествено. Освен историческите личности, които участват в романа, авторът е създал и художествени образи, които добре живеят в конкретната историческа, икономическа и социална среда и сполучливо участват в цялостната композиция на романа. Дори художествените образи често звучат като исторически лица и трудно се разпознават от читателя кой какъв е. Например подполковник Ал. Бронзов се възприема като историческо лице.

Някои от житейските интриги обаче, в които участват тези герои, невинаги звучат убедително. На определени места авторът допуска повторения на вече казани неща, които пренатоварват изложението, както и цитирането на датите в стар и нов стил.

В заключение искам да кажа: прочетох романа “Крушението” с огромен интерес, вълнувах се, радвах се и страдах като българин.

Политология

За „поевропейчването” на България и на Балканите

Петър ПЕТРОВ

Книгоиздателството “Изток-Запад” предлага труда на проф. Венелин Цачевски “България и Балканите: европеизацията не е завършила”. Изследвачът е роден през 1948 г. От 1975 г. е доктор по международна икономика, а от 1989 г. - доктор на политическите науки. Като професор по политически науки е преподавал теория на международните отношения и външна политика на България.

Книгата дава отговор на следните злободневни въпроси: Кои са основните тенденции в съвременното развитие, международните отношения и евроинтеграцията на Балканите? Какво е мястото на региона в глобалната икономика и политика? Какви са резултатите от многостранното сътрудничество на Балканите? Кои са основните проблеми в развитието и отношенията между страните в региона? Какъв е изминатият път в европейската и евроатлантическата интеграция на балканските страни? Как Европейският съюз допринася за стабилността и “европеизацията” на региона? Каква е регионалната роля на България на Балканите? Защо са разочароващи резултатите през тригодишното българско членство в ЕС? Какви са перспективите за развитието и евроинтеграцията на Балканите?

Празник на балета в Пловдив

„Арабеск” гостува на сцената на Концертна зала в града под тепетата

Снимки ОФД - ПЛОВДИВ

”Кармина Бурана” на балет “Арабеск”

Балетът на ОФД - Пловдив

Наалетна галавечер, посветена на Международния ден на танца, ще се състои на 29 април от 19 ч. на сцената на Концертна зала Пловдив, научи ДУМА от Сийка Лапачка. Особено ни е приятно да си спомним, че този паметен ден бе учреден именно в България, на заседание на Постоянния танцов комитет при Международния театрален институт на ЮНЕСКО (1978), подчертават организаторите. Датата, разбира се, е символична - всяка година на 29 април празнуваме и рождението на великия френски реформатор на танца Жан-Жорж Новер (1927-1810), а светът отдава своята почит към най-възвишеното изкуство - танца.

Сценично изкуство, чието съдържание се разкрива чрез танцово-музикални образи - това е определението за балета днес. А според Жан-Жорж Новер (1727-1810), създателят на балета като самостоятелен театрален жанр, това е “драма, написана с музика и въплътена чрез хореография”! Рожденатa дата на Новер - 29 април, е определена от ЮНЕСКО за празник на балета по цял свят. Защото “Целият съвременен танцов театър произлиза от неговите действени балети!” - твърди Морис Бежар. Новер е енциклопедична, свръхнадарена личност. Неговото наследство, съхранено в епохалния му труд “Писма върху танца” (1760), се ползва и днес. Представител на Просвещението, преборил се с употребата на маските, перуките и кринолините, Новер изобличава преди всичко празната развлекателност. Не забава за публиката, а изкуство, призвано да принася полза на обществото, е според него балетът.

Всяка година едно поздравление от световнопризнат хореограф и танцьор се разпространява в целия свят. Личността се избира от основателите на Международния ден на танца - Международния танцов комитет на Международния театрален институт (ITI), съвместно със Световния танцов алианс - асоциран член на ITI. Специалното обръщение за Международния ден на танца цели с отбелязването на Деня на танца да се насочи вниманието към универсалността на тази форма на изкуството, да се прескочат всички политически, културни и етнически бариери и хората да станат помежду си по-близки, с един общ език - този на танца.

За 2010 г. церемонията, организирана от Световния танцов алианс, ITI и танцовия комитет, включва няколко танцови представления в ЮНЕСКО в Париж в присъствието на автора на международното обръщение - известният аржентински танцьор Хулио Бока. Ето какво е неговото послание към всички, които са посветили живота си на танца, към онези, които благоговеят пред най-изящното изкуство, и към онези, които никога не са се докосвали до танцовата магия: “Танцът е дисциплина, работа, учение, комуникация. С него заменяме думите, които другите не могат да разберат и създаваме универсален език, познат на всички. Танцът ни дава удоволствие, прави ни свободни и ни дава утехата, че ако ние, хората, не можем да полетим като птици, с танца се приближаваме към небето, към свещенодействието, към безкрайността. Танцът е възвишено изкуство, различно всеки път - толкова много, колкото правенето на любов, в края на всеки спектакъл той оставя сърцето ни да бие много силно в очакване на следващия път.”

Оперно-филхармонично дружество - Пловдив, се присъединява към световните празници на танца с атрактивна и богата концертна програма. Специален гост на балетната галавечер в Пловдив е балет “Арабеск”. Трупата ще изпълни няколко ярки дуети и фрагменти от своите най-успешни танцови спектакли “Двойственост”, “Кармина Бурана”, “Акварели” и авторския спектакъл на Николай Илиев “В ритъма на самбата”. Солисти и балет на ОФД - Пловдив, ще представят специални изпълнения по музика на Шопен, вариации и фрагменти от балетите “Спящата красавица” от Чайковски, “Дон Кихот” и “Баядерка” от Минкус, “Есмералда” от Чезаре Пуни, “Корсар” от Адолф Адам. Като фойерверк в балетната гала ще бъде изпълнението на носителите на многобройни награди малки танцьори Хана Петкова и Петър Спасов от клуба за спортни танци “Алекс” - Пловдив.

Група „Силует” представя авторските си композиции в акустично звучене

Снимка АРХИВ НА ГРУПАТА

Поредната провокация ще поднесе на своите фенове група “Силует” на 27 април в столичния “Social Jazz Club”, научи ДУМА от Петя Рачева. Това ще е първият ни unplugged концерт в София, като подобни сме организирали в Бургас и Велико Търново - разкриват музикантите. Концертът всъщност е нов поглед към авторските ни композиции, които почитателите ни ще чуят изцяло в акустично звучене - допълват от групата.

На концерта за пръв път ще прозвучи и песента “В очакване на вятъра”. Парчето ще има официална премиера в ефира на БНТ 1 утре в предаването “В неделя с....”. Музиката и текстът са на Мария Дюлгерова, аранжиментите са изцяло на “Силует”, записите са направени в “Rock School Studio”.

Марияна Добрева (вокал, китара, клавишни), Мария Дюлгерова (бас китара, вокал), Мартин Профиров (барабани), Богдан Димитров (китара) и Михаела Ненова (цигулка, перкусии, клавишни) ще представят освен популярните си парчета “Както крещиш”, “Air of freedom” (изцяло с нов аранжимент), “Амстердам”, “Бягам”, “Last night”, така и специално подбрани за вечерта нови кавъри. Билетите са по 6 лв., концертът започва в 22 ч.

Четири награди „Джуно” за Майкъл Бубле

На церемонията по връчване на музикалните награди “Джуно” Майкъл Бубле си тръгна с цели четири статуетки, научи ДУМА от Нели Михайлова. В родната на изпълнителя Канада “Джуно” са едни от най-престижните отличия и често са сравнявани с наградите “Грами”. Последният студиен албум на Бубле - “Crazy Love”, получи най-голямо признание, спечелвайки приза за най-добър албум, както и за поп албум на годината. За сингъл на годината бе отличен пилотният “Haven’t Met You Yet”, който пожъна огромен успех не само в родината на певеца, но и в цял свят. Към трите приза Майкъл прибави и наградата “Изборът на публиката”. В категорията “Най-добър продуцент” победител бе Дейвид Фостър, който е работил с редица известни имена в музиката, едно от които е самият Бубле. Албумът “Crazy Love” е на българския музикален пазар от “Орфей мюзик”, изключителен лицензиант на “Warner Music International”.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Хумор и страсти под балдахина

Иван Урумов поставя комедията „Балдахинът” от Колет в Сатиричния театър

Хубаво нещо е класиката - гледа се с удоволствие, предизвиква единствено приятни емоции, бележи с хумор и лека тъга и ирония целия цикъл на човешкия живот. А комедията на кралицата на френската словесност Сидони-Габриел Колет “Балдахинът” наистина е класика в своя жанр. Лека, но не лековата комедия, ироничен поглед върху ключовите моменти в живота на една двойка, хумористично обагрени моменти от различните етапи на брака, изтънчено френско чувство за хумор и наистина блестящо написани диалози.

Под балдахина на спалнята си Тя и Той преминават през различните етапи на брака, концентрирайки ги в ярки като фойерверк сцени. Ключовите моменти в живота на една семейна двойка - първата целувка, първата брачна нощ, раждането на първото дете, първата изневяра, първото осъзнаване, че децата вече са големи, първите съмнения какво са ни отнели годините заедно... са пресъздадени в спектакъла на Иван Урумов с привидна, но както е известно доста трудно постигаща се лекота и самоирония.

Йорданка Стефанова и Веселин Цанев са актьорите, пресъздаващи с неизменно чувство за истинност на страстите и хумора есенцията от един 35-годишен семеен живот. Под балдахина на голямото семейно легло, отрупано с бродирани възглавнички, изобразяващи гълъби, които се целуват, двамата съпрузи изживяват един колкото обикновен, типичен, толкова и обобщаващ човешките стойности и взаимоотношения живот.

Първият скандал

Спектакълът е изграден интелигентно, с много усет за развитието на парадоксите и баналностите в съпружеския живот и изигран с чудесно премерени дози ирония и самоирония. Провокирани от режисьорското виждане за тази вихрещата се като ефирен шарф, подхванат от морски бриз комедия, Йорданка Стефанова и Веселин Цанев играят с приятната лекота и финес на доброто актьорско майсторство и наистина са чудесен партньорски тандем. Сцените и репликите прелитат помежду им като умела игра на пинг-понг, в която само от време на време прозира някоя и друга сянка на разочарование или неразбиране. Тя обаче бързо бива прикрита от падащите завеси на семейния будоар и “изчистена” от превъртащите се стрелки на часовника, който в сценографското решение на Николай Нинов бележи бързо отлитащите мигове. Умереното ретро усещане, белязало стилистиката на спектакъла, и изпълнението на Йорданка Стефанова и Веселин цанев несъмнено прави постановката на Иван Урумов “Балдахинът” от Сидони-Габриел Колет представление, което елегантно подканя да бъде видяно и преживяно.

Първата целувка

Снимки Симон ВАРСАНО

Първата брачна нощ

След 35 години брачен живот

Юбилей

Цената и радостта на успеха

Авторският спектакъл на Михаил Петров “Зимата на нашето недоволство”, който се играе на “Сцена на 4-ия етаж” в Народния театър, отбелязва своеобразен юбилей - 75-о представление. Забележителното му дълголетие несъмнено се дължи на уникалното съчетание между три изкуства - театър, кино и музика, на покъртително съвременното звучене, на романтиката и носталгията, сатирата и сарказма, драматизма и трагиката и, разбира се, на блестящата игра на Михаил Петров.

Каква е цената на успеха? Предателство, обир на банка, убийство? Въпроси, които великият Джон Стайнбек (носител на Нобелова награда) задава в романа си “Зимата на нашето недоволство”. Освен сарказма и сатирата спектакълът притежава нещо твърде дефицитно в изкуството днес, а и в самия живот. Романтика! А тя е все по-необходима на зрителя и изобщо на човека в съвременното общество. Сигурен съм, че когато се срещнем, ще изпитаме взаимно удоволствие, убеден е режисьорът и актьорът Михаил Петров. И нестихващият интерес на публиката към своеобразната стилистика на “Зимата на нашето недоволство” е най-доброто доказателство за това.

Снимка Божидар МАРКОВ

Михаил Петров в своя авторски спектакъл “Зимата на нашето недоволство”

Уникати

Историята на Народния театър в образи

Уникалната фотоизложба “Образи незаличими”, съставена и наредена от Иво Хаджимишев, продължава да е отворена до края на месеца за свободно посещение всеки ден от 15 до 18 ч. След откриването си на 27 март - Международния ден на театъра, изложбата продължава да предизвиква нестихващ интерес както сред зрителите на спектаклите на Народния театър, така и на най-широка публика. Със сигурност това се дължи на наистина уникалната форма и съдържание на експозицията, съставена от 120 фотографии на строителите и легендарните актьори на първата ни сцена, като се започне от Пейо Яворов, Йозеф Шмаха, Кръстьо Сарафов, Сава Огнянов, Роза Попова и се стигне до Владимир Трандафилов, Константин Кисимов, Ружа Делчева, Зорка Йорданова, Ирина Тасева, Олга Кирчева, Стефан Гецов, Любомир Кабакчиев... Включени са също и не по-малко уникални фотографски изображения на сцени от най-нашумелите за времето си постановки на театъра - заедно с декорите им и костюмите.

Историята на тази изложба започва преди трийсет години, когато в желанието си да ме привлече на постоянна работа директорът на театъра - писателят Дико Фучеджиев - се разпореди да се изгради съвременна фотолаборатория, разказва Иво Хаджимишев. Между изпочупените вещи, приготвени за изхвърляне, забелязах слабите отблясъци на разхвърляни по земята стъкла. В полумрака приличаха на разтрошен на много частици прозорец. Осъзнах, че това са пръснати по земята стъклени негативи - разпиляна и тръгнала към боклука памет за историята на Народния театър в образи. Вече може да се каже, че днес са върнати към живот общо 1730 стъклени негатива от репертоара на Народния театър. Щастлив съм, че трийсет години по-късно стана възможно великите образи на Народния театър да възкръснат, за да заемат своето място - близо до сцената, публиката и великолепните им колеги, техните последователи, подчертава фотографът.

Олга Кирчева и Лео Конфорти в сцена от “Майка Кураж и нейните деца” от Бертолт Брехт, постановка на Моис Бениеш, 1962 г.

Кръстьо Сарафов и Марта Попова в постановката на Николай Масалитинов “Тартюф” от Жан-Батист Молиер, 1937 г.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Гоце Делчев загина вчера, от днес той възкръсва!

Духовната чистота на знаменития революционер омагьосва, изумителна е неговата прилика с Апостола на свободата Васил Левски

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

„Какво човечище, а! Кого другиго бихме могли да наредим до него. Няма кого.” Такъв разговор се води между Максим Горки и Ленин, когато обсъждат великия автор на “Война и мир” Лев Толстой. И все тези думи ми идват наум, колчем се замисля за днешните европейски тежнения и страсти - кой да бъде приет, кой е по-напред... А войводата на войводите Гоце Делчев преди повече от век формулира отношенията между държавите: “Аз разбирам света единствено като поле за културно съревнование между народите...” Колцина знаят днес Гоцевите прозрения. А той е ясен още в началото: “Аз не мразя османците като народ. Аз воювам против османската тирания.”

Пею Яворов, четник на Гоце

Гоце Делчев

Паметникът на революционера в град Гоце Делчев

Всеки разказ за Гоце е като приказка. Не защото в приказките има и нещо преувеличено, а защото приказките се слушат с безкраен интерес. И се разказват с любов и увлечение. Може би и в този разказ се допуска една чудесна грешка - да не се използва истинското и цялото му име - Георги Николов Делчев. Но ще сбърка ли с това който и да е, като го нарича с умалителното, почти интимно Гоце. Както го нарича цяло Българско!

Гоце е роден на 23 януари 1872 г. в Кукуш, в семейството на Султана и Никола Делчеви. И живее само 31 години. До онова злокобно утро на 21 април 1903 г., когато изплашена женица се втурва в крайната къща на с. Баница, Серско, където са Гоце Делчев, войводите Димитър Гущанов, Георги Бродлията, Михаил Чаков, Димо Хаджидимов..., с вик: “Станете, момци! Аскер е заградил селото...”

Начело на аскера пък е някогашният приятел на Гоце от Военното училище в София, мохамеданинът Хюсеин Тефиков. Който е в основата на пророческите слова на Антон Страшимиров: “Делчев загина вчера - от днес той възкръсва.”

Изключен от Военното училище като социалист

Сякаш по специален знак на историята в годината на обесването на Апостола на свободата Васил Левски в Кукуш се ражда най-добрият му последовател. И след българското училище в Кукуш и Солунската гимназия, през 1891 г. заедно с още трима други македончета - Имов, Кондурджиев и Стрезов, с приказ №142 той, Георги Делчев, е приет във Военното училище в София. На главата му още се клати пискюлът на червен турски фес.

- Що го не хвърлиш, толкова ли ти е мил? - заяжда се портупей юнкер с кукушанчето и подигравателно сочи феса.

- Сигурно от любов към феса изминах шестотин километра, за да се уча на военното дело - натъртва македончето.

То е на четири годинки, когато до Кукуш стига ехото от пукота на черешовите топчета и във въздуха кънти “Дойде време, ставайте!”... След още две Македония развълнувана ще очаква и ще се ослушва в тропота на казашките коне и гърмежите на Шипка. Уви! Свободата не ще дойде даром, тя “иска Караджата”!

И Гоце пристига в София не за да става кадрови офицер в царската армия, а “за да се учи на военното дело”, което ще му е нужно в борбата срещу “тиранията”. Тук са още Борис Сарафов, Петър Дървингов, Йордан Венедиков, Софрони Стоянов... Около 60 души. Някои са дошли специално от Македония, други са из средите на македонската емиграция в България. Но всички се търсят, тъй като имат общи стремежи и идеали - свободата.

Бъдещият войвода на войводите (вдясно) като юнкер в Софийското военно училище с Гоце Имов

Гоце Делчев (крайният вдясно) заедно със своите съратници Ефрем Чучков и Климент Шапкарев

Три години изкарва Гоце във Военното училище и израства от стеснителен и дори свитичък мълчаливец в решителен и властен военачалник. Производството на випуска заради капризите на Фердинанд е отложено с близо половин година. Поради което и военният министър, и началникът на училището получават анонимни ругателни писма. Ето го чакания повод. Обвинени са шест портупей юнкери, сред които и Гоце Делчев. И макар че няма нищо общо с писмата, за да защити останалите, веднага след арестуването му Гоце отива при ротния си командир и заявява, че той единствен ги е писал. Но при разпита се оказва, че той не знае дори съдържанието им...

Гоце вече е залавян да чете социалистическа литература. Претърсват шкафчето му и намират още книги. Разпитани са и други юнкери. И е формулирано обвинението. Парадоксът е, че авторът на анонимните писма въобще не е между шестимата изключени. Дори по-късно достига до високи постове...

Та малко ли е да сме човеци!

Не бива да се забравя, че Гоце застава начело на революционната борба в Македония само 22-годишен, но той носи в душата си особено обаяние. Сърдечността, юначността, мъжката дума го правят по-обичан от обикновените хора. Колкото и да го критикуват от най-близкото му обкръжение, Делчев няма равен на себе си, когато крачи из Македония начело на вярна дружина.

Гоце непрекъснато се страхува от позата, празното обещание и ефектната фраза. Противно на желанието на харамиите да се кичат с пищови, ножове, патрондаши, да имат свиреп арнаутски вид и когато са в Пирина, и когато са по софийските улици, Гоце е отчайващо семпъл. Духовната му чистота просто струи от външността му. Тук също е невероятната му прилика с Апостола от Карлово.

Мнозина от войводите не могат да разберат изтънчения и деликатен Гоце. Но и те, привикналите на заповеди, му се подчиняват. Защото виждат вътрешната му сила, чувстват авторитета му.

- Помисли, Кице, каква пакост и какъв срам се нанася на организацията. Тоя народ съвсем ще се отчае, ако и ние, които уж работим, за да го спасим, сами посягаме... Ти си четник на Марко, позорът пада и върху него... - така говори Гоце на четника Кице.

В Щип пък той се нагърбва да “оправи” всеизвестния пияница Спиро. И когато дори Дамян Груев не одобрява този стил, Гоце му отвръща: “Та малко ли е да сме човеци!” Той никога не е проявявал нетърпимост към чуждите мнения, в нито един момент от живота и борбите си не се е поддавал на “революционния бяс”. И паметникът му в едноименния град, седнал, с отворена длан - “идвам с мир”, бързо се превръща в гордост и символ на “гоцевизма”. Нищо, че на мнозина по им се нрави онзи в Благоевград - с пушка и засукан мустак.

Изумителна е приликата на Гоце с Левски

И най-много в това, че за революционната борба е необходимо да се потърси най-напред опора в народа. Макар и още ненавършил 30 години, Гоце успява да опознае изцяло психиката на простите хорица, на опърпаните занаятчии и на хитрите търговчета. И за съвсем кратко време съумява да покрие цяла Македония с гъста мрежа от революционни комитети. Продължител на националнодемократичните тежнения на българското Възраждане, той умело пригажда опита от България за новите условия. Активно участва в съставянето на “Устав на българските македоно-одрински революционни комитети”, според който член на организацията може да бъде всеки българин, без разлика на пол. А революционните комитети имат предназначението да събудят “самосъзнанието за самозащита на българското население”. При всички случаи Гоце изтъква българската същност на освободителното движение. В едно окръжно от 1901 г. той предупреждава, че турските власти имат за цел “да изловят всички по-живи, по-събудени и по-юначни българи...” А в писмо до Никола Малешевски заявява: “Що можем да направим, като сме си българи и всички страдаме от една и съща болест!” Каквито и грешки да са допускани обаче, според Гоце “българите в Македония носят почти сами върху гърба си товара на революцията”.

“Хайдушкото божество”, както невероятният лирик и комита Пею Яворов нарича Гоце, живее само 31 години. И е истинско чудо как успява да стори толкова много. А когато през 1903 г. по телеграфа потичат морзовите знаци със страшната вест за сражението в с. Баница, всички са потресени. Остава нечут викът на Дервиш ефенди от Скопие: “Кажете на тоя юнак Делчев войвода, че искам да го видя. И да му се поклоня...”

Сега вече може. На гроба му. Сега идват и най-точните оценки за най-популярния войвода. Сръбският консул в Скопие Милослав Куртович съобщава в Белград: “Българският четоводец Георги Делчев... е познат като един от най-некористолюбивите комитски първенци.” А лондонският в. “Таймс” пише, че “смъртта на известния български водач Делчев засили нарушеното дипломатическо равновесие”. И по села и градове, из колиби и паланки се понася мълва като присъда:

●●●

Със сигурност и доста хулни думи за себе си би чул Гоце. Както ги е чувал и приживе. Хората са различни. И в много от случаите лесно се заблуждават. А той не иска нищо за себе си. “Лошо бихме се отплатили на България за многобройните нейни жертви подир нас, ако искаме да я вкараме боса в огъня”, сякаш още се чуват думите му. И онзи отчаян вик на негов четник, кънтящ и сега в душите ни: “Къде си, Гоце, да станеш!”

На фокус

Йордан СЪЕВ

Спасение - поединично

Оптимистичните очаквания на народа отпадат едно след друго

Сегашното правителство дойде на власт без програма, а с общи изявления за борба с корупцията. Някои кокошкари наистина бяха разкрити. "Позивовиха" лекари, данъчни и митнически служители, чиновници, директорки на детски ясли и градини, преподаватели от ВУЗ и това принуди хората от различни съсловия да се преориентират в обстановката. Като разбраха, че държавата няма пари за заплати, лекарите се насочиха към доходоносни дейности, защото пролуки в това отношение има много. Една от тях е витро-репродуктивността.

Стремежът на бездетните семейства да имат своя рожба

се експлоатира по най-брутален начин. Хора, които са положили Хипократовата клетва, безскрупулно се възползват от човешкото нещастие. Държавата плаща по 1,6 млн. лв. годишно за витроприсаждания, които потъват в частни клиники, докато само с 300-350 хил. лв. може да се организира това да става в обществените болници. Само 160 хил. евро струва един апарат за безкръвни операции, но няма такъв в никоя държавна болница. Поради това за елементарна операция от хемороиди страдащите трябва да платят минимум 2000 лв. в частна клиника.

Нека да се прехвърлим и в друга сфера. Само към 65 процента от потребностите за настаняване на деца в общински ясли и градини са задоволени. В същото време близо 50 на сто от сградите на тези заведения са отдадени под наем, като при това наемът е символичен. В София, в кв. "Овча купел" например, за една такава сграда наемът е 80 ст. на кв. м, а таксата за едно дете е 460 евро на месец. Нито един от отдалите под такъв наем служител не е предаден на прокуратурата. Подобно е положението и с частните училища, а дори и с университетите.

Наскоро имах среща със зам.-кмет на столицата, който ми каза, че дори в условията на криза безработицата в София е 2,7 на сто, като при това има много незаети работни места и за хора с висше образование. Търсели се например 870 възпитатели в училища с общ и специален режим, 190 инспектори по чистотата, 95 служители за бюрата по труда. По принцип

срамен труд няма

Порочното в случая е, че заплатите са срамни. За посочните длъжности те са от 370 до 420 лв. брутно, а нетните са между 330 и 380 лв. Такива заплати по времето на социализма се смятаха за много високи дори за специалисти с висше образование. Редовите лекари и инженери получаваха по 180-190 лв. Само че тогава всичко беше ясно - в смисъл, че е гарантирана трудова заетост до пенсиониране. Никой нямаше проблем с плащането на лечението си, ако се разболее, защото то беше безплатно. Не съществуваше грижа за изучаването на децата и във ВУЗ. Традиционната почивка беше две седмици във ведомствена почивна станция, която за четиричленно семейство струваше колкото половин месечна работна заплата. За учениците в лагерите пък почивката беше почти безплатна. Така че сега не може не само с 400 лв., но и с двойно повече да се живее нормално. Т.е. при пазарна икономика социалистически заплати са неуместни.

В същото време само за броени години групировки и кръгове натрупват несметни бгатства. Основателно е при това положение наистина да се отворят финансовите досиета на новобогаташите. Особено в условията на криза това е един от начините държавата да си прибере дължимите към нея вземания, които не са били плащани с години. В известна степен това го направи Путин, когато беше президент на Русия. Още по-кардинална политика в това направление провежда венецуелският президент Уго Чавес. Той обяви тотална ревизия на местните и чуждестранните картели за изминал период от 30 години и им наложи да се издължат към държавата, а някои от тях национализира. В резултат на това намали безработицата до 6,7 на сто (преди тя беше 14,8 процента), осигури средна работна заплата от $650 и средна пенсия от $340. Ликвидира 1150 латифундии (едри с почти феодални порядки имения) и оземли 4,1 млн. селяни. Поради това народът оказа натиск върху парламента да одобри искането на Уго Чавес да бъде избран за трети мандат за президент. Подобен аналог, както е известно, е имало и с американския президент Фр. Д. Рузвелт.

У нас вместо подобни явления се разиграва шумен цирк, при който

на арената се редуват политически фокусници, акробати и клоуни

От идването на власт сегашното правителство няма нито една избистрена идея, по която да съществува ясна стратегия как ще се осъществява. Така например АЕЦ "Белене" хем ще се строи, хем и направеното ще се погребе. Един път се казва, че трябва да се прежалят вложените 800 млн. лв., за да не се правят повече други разходи. Втори път се твърди, че централата е необходима, като въпросът се свежда едва ли не само до това, кой ще инвестира нейното изграждане. Още като дойде на власт, Борисов заяви, че проектите "Набуко", "Син поток" и тръбопроводът през Бургас трябва да стартират до два-три месеца. А вече изминаха повече от девет... и нищо не се прави. Премиерът се ангажира с довършването на магистралите в двегодишен срок, като за целта щял да получи милиарди от еврофондовете. Засега няма нито пари, нито строителство. Пак лично Борисов се ангажира с изграждането на уж многофункционална спортна зала в София, като се похвали, че е свалил цената от 107 на 90 млн. лв. Само че тези 17 млн. лв. не са спестени, а са в резултат на редуциран проект. По стария залата е планирна за 16 500 места, които сега се намаляват на 12 000, а общата застроена площ се орязва с 16 хил. кв. м. Няма да има подземни гаражи, а вместо тях - площ за открито паркиране. За сравнение - в Истанбул се строи спортна зала с 22 500 места, като за целта ще се изразходват 26 млн. евро.

Но да преминем към социалната сфера, където неясностите са още по-големи, с изключение на това, че в скоро време

няма да има индексация на пенсии и заплати

За всичко останало се лансират една от друга по-щури идеи. Например да се въведе данък върху пенсиите, да се повиши пенсионната възраст, да се намали времето на платения отпуск по майчинство, непрекъснато да се повишават акцизите, дори и ДДС. А само преди месеци Борисов, който беше на посещение в Израел, обяви, че е много разумен съветът на тамошния министър-председател - да намалява ДДС-то с половин процент всяка година. След завръщането си от Катар и Кувейт Борисов не каза какво са го посъветвали емирите на тези страни, но явно е разбрал, че в тях няма ДДС, а с данък общ доход се облагат само чужденците. Местните жители не внасят и социални осигуровки, но въпреки това там здравеопазването и образованието за тях са напълно безплатни. Ако отиде в Науру, ще разбере, че и там за тях не се плаща, а освен това държавата покрива напълно разходите на всички, които искат да се учат в който и да е университет в света.

Трябваше да измине повече от половин година, за да се резбере, че дори в условията на криза шефове на държавни структури получават

заплати от порядъка на 17 хил. лв.

а средното възнаграждение на редовия състав е 4500 лв. В областта на здравеопазването, където всички са пропищели, че няма пари, шефове на болници получават заплати по 30 хил. лв., зав.-отделения - по 17 хил., а редовите лекари - по 8-9 хил. лв.

Аз съм написал поне 40 материала, в които се аргументирам, че не е основателно депутатите да получават по 2200 лв. основна заплата, а освен това допълнителни и бонуси за още толкова. Най-сетне и премиерът стигна до подобно заключение. Шефката на НС (има данни, че тя получава 7800 лв. на месец) обаче решително се обявява срещу намаляването на бонусите - представителни, пари за облекло и обувки, с аргумента, че депутатите трябва да поддържат добър външен вид и да посрещат разходите си за контакти. Защо обаче тези привилегии да са само за народните представители? Та нима журналистите трябва да носят дрехи втора употреба, когато се срещат с тях? Редно ли е на депутатите да се дават пари за храна, при положение, че получават по 4000 лв. на месец, а старите хора с пенсии от 160-180 лв. да разчитат евентуално на една безплатна супа от обществените кухни?

Тези дни срещнах колега журналист, който ми каза, че е присъствал на пресконференция на председателката на НС Цецка Цачева по повод на нейно двудневно посещение в Брюксел. Станало явно, че за целта тя ще използва правителствения "Фаетон" (самолет с 60 места), а ще пътува, придружена само от пресаташето си и началника на кабинета. По този повод моят колега я попитал дали не е по-рационално да пътуват с редовен полет, което ще излезе много по-евтино, на което Цачева му отговорила, че трябва да се поддържа "престижът на институцията". Както моят колега, така и аз, а вероятно и още много хора смятат, че не това е най-добрият начин да се поддържа престижът на институцията, а подобни действия дори я уронват.

При толкова много неясноти и наличието на въпроси без разумни отговори почти единственото ясно нещо е, че сегашните управляващи нищо ново не са научили и нищо старо не са забравили.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

За единия, малкия мъж, място в детската градина няма. За другия, големия, най-вероятно изгръжката - и неговата, и на малкия, е проблем

За щастливците от 64-та целодневна детска градина "Вяра, Надежда, Любов" в столицата и "морето е до колене". Но колко деца имат късмет да попаднат в детската градина?...

Образование

Държавата ще финансира и частните училища

Велиана ХРИСТОВА

Проектът на МОМН за закон за училището въвежда два вида минимуми за усвоени знания

Вече 10 години частните училища у нас настояват държавата да поема част от разходите за обучението в тях. Аргументът е, че родителите на учениците в частните училища плащат данъците си на държавата както и тези на обучаващите се в държавни и общински училища. Затова и техните деца имат право на безплатни учебници, ползване на компютри и т.н. Т.е. държавата трябва да дава субсидия независимо от формата на собственост на училището.

Обикновено механизмът на такова "държавно разплащане" за частни услуги се обозначава като "парите следват ученика" - парите за издръжката му се превеждат от хазната там, където той учи. По-рядко тази практика се нарича с истинското й име - ваучерна система. По простата причина, че ваучерите в образованието не се одобряват в Европа, пък и дори в САЩ те се ползват само в 5 щата. При управлението на НДСВ тогавашният финансов министър Милен Велчев в свой доклад лансира идеята за ваучери в средното образование. Проучване на ДУМА тогава разкри, че цялата схема е буквално преписана по принципа "копи пейст" от сайт на политическа опозиционна група функционери в Англия, опълчващи се срещу управлението на Блеър. Такъв конфуз навсякъде по света би имал неприятни последици за съответния политик, но у нас такива неща отминават като утринна роса.

По принцип при предоставянето на частни услуги (образованието у нас отдавна вече се възприема именно като услуга) в никоя област не се прави връзка между плащането на данъци на държавата и ползването на услугата. В образованието обаче такова искане се възприема като възможно. Така или иначе формулата "парите следват ученика" започна да се споменава от 5-6 години насам от българските просветни министри. Преди няколко дни сегашният министър Сергей Игнатов също заяви, че ако един ученик или студент се премести от държавно в частно училище или вуз, субсидията би трявало да върви с него, за да не плаща той такса.

Очакваше се, че този принцип ще се появи в новия закон за училището, който трябва да замени Закона за народната просвета. И той наистина се появи, но в доста странна форма. Преди няколко дни в МОМН бе представен "идейният проект" за нов закон. Започна се с гаф. В него се оказа вписан текст в чл. 9, че учениците над 16 години заплащат такса за обучението си в държавните и общинските училища. Фалът бе сериозен, защото по конституция средното образование у нас е безплатно. Разбира се, това веднага бе обявено за "техническа грешка" и недоразумение, което преди ден бе поправено с нов текст.

Обаче май

„грешката" е вярна - плащане и в техникумите

В чл. 25 на същия проект е записано по идентичен начин както в "грешния" чл. 9, че училището може да обучава за придобване на степен на професионална квалификация лица над 16-годишна възраст срещу заплащане. Сиреч - обучението в техникумите се заплаща! В МОМН очевидно много са искали да въведат платена гимназия! Хайде сега спешно да поправят и тази своя втора "случайна грешка". Тя може да потвърди няколко неща - че министърът не чете проектите, които лансира; че в МОМН закони творят невежи, чиято мисъл е табла раза дори за конституцията или че от ГЕРБ съзнателно пробват почвата - как ще реагира населението, ако го накарат и за гимназия да си плаща...

Два вида деца на едно място

В новата редакция на чл. 9 е допълнено, че държавата може да финансира част от обучението в частните училища. Какво всъщност означава това, е доразвито в чл. 178 на проекта: "Частните училища получават процент от средствата за издръжка, определени като норматив за един ученик в държавните и общинските училища, ако осигуряват безплатно обучение на определен процент от учениците. Частните детски градини също получават процент от издръжката за всяко дете, ако определен процент от децата плащат такса колкото тази в общинските детски градини." Въпросните проценти се определят всяка година от Министерския съвет.

Така хем се предвижда нещо като ваучерна система, хем не съвсем. Очевидно по тази схема правителството ще определя на каква част от децата в частните училища държавата е в състояние да плати част от издръжката. Първо, това означава, че и без това недофинансираната система на държавното средно образование ще трябва да сподели част от субсидите си с частните училища. Второ - едни родители на деца в приват училището ще плащат, други - не. Частните училища винаги обясняват, че се издържат единствено от таксите и те са за екстрите, които предлага обучението в тях - например за целодневно обучение и допълнителни извънкласни занимания. В същия проектозакон обаче е предвидено целодневно обучение с извънкласни занимания да се въведе поетапно и в държавните и общинските училища. Така механизмът, който предлага МОМН, ни отвежда почти плътно към практиката, която съществуваше във висшите училища, когато в тях бе разрешено обучение на бакалаври срещу заплащане (сега платено обучение е разрешено само за магистри и докторанти, които са по-малко на брой).

Излиза, че в частните училища ще се появят два вида деца. За едните родителите не плащат, за другите плащат. Вариантите са два - или безплатно ще учат тези, които са изкарали по-висока оценка в изпита за прием и в хода на обучението си, или пък деца, които са от по-бедни семейства. И в двата случая ще има разделение и неравнопоставеност или по интелект, или по имотно състояние. Най-вероятно ще е по социален статус, защото в училището би било по-трудно да се въведе "ротационният" принцип, който бе замислен за студентите - всяка година безплатно да учат тези, които са изкарали по-висок успех през изминалата учебна година. Дори за държавните висши училища един от аргументите да отпадне платеното обучение бе именно неравнопоставеността на студентите. А какво би означавало такова разделение (по "ум" или по пачките на тате, все едно) за психиката на деца в ранна възраст? Може схемата формално да се нарежда като един "управленски пъзел", но едва ли появата на два вида деца в частните училища е най-доброто решение дори за самите училища.

Да не говорим, че в по-заможна година държавата може да определи по-висок процент "безплатни" деца в частните училища и по-голяма част на издръжката от хазната, а в година на криза да свие процентите до минимум. Дали тази еквилибристика с парите ще е възможна в частното обучение, което наистина се издържа с родителските пари? То просто няма как да върже баланса си. Пък и държавната издръжка на едно дете в масовото училище е доста по-ниска от таксите, които се плащат в частните училища, където и заплатите са доста по-високи. Самите частни училища всъщност ще са ощетени от такава схема. Те винаги са предлагали друго - държавата да дава примерно 1000 лв. на дете и с толкова да се намалява таксата, която плащат родителите. Затова може да се очаква, че недоволни ще бъдат и те, и противниците на ваучерната система.

В законопроекта е предвидено още частните училища да ползват и имоти държавна или общинска собственост, като не е ясно какво означава това - че държавата им дава сгради, или че ги настанява в помещения под наем?

Узаконяват тройкаджиите?

И друга твърде неясна идея е лансирана с "идейния проект" на МОМН за нова закон - въвеждането на два вида минимум в усвояването на знания в училище. Досега според Закона за нардната просвета съществува общообразователен минимум, който се постига чрез задължителната подготовка. Над него с надграждат знанията, получени в часовете за задължителноизбираема и свободноизбираема подготовка. Проблем се появява при държавните матури след XII клас, които се полагат върху учебно съдържание единствено от задължителната подготовка. Така те всъщност свалят нивото до проверка на елементарни знания, защото за никого не е тайна, че учениците в горните класове на гимназията учат почти само заради матурите. Оценяването на матурите, въведено от ексминистър Даниел Вълчев, се прави по "напасване", за да не се получат ниски резултати - ориентирът са знанията за тройка, а нагоре се подрежда скала на оценките с определени коефициенти. Това превръща зрелостните изпити в нещо като имитация и наистина сваля нивото.

Дали това е причина в новия законопроект да са записани два вида минимум - общообразователен и образователен? Общообразователният включва знания и умения, които дават възможност на ученика да премине в следващ етап или степен на образованието. А образователният минимум включва знания и умения, достатъчни за поставяне на оценка среден (3). И двата минимума се постигат в рамките на задължителната подготовка и са еднакви и задължителни за всички видове училища, пише в проекта.

Никак не е ясно защо е нужно да се въвежда образователен минимум, достатъчен за тройкаджиите. Никъде другаде в проектозакона той не фигурира. В раздела за самите държавни матури е записано, че тази по български език и литература е върху съдържание само от задължителната подготовка, а изпитът по втория задължителен предмет (избран от ученика) е върху съдържанието за профилирана подготовка. А ако зрелостникът реши да се яви на матура по още два предмета по свое желание, има една изпитна програма върху задължителния материал и отделно друга - върху материала от профилираната подготовка.

Пак така неясно е въвеждането на две длъжности за училищен директор, осигуряващи неговото кариерно развитие: "директор" и "директор наставник". Казано е единствено, че длъжността "директор наставник" се заема след стаж (колко?) като "директор", допълнителна квалификация, атестиране и придобита правоспособност за тази длъжност. Но по какво се различава първата от втората длъжност и какво работи въпросният наставник, не става ясно.

Проектозаконът предвижда конкретни проблеми да се регулират с общо 43 наредби, актове на МС, правилници и пр. (порочна практика закон да се дописва с купища подзаконови актове). Но странният "образователен минимум" и загадъчният "директор наставник" не се включват в тях и си остават висящи.

Има и други новости в проекта, но той по принцип следва Стратегията за развитие на образованието, приета през 2007 г. от миналия парламент. Затова бурни спорове поне около новата структура на образованието - основно до VII клас и гимназия с два етапа или пък за мерките за дисциплината в училище, не се очакват.

Позиция

ПРЕДИ 20 ГОДИНИ

Снимка Калоян ТОДОРОВ

Значи може и така

КОМЕНТАР

Да цъфтят само сини цветя

Вярата на газдовци е била в недоверието...

В разговорите с тях се мъчех да разбера какъв мисловен механизъм ги е движил. Оказа се, че е прост като лост от първи род. Всякакви зъбчати колелца и пружини за вътрешно преосмисляне са демонтирани като излишен конструкторски лукс. А както твърдят часовникарите, колкото е по-прост един механизъм, толкова по-безотказно работи. Според заложената схема, ако човек сбърка веднъж в живота (не дай си, боже, да повтори?!), значи е непоправим, излишен и особено вреден.

Чувството, че са "градинари на обществото", им помагало да гледат на света като на безкрайна нива, в която растенията трябва да цъфтят и връзват според изискванията. Всеки друг опит за съществуване тяхната ботаника класифицирала като плевел. А с плевелите знаели как да се справят. С палец, насочен надолу...

Иначе палецът е удобна форма на отрицание. Защото да приемаш иначе мислещия, трябва да го разбереш. Поне да се помъчиш...

Но това е по-трудният вариант. По-лесният е да го обявиш за непоправим!

Сега мнозина от лидерите на СДС също строят кулата на собствената си вяра върху крайъгълния камък на недоверието и отрицанието. За материал използват наготово тухли от порутената тоталитарна постройка. Сградата се руши, но те виждат само праха от съборените тухли и твърдят, че това е прах в очите на хората. И колкото повече стени падат с грохот, толкова понастървено доказват, че се пребоядисва единствено фасадата.

Внушението им е точно и ясно: БСП, наричана от тях при всеки повод комунистическа, е неизлечимо болна и диагнозата е окончателна. Нито ампутирането на загнилите места, а още по-малко имунните й сили, са в състояние да я спасят. Единственият изход, който се предлага, е кротката политическа смърт. Така щяло да бъде демократично и в интерес на народа. Както твърди г-н Петко Симеонов на последната пресконференция на СДС, "комунистическата партия" трябвало да постои в опозиция, щяло да бъде полезно и за нея. Излиза, че е дошло време да свие знамената, да каже последно сбогом и доброволно да полегне с восъчничка в ръка. Преболедуването "на крак" не влиза в сметките, а оздравяване изобщо не се предвижда...

Газдовци твърдо не вярвали, че сгрешилият може да се поправи.

Опозиционните лидери пък не вярват, че една променяща се партия, която достойно е признала грешките си, може да намери място под слънцето. Демокрацията вече е заплют периметър и трябва да изгрява единствено от техния двор! До болка познато. Отново на обществото се поглежда като на добре засята нива, в която могат да никнат само сини цветове.

Да цъфтиш в червено, значи си непоправим...

Затова - палец надолу!

ВАЛЕРИ ЗАПРЯНОВ
ДУМА, 21 април 1990 г.

Както дяволът чете евангелието

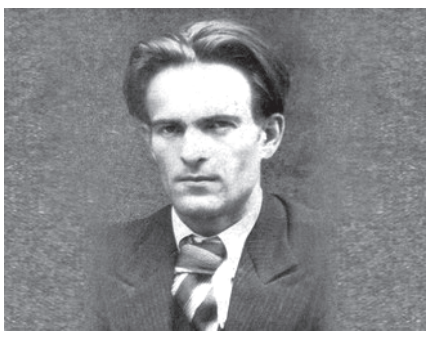
Мария РАДОНОВА

Господин министърът на вътрешните работи оповести, че делото на Тодор Живков ще бъде отворено и предадено в агенция "Архиви". Същата съдба очаква и полицейското дело на поета Никола Вапцаров. "Двете дела са само част от големия брой разсекретени документи, които МВР ще предаде на Комисията по досиетата и в Държавната агенция "Архиви" след подписано споразумение."

Ще се представя на г-н министъра - израснала съм в роднинско и съседско семейство на Вапцарови, защитила съм докторат "Творческият процес у Вапцаров" и съм издала още две книги за Вапцаров - "Творческият път на Вапцаров" и първата пълна биография на поета "Жажда за светлина". Ползвала съм цялата полицейска папка в МВР на Вапцаров още през 1974 г., ползвала съм и Дворцовия архив в Търново.

Смея да твърдя категорично, че няма да има нищо ново в полицейското досие на Вапцаров - сензация няма да има! Но г-н Цветанов лепна до името на Тодор Живков името на Никола Вапцаров не случайно, разбира се - защо да не прибави и своя "авторитетен" принос в "демократичната" инициатива да се омаловажи антифашистката борба, да се смъкне ореолът му на поет-борец? И то в юбилейната година от рождението на Вапцаров, когато по линия на ЮНЕСКО е честван в повечето европейски страни.

Ще цитирам част от съобщението му за Живков и Вапцаров. "Смятам също, че в исторически план представлява интерес и това за Вапцаров - самите разпити, самопризнания и разстрелът, който е направен." Да си призная, мислех да подам молба чрез приемната на МВР да се срещна с Цв. Цветанов, но се отказах - та има ли сега по-недостигаем човек от него?

Намират се изследователи, които четат и тълкуват известния вече "Протокол за разпит на Вапцаров" в Дирекция на полицията, както дяволът чете и тълкува Евангелието. Едни го упрекват, че не се е държал пред палачите като "човек от желязо". Други снизходително разсъждават, че в многото страници (126) с показания той е виждал възможност да се отърве от следващи разпити и инквизиции.

Обикновено всеки, подложен на разпит арестант, уличен в противодържавна дейност, отрича всичко неизвестно на полицията, разграничава се от приятелства и партийна принадлежност, за да получи по-малка присъда или да бъде оправдан. Да, ама Вапцаров прави точно обратното. Описва с най-малки подробности своята нелегална дейност в цяла тетрадка, която напомня по стил и образност интригуваща повест. Той вече знае до какво се е добрала полицията. Знае, че е бил следен още от началото на септември по сигнал на полицейския началник на Годеч лично до Гешев. Самият Гешев му го е показал с пояснението, че е могъл и по-рано да го арестува, но е чакал да се въвлекат повече хора в бойната организация на партията. Разпитван е неколкократно с йезуитски методи за натиск върху психиката му и със средствата на физически инквизиции, Вапцаров осъзнава своята обреченост - "в съда не потупват по рамото..." И взема най-трудното и най-човешкото решение - да поеме цялата вина върху себе си, без да се признава за виновен, защото негов съдник е собствената му съвест, без да се разкайва за участието си в борбата, защото в нея е защитил своя идеал и своите песни... Пише самопризнанията си няколко дни с прекъсвания, спира се над всеки ред и дума, преценява кои негови помощници са известни на полицията и какво тя знае за тях, кои са в дирекцията и кои са отвън.

Ако бихме могли да се вживеем в безизходното положение на Вапцаров, в разтерзаната му душа от самоукор и безпощадното чувство на виновност пред пострадалите заради него, бихме разбрали дълбокия трагичен замисъл на изпадналия в безизходица борец, който е отдал себе си без остатък на борбата. Обреченият на смърт изпитва неутолимо желание да разкаже за себе си сам - като войник на съпротивата. Нека когато няма да го има, хората да узнаят чрез тази полицейска тетрадка, че по собствена воля се е врекъл да се бори срещу немските окупатори и техните български ортаци.

Да! Приел е доброволно да стане пръв помощник на Цвятко Радойнов, който ръководи военната дейност на Комунистическата партия. Изповядва синовна обич към този суров воин и чувствителен човек, без да крие, че и сега изпитва излъчваното от него обаяние. Да! Признава - организирал е бойни групи, държал е секретни материали, тайни адреси и шифри, търсил е квартири и явки за срещи, организирал е изработването на фалшиви документи за самоличност, необходими за нелегални сътрудници, изпращал е инструкции, викал е на отчет ръководители на бойни групи от провинцията, обменял е валута, която е раздавал за покупка на оръжие...

Това са "самопризнанията" на Вапцаров. В тях няма посочен адрес, няма предателство и покаяние. И на процеса Вапцаров оневинява задържаните по неговото дело, че са вършили всичко за лична услуга на своя приятел. На прокурорската реплика, че това е безчестие, подсъдимият отговаря, че съдбата на родината и народа стоят над прокурорското разбиране за морал.

Човешкият жест на Вапцаров не се измерва с обикновен аршин, за постъпката му са нужни висши сетива, каквито са дадени на малцина. Едва ли обаче г-н Цветанов ще разбере това...

Точката над И-то

Съдбата на Икар за най-добрите пера

Иво АТАНАСОВ

Дори ако някой е забравил юбилея на ДУМА, днешните събития вече го връщат към началото преди две десетилетия. Към онова обществено напрежение, което подлагаше на изпитание оцеляването и на партията, и на лявата идея. Напомнят му думите на Стефан Продев за партийните кентаври, които превърнаха знамето на нашата вяра в пешкир за копитата си. И за хлебарките, изпълзели от обществените пукнатини с амбицията да са новите герои на нашето време.

БСП се опираше на вестник, който вдъхваше сила на слабите, и на главен редактор, даряващ с вяра обезверените. Ролята на ДУМА за спасяването на партията е неоценима. Което обаче не попречи на Продев да си отиде от този свят огорчен. Много е бърз у нас преходът от "Осанна!" до "Разпни го!" От сълзите над някои статии до хвърлянето на камък по други. Едни не му простиха симпатиите към "червените бабички", а не към "червените мобифони". Други взеха на прицел усилията му партията да се променя по-бързо от очакванията им, за да се впише по-успешно в новите реалности.

И друг път съм отбелязвал, че проблемът на реформатора в БСП е да улучи подходящата височина. Той е сравним с Икар, сина на Дедал, който залепил с восък пера към тялото си, за да полети като птиците. Когато се издигал много високо, слънцето разтапяло восъка и Икар почвал да пада. Когато пък летял прекалено ниско, восъкът се размеквал от морските пари и ефектът бил същият. Сигурно е странно, но съдбата на Икар сполетя почти всички реформатори в БСП. Дори и тези, които имаха усета колко високо да летят.

Можем безкрайно да съжаляваме, че Продев не е сред нас. Че не е в пленарната зала, седнал на последния ред, с лула, готова всеки миг да задими. И с очи, леко присвити, като на художник, който рисува от натура персонажите, натикани във фокуса на общественото внимание от човешката инертност и нежеланието да се мисли. Можем да си представим какви страстни памфлети, фейлетони и антрефилета щяха да се лепят по бузите на днешната нерадостна действителност. И ако Продев няма как да се върне, къде са онези пера, които той къткаше и често-често пускаше по страниците, за да подсили вестника? Всички, които твореха в окото на политическия циклон, които пишеха дописките си за ДУМА направо на парламентарните банки, които от упор извайваха образите и улавяха същината на явленията, бяха разкарани от Народното събрание. Днес в парламентарната ни група няма дори един-единчък автор с голямо име, със сериозно влияние.

Това сигурно ни изглежда незначително, но животът ни опровергава ден след ден. Показва ни колко е важно да имаш хора, на чиито думи да се вярва. И в последния "Референдум" по БНТ 57 на сто от зрителите виждат причината за дупката в бюджета в лошото наследство. Което никак, ама никак не може да е вярно - при завещани 8 милиарда фискален резерв, намален от новите вече на шест, при 20 пъти повече преки чуждестранни инвестиции от сега, при най-висок икономически растеж в Европа и какво ли още не. Разбира се, истината е диаметрално противоположна на зрителското гласуване, но в политиката, особено когато е девалвирала до сръчността да излизаш от ситуации, е изключително важно не само да имаш какво да кажеш, но и да знаеш как. Да умееш да го сториш.

И още нещо. Днес господства мнението, че партийният печат е едва ли не анахронизъм, че гибелта му е неизбежна. Но ако погледнем немалко от независимите медии, ще забележим една порочна цикличност. В началото на мандата се шири безкритичност към поредните нови управляващи, към втората-третата година посоката се обръща, а след края му отношението към властта, вече бивша, става убийствено. Ето, дори срещу Станишев близо четири години не можеше да се срещне авторска статия. Като изключим "Атака", вестник на едноименната партия, и някои жълти издания, нищещи повече лични, отколкото политически аспекти. А сега бившият премиер е на върха на копието.

Това ли е пътят към истината? Така ли се реализира правото ни да бъдем информирани? Партийният вестник сигурно ще спестява много неща за своите, но навярно ще бъде безпощаден към опонентите. Може да звучи парадоксално, но при няколко партийни вестника аудиторията много полесно ще научава какви ги вършат в лявото или дясното пространство, отколкото ако чака края на мандата, за да разбере същото от непартийния печат, само че със задна дата.

ДУМА не е партиен вестник, а издание на лявата идея. Което му дава свободата да казва истината без задръжки. Па макар и съдбата на Икар да сполетява най-добрите му пера.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Слънчев бряг по испански

Пристанището на Малага

От Гибралтар - веднага вляво: 100 км плажове, вино и гореща андалуска земя

Коста дел сол, или в превод - Слънчев бряг, е онзи отрязък от средиземноморска Испания, а по-точно от автономната общност на Андалусия, която се намира точно след Гибралтар и едноименния пролив и е част от провинцията с главен град Малага. Испанският Слънчев бряг граничи с по-малко известните "кости" - Коста дел Луз (Брегът на светлината) и Коста Тропикана (където пък се намира центърът на съседната провинция Гранада). Тази върволица от градчета, представляващи до 50-те години на XX век само малки рибарски селища, вече половин век е световноизвестна туристическа дестинация. По-известните курорти заедно с Малага са Торемолинос, Беналмадена, Фуенгирола, Михас, Марбейя, Сан Педро дел Алкантара, Естепона, Манилва, Велез-Малага, Ринкон де ла Виктория, Нерха, Торокс и селищата Сотогранде, Сан Роке и Ла Линея де ла Консепсион. И поне още два пъти толкова по-малки селца и градчета.

Като че ли най-известна сред курортистите си остава Марбейя, която и донесла на Коста дел Сол репутацията на курортен регион за супер богаташи и знаменити персони. През 70-те и 80-те години на XX век районът става по-известен с прозвището Престъпния бряг заради заселващите се тук британски гангстери и мафиоти. Криминалният контингент в пенсия намира спокойствие от преследването на закона у дома и подслон на изток от Гибралтар в тънещи в лукс частни вили. Заради обтегнатите отношения между Испания и Великобритания поради спора им за Гибралтар между двете страни няма спогодба за екстрадиция на криминални субекти. Този политически феномен прави възможно цяло едно течение в лайфстайла на подземния свят на Запада, което от своя страна кара източноевропейските им колеги да мечтаят за подобно необезпокоявано от данъчни безчинства охолство. Но днес Коста дел сол е също и известна дестинация на масовия туризъм. Милиони гости от цял свят кацат главно на летището в Малага, за да се отправят към някое от многото курортни градчета на крайбрежието. Привличат ги не само топлите плажове, но и богатата култура на региона.

В миналото населението на крайбрежна Андалусия живяло предимно в рибарски селища и в "белите градчета" малко навътре

"Белите градчета" на Коста дел Сол. Компета носи прозвището "Снежният корниз на Средиземноморието"

в сушата успоредно на брега. Живот тук е имало още от бронзовата епоха; брегът е бил колонизиран от финикийци, картагенци, римляни, вандали, визиготи. Маврите изместват християнството със завладяването на кралството на визиготите в началото на VIII век, мюсюлманството нахлува из почти целия иберийски полуостров. Именно арабите дават названието Ал-Андалус на тези части на иберийския полуостров и Септимания (земите между Каркасон и Арл, известни просто като Галия или просто Нарбонезис!!!). Земите на Ал-Андалус се намирали за различни периоди от 711 до 1492 г. под арабско владичество и под управата на североафрикански мюсюлмани, наречени още маври. След Реконкистата - период, продължил около 800 години през средните векове, няколкото поредни християнски царства успели да си върнат земите от ръцете на исляма. Заради богатото културно наследство на Андалусия или заради топлите плажове курортистите има за какво да пристигат на брега, наречен Слънчев, простиращ се на около сто километра между британската отвъдморска територия Гибралтар на запад и градчето Нерха на изток.

Малага - най-топлият през зимата европейски град, е родното място на Пабло Пикасо и Антонио Бандерас. Само първият от тези двама обаче има свой музей, заради чиято сбирка Малага попада от 2003 г. в списъка на големите световни градове със значими музеи. Крепостни стени от римско време, мавърски замъци, готически катедрали и арена за корида, ароматно вино, средновековно фламенко, но и най-строга религиозност по време на шествията за Страстната седмица... Малага е отправната точка за цялата слънчева коста.

Марбейя има малко по-снобски привкус. Основната му атракция са плажовете и всичко е организирано някак по-по курортистки: "плаж-яхта-голф". Основната клиентела са богати и платежоспособни туристи на Северна Европа. Взаимната любов между Марбейя и престъпния финт на парите като че ли поддържа традицията от миналия век. Криминалитетът е още на мода, а в последните години местните власти отново се прославиха с различни корупционни скандали. Иначе ландшафтът на обширни изкуствени игрища за голф, потънали в богата растителност, поставя ярки зелени петна в иначе обгорелия от слънцето пейзаж. Гореспоменатият Бандерас също има имение тук, а Шон Конъри не пропуска да се весне в пика на сезона из голф игрищата.

Източната граница на брега - Нерха, също се слави със своите плажове. Знаменитият й акведукт, макар да изглежда по-стар, е строен едва през XIX век, като част от напоителна система за местните захарни плантации. Това е регион, известен с плантациите за полутропически плодове, като манго и папая, и най-големият производител на авокадо в Европа. Панорамната площадка "Балконът на Европа" носи името си заради едно възклицание на крал Алфонсо XII. През 1885 г. той посетил региона и замаян от гледката, възкликнал: "Ето, това е балконът на Европа!". Нерха е известна и с примитивните скални рисунки в едноименните пещери, открити през 1959 г. Днес учените смятат, че тези пещери са само част от неизследвани подземни галерии, простиращи се на километри навътре в планините между Нерха и Гранада и са едни от най-обширните пещерни системи в Европа.

Малкото градче Беналмадена се хвали с най-голямата будистка ступа в западния свят. Също строена скоро - едва през 2003 г. От нови времена е и фантастичният замък Коломарес, строен между 1987 и 1994 г. от Естебан Мартин и Мартин - паметник, посветен на Христофор Колумб и откриването на Америка. Намира се в селцето Аройо де ла Миел (Меден ручей), вече част от Беналмадена. Коломарес е уникален заради невероятната еклектика от стилове, съчетани с елегантен артистизъм - окото на изкуствоведа ще открие строителство в духа на християнската, еврейската и мохамеданската архитектурни стилове; сграда с основи от средновековна крепост е окичена с покрив на японска пагода. Експертите го сочат като забележителен модерен принос към архитектурното световно богатство. В Беналмадена се намира развлекателният парк Тиволи, има делфинариум и огромен аквариум, градчето се гордее и с панорамния си въжен лифт в планината Каламоро на височина 769 м.

Невероятно живописен е и Ронда, основан от келтите през VI век пр. Хр. с име Арунда, въпреки че е обитаван още от неолита, за което свидетелстват откритите в пещерата Куева де ла Пилета скални рисунки. В V век Ронда е бил под господството и на Източната римска империя, а по-късно завладян от визиготския крал Леовигилд. Съвременна Ронда все пак носи печата на римската епоха и получава статута си на град по времето на Юлий Цезар. Богатото си ислямско архитектурно наследство получава след разпада на халифатството на Кордова, когато става столица на малко царство - тайфата (нещо като автономно емиратство) на Ронда (1039 - 1065 г.). В по-късни времена нашествието на Наполеон й причинява много щети, а населението от 15 000 души намалява на 5000 за три години. Гражданската война и бандитските попълзновения я правят сцена на творбите на Уошингтън Ървинг, Проспер Мериме и Густав Доре. През 1918 г. тук заседава Парламентът на Ронда, който въвежда знамето, герба и химна на Андалусия.

Ронда е била любимо място за летните ваканции на Ърнест Хемингуей (повлияла "За кого бие камбаната") и на Орсън Уелс (вдъхновила незавършената лента за Дон Кихот). Над Ронда е разпръснат и прахът на американския режисьор, актьор, писател и продуцент

Страница на Савена ЗЛЪЧКИН

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ХОРОСКОП

ОВЕН
Всичко, което направите за себе си днес, ще бъде чудесно. Погрижете се за делата си, като покажете активност, находчивост и конструктивни решения, които да изпълните.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Денят е специален с решенията и последствията от тях за бъдещата ви работа, бизнес и финанси. Всичко, което е добре да бъде направено, го направете.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Денят е подходящ най-вече за отдих, да избягате от шума и суетата и да останете насаме с мислите си. Ще си спестите натоварване, ако по-малко мислите за работа.

22 май - 21 юни

РАК
Сами или в сдружие с някого ще поставите начало на нова дейност или друга важна за вас изява. Пътуванията също са част от програмата за деня на някои от вас.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Всичко градивно и в полза на повече хора ще се толерира и с попътен вятър ще стигнете до успешния му край. Възползвайте се от възможностите си, за да напреднете.

23 юли - 23 август

ДЕВА
С конкретни действия ще свършите навреме предвиденото и ще се подготвите с необходимия ресурс за новостите в живота ви. Никой не ви обещава лесни и бързо печалби.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Само в тишината могат да бъдат чути тоновете и да бъдат пренастроени струните. Именно за това миговете на спокойствие и тишина са толкова важни за вас.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Планирате да започнете работа по нов проект, но по-добре да го оставите за следващата седмица. Използвайте времето за себе си и хората, с които е свързан животът ви.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
С конкретни действия ще пристъпите към реализация на проект, свързан с други хора и организации. Но - това от утре, днес се погрижете за себе си и семейството си.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Мотивирани сте да работите, печалбите обещават да са добри, а постигнатите договори ще създадат условия за бъдещо развитие. Не пристъпвайте към самоинициатива.

22 декември - 20 януари

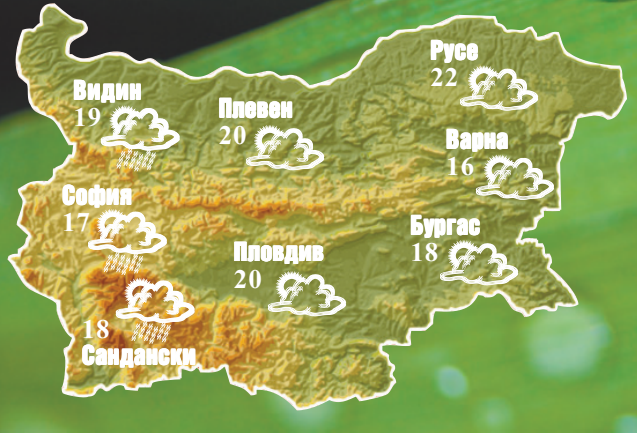
ВОДОЛЕЙ
С желание ще се включите в изпълнението на задачи, чрез които да подобрите уюта на дома и в същото време да отговорите на нечии претенции. Ще бъдете по-възприемчиви.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Професионалните ангажименти ще подсилят усещането ви за значимост или поне само пред някого, но във всички случаи няма да ви липсва самочувствие.

20 февруари - 20 март

ВРЕМЕТО

По-значителна облачност днес ще има над Западна България и в крайните северозападни райони ще превали дъжд. Вятърът ще бъде слаб, от изток. Минимални температури - между 7 и 12 градуса, в София около 9. В планинските райони дъждовете са по-вероятни, но краткотрайни. Над Източна България, където ще духа до умерен югоизточен вятър, ще бъде с разкъсана облачност, временно до слънчево. Там дневните температури ще са най-високи - до 24-25 градуса, а в останалата част от страната максималните ще са между 17 и 22. В София - около 17. Атмосферното налягане слабо ще се повиши. Над Черноморието облачността ще бъде разкъсана, предимно висока и средна, без валеж. Ще духа слаб, по северното крайбрежие умерен югоизточен вятър. Максимални температури на въздуха - между 15 и 18 градуса. Температурата на морската вода е 12-15 градуса.

Изгледи за

25 максимални 17°/22°

26 максимални 15°/20°

Започналото предишните дни подобрение на времето и значително затопляне, при което бяха отбелязани не пролетни, а направо летни температури в много райони на страната, в неделя и понеделник временно ще бъде забравено. Облачността ще е разкъсана, намаляваща до слънчево. В понеделник вятърът ще се усили. Значителна облачност ще има над Западна и Централна България, но валежите ще бъдат слаби.

БНТ 1

07.10 Тайните на седемте морета - 26-сериен анимационен филм
08.00 За животните с любов
08.30 Чудният свят на Дисни. Приключения с Мики Маус - анимационен филм
08.55 Магьосниците от Уейвърли Плейс - тв филм
10.00 Непозната земя
10.30 Вяра и общество с Горан Благоев
11.00 Памет българска
12.00 По света и у нас
12.30 Брасди
12.55 Иде нашенската музика - фолклор
13.50 Минута е много - тв състезание
14.40 Шоуто на Канала/п/
15.20 Петролотърсачките - игрален филм
17.00 Кино по ноти
17.30 Пътят към Южна Африка - филм
18.00 Синьо лято - тв филм /10 епизод/
19.05 БНТ такси
19.15 В кадър
19.45 Лека нощ, деца!. Мило
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.40 Отново мъртва - игрален филм
23.30 По света и у нас
23.40 Тишината - игрален филм
01.25 Кино по ноти/п/
01.55 С обич, Лайза - игрален филм /п/

bTV

07.00 „Новото училище на царя“ - детски сериал
08.00 „Дъг“ - детски сериал
08.30 „Кой е по-по-най-“ - детско шоу
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Модерно“ - токшоу
11.00 „Търси се...“ - токшоу
12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „20,000 левги под водата“ - минисериал, част 1 - САЩ, Приключенски
15.00 „Тайният живот на една тийнейджърка“ - сериал, еп. 13
16.00 „Такъв е животът. За хората“ - документално риалити, еп. 4
17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу
18.00 „Сеизмограф“ - предаване за полемика и анализи с водещ Светла Петрова
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Пълна лудница“ - комедийно шоу
21.00 „Аламинут тръгва из Европа“ - комедийно предаване
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Форт Бояр“ - телевизионно състезание
00.00 „Силата на един човек“ - Драма
02.30 „Човекът куче“ - САЩ
04.00 „Търси се“ /п./

NOVA TELEVISION

07.00 „Иконостас“
07.30 „Земята преди време“ - дет. анимационен сериал
08.00 „Пингвините от Мадагаскар“ - дет. анимационен сериал
08.30 „Костенурките нинджа“ - детски анимационен сериал
09.00 „Уич“ - детски анимационен сериал
09.30 „Клуб Нюз“ - забавно предаване
10.00 „Станция НОВА“- (10.00 Сблъсък; 11.15 Рулетка; 13.00 Отчаяните съпруги; 15.00 Най-добрата майка; 16.00 Защо не мълкват жените)
18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия
19.30 „Темата на Нова“
20.00 БИГ БРАДЪР ФЕМИЛИ - ИСТИНАТА
22.00 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.10 „Таен прозорец“ - с уч. на Тимъти Хътън, Джони Деп, Джон Туртуро, Мария Бело, Чарълс С. Дътън, Винг Рейнс и др.
01.00 „Рок скейтъри“ - с уч. на Джонатан Веласкес, Франциско Педраса и др.

TV7

07.00 BG - Къде? Къде?
07.05 „Нунбори и супер седморката“ - еп. 10, анимация
07.35 „Кръстници вълшебници“ - сезон 2, еп. 20 и 21, анимация
08.25 BG - Къде? Къде?
08.30 „Кръстници вълшебници“ - сезон 2, еп. 22, анимация
09.00 Най-доброто от „Следобед с ТВ 7“
10.30 „Гурме с Андре“ - кулинарно предаване
11.00 „Моделите на Колийн“ - еп. 2
12.00 „Пътеводител на модерното момиче“ - еп. 15 и 16, предаване за мода
13.00 „Голямото разчистване“ - еп. 11, риалити шоу
14.00 „Катерина и нейните дъщери“ - еп. 2, драматичен сериал
15.00 „Смолвил. Супермен в началото“ - еп. 17 и 18, сериал
16.35 „Зоопаркът на Бен“ - еп. 4, научнопопулярен
17.10 „Кралят на Ню Йорк“ - екшън
19.00 Новини
19.30 „8 прости правила“ - еп. 10, сериал
20.00 „От местопрестъплението. Ню Йорк“ - еп. 10, сериал, криминален
21.00 Новини
21.30 „Черна зора“ - екшън, трилър
23.30 „Срещу сянката“ - криминална драма

ПЪРВА

07.00 Новини
07.10 „Домът, който Елдар построи“
08.00 Игрален филм: „Телеграмата“
09.20 „Свири, хармонико любима!“
10.00 „Умници“
10.45 „Пасторска проповед“
11.00 Новини
11.10 „Записките на Дм. Крилов“
11.25 „Вкусно“
12.05 „Мой роднина“
13.00 Новини
13.15 „Лехичка“
13.45 Филм на Елдар Рязанов: „Музиката на живота“
14.40 Игрален филм: „Есенен маратон“
16.15 „Местообитание“
17.10 Игрален филм: „Тих семеен живот“
19.00 „Михаил Конов. Целият свят е срещу мен“
20.00 Бенефис на Лариса Голубкина
22.00 Време
22.15 „Жестоки игри“
23.45 „Прожекторпарисхилтън“
00.20 Игрален филм: „Рамбо 4“
01.45 Игрален филм: „Адам и Хева“
02.55 Игрален филм: „Черният воал“
04.40 „Следата“
05.20 „Съдете сами“
06.10 „Поле на чудесата“

ОХОТА И РЫБАЛКА

09.55 „На слука“
10.25 „Първичен инстинкт“
10.40 „Лов на голяма риба с Лари Далберг“
11.05 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
11.25 „Оръжие“
11.40 „Майстор на риболова“
12.10 „Къде кълве“
12.40 „Лов без граници 24. Зовът на кръвта“
13.45 „Трофеи, вкусно и бързо“
14.00 „Диалози за риболова. Народен проект“
14.15 „Планетата на рибаря“
14.30 „По реките на Русия“
15.00 „Особености на руския лов“
15.30 „Дивеч и ловец“
16.00 „Лов без граници 1. Африкански приключения“
16.55 „Моторни лодки“
17.25 „Риболовни чудеса на Малдивите“
18.20 „Следотърсач“
18.50 „Пушкала и такъми“
19.20 „Американски риболов“
19.50 „Лов без граници 17. Могъщият елен“
20.40 „Светът на подводния лов“
20.55 „Календар на ловеца“
21.25 „Планетата на рибаря“
21.40 „Трофеи, вкусно и бързо“
21.55 „Диалози за риболова. Народен проект“
22.10 „Риболов в открито море“
22.35 „От нашия шеф-готвач“

PRO BG

07.00 Малките титани - с2, еп2,3
08.00 Новините с Вяра Деянова и Денислав Борисов
10.00 Стилисти - еп 9
11.00 Запазено за жени
12.00 Размяна на съпруги - с3,еп 5
13.00 Кралицата -с1,еп2
14.00 Непознатият Египет - еп3
15.00 А група. Славия - ЦСКА
17.00 „Колекция фентъзи. Загубеното съкровище на Големия каньон“ - фентъзи с Майкъл Шанкс, Шанън Доърти
18.45 Новините
19.45 Размяна на съпруги - с3, еп8
20.45 „Двестагодишен човек“ - драма с Робин Уилямс
23.15 „Специалистът“ - екшън със Силвестър Сталоун, Шарън Стоун
00.45 Новините
01.30 А група. Славия - ЦСКА
03.30 „Специалистът“ - екшън със Силвестър Сталоун, Шарън Стоун
05.00 Запазено за жени
06.00 Непознатият Египет - еп3

СКАТ

07.00 „Художникът на Лудогорието“ - док. филм
07.30 Фолклорни ритми
08.00 „Ранни вести“ /на живо/
10.00 НОВИНИ - сутрешна емисия
10.15 „Телевизионен форум“с водещ Стефан Солаков /на живо/
12.00 НОВИНИ - обедна емисия
12.15 „Ако зажалиш...“ - стари градски песни с Бони Милчева и Тодор Върбанов/ на живо/
13.45 „Биберон“ - предаване в помощ на младите майки
14.15 -“Не мога да мълча“ с Марин Кадиев
14.45 Китка народни песни
15.00 „Старият албум“ с Михаил Топалов
15.30 Документален филм
16.00 Фолклорни ритми
17.00 Новини - информационна емисия
17.15 „Изгнаници клети ...“ - публицистика за геноцида над арменците
17.45 „Паралакс“ - публицистично предаване
19.00 Новини - централна емисия
19.20 „Другата история“ - предаване
19.30 „От българско, по-българско“
22.00 Новини. Прогноза за времето. Спорт
22.20 „Другата история“ - предаване за българската памет/повторение/
22.30 Цвете за Гошо
23.00 „Отражението знае повече“-док.филм

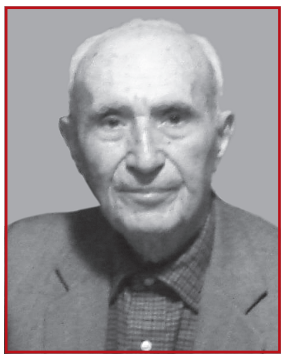
Валутни курсове

EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1.4693	2.2551	1.3625

Справочник

ЧЕСТИТ 90 г. ЮБИЛЕЙ НА

ДИМИТЪР НИКИФОРОВ САМОДИВКИН

ОБИЧАМЕ ТЕ!
БЪДИ ЖИВ
И ЗДРАВ
ОЩЕ ДЪЛГИ
ГОДИНИ

Пенка, Владо и
всички внуци

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ

60 ГОДИНИ
щастлив брачен живот
на ИРИНА
И ДИМИТЪР
МИЧЕВИ

С най- добри пожелания
от Йовка и Слави Василеви
и Недялка Стойчева

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213,
Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543,
Централа: 9226-000

I-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37,
Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203,
Централа: 9432-170

МЦ "СЕНТ ТОМА"
Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76,
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134,
Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"
адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59,
Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17,
регистратура 92 104 70

Аптеки в София

"Алтеа"
Адрес: ул. "Деян Белишки" 58
Телефон: 958-31-02
"Ана"
Адрес:
бул. "Витоша" 95,
Телефон: 953-41-57
"Арония 2001"
Адрес: бул. "Пенчо Славейков" № 6 Тел.: 953-13-08
Приготвяне на лекарства

"Вели"
Адрес:
жк "Младост" 4,
битов комбинат, до бл. 416
(до ресторант "Амигос"),
Тел.: 975-48-67
"Медея-74"
Адрес: жк "Бъкстон",
ул. "Ген. Суворов" 56
(базара на ъгъла с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

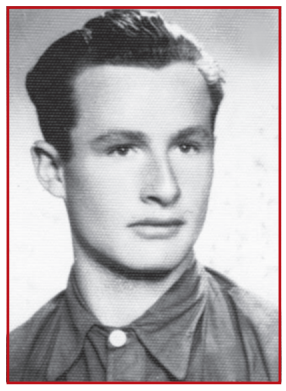
"Панацея" - Катя Илиева
Адрес: жк "Овча купел-1",
бл. 507, вх. Д Тел.: 957-47-01
"Студентска"
Адрес: Студентски град, бл. 60, вх. В Телефон: 868-01-15
"Фарма - Б. Иванов"
Адрес: ул."Костенски водопад", бл. 242, срещу ДКЦ XXIX
Тел.: 958-25-68

БИЛКОВИ АПТЕКИ

Пловдив - Весела 99 - 032 67 71 80
Варна - ЕТ Лафазанова - 052 63 24 42
Стара Загора - ЕТ Бояна - 042 86 31 90
Бургас - ЕТ Везни - 056 21 809
Плевен - ЕТ Св. Казаков - 064 80 31 40

Ветеринарни аптеки

София - "Вейкс Фарма България" - 02 958 61 76
Варна - ЕТ "Деметра" - 052 60 36 95
Варна - ЕТ "Вега" - 052 60 19 10
Велико Търново - "Градиент" ООД - 062 60 01 96
Русе - ЕТ "Алекс 98" - 082 82 27 11
Русе - "Ветимпекс" ЕООД - 082 45 51 29
Враца - ЕТ "Анимал 7" - 092 23 555
Хасково - ЕТ "Генев" - 038 62 22 32

Но да умреш, когато се отърсва земята
от отровната си плесен, когато милионите
възкръсват,
това е песен, да, това е песен.
Н. Вапцаров

На 24.04.2010 г. се навършват

85 ГОДИНИ
от рождението на

ВЛАДИМИР ГЬОШЕВ /СЛАВЧО/

партизанин, загинал на 15.02.1944 г. на връх Еледжик.

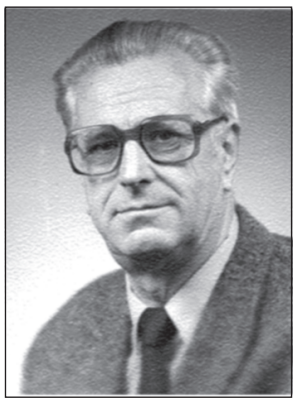
Брат Асен

СКРЪБНА ВЕСТ

с прискърбие съобщаваме, че на 22 април 2010 г. почина нашият съпруг и баща

ГЕОРГИ БОРИСОВ ХРИСТОВ

1928-2010

ПОКЛОН
ПРЕД СВЕТЛАТА
МУ ПАМЕТ!

Поклонението
ще се състои
на 25.04.2010 г.
от 11 часа в ритуал-
ната зала
на Централните
софийски гробища.

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 16 години от загубата на нашата скъпа майка, баба и роднина

Денка Петрова Гарванска

Ние винаги ще помним
нейната обич, грижовност
и всеотдайност.
Поклон пред светлата
й памет!

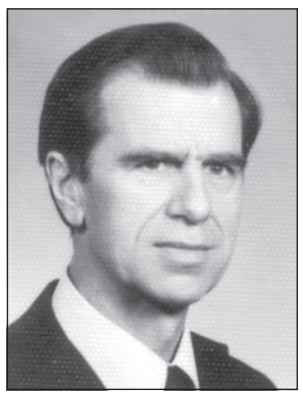
От семейството

Навършиха се 90 години

от рождението на общественика

Иван Григоров

1920 - 2004

Дългогодишен дипломат от кариерата, културен деец и общественик, спомогнал, за утвърждаването на българската култура в Европа. Ангажиран журналист международник, прекрасен баща, съпруг и любим дядо.

Светла му памет!

Изминаха 40 скръбни дни от смъртта на

инж. ЦВЕТАН ИВАНОВ ПЪЛОВ

2.09.1921 г. - 17.03.2010 г.

Скъпи Цветане,
ти живя достойно
и скромно,
беше най-добрият
съпруг, баща
и дядо и докрай
остана верен
на идеята
за социална
справедливост.

Почивай в мир!

Съпруга, деца и внуци

Шарански вълнения и страсти

Нашите риболовци - в европейската и световната класация

Васил ДАНКИН

В периода на пролетната забрана за риболов особено актуални стават платените водоеми. Както е известно, там доминира шаранът, ето защо не е лошо да си припомним някои сведения за тази любима на българските риболовци риба. Шаранът е почитан в цяла Европа и всяка страна си има своите национални рекорди. Не може да се каже същото обаче за авторитета му отвъд океана. В Канада, САЩ, Австралия тази свещена за нас риба не е на почит, даже откровено е нежелана в някои водоеми. Напоследък в САЩ бият тревога от проникването ѝ в Големите езера, което застрашавало местната ихтиофауна.

Интересно е да си припомним постиженията на европейските майстори от 90-те години на миналия век досега. Румънското езеро Сарулести (по-известно като Радута, на името на арендатора) се прочу с едрите си шарани и години наред там се хващаха трофеи около и над 30 кг. Впрочем повечето от националните рекорди за улов на шаран на европейските страни се движат в диапазона 25-30 кг, а някои надхвърлят 30-те - в Испания и Беларус рекордните шарани тежат по 32 кг, във Франция - 32,5 кг. През 1996 г. в Сарулести беше изваден 35,5-килограмов шаран, а през 1997 г. котата се вдигна на 37,3-килограмов гигант, донесъл световна слава на австриеца Кристиан Балдемар. По ония години румънското езеро се отчете и с други трофеи, надхвърлящи 30 кг.

Световният рекорд на Балдемар се задържа твърде дълго. Едва през този век трофейните европейски шарани напомниха за себе си. Някак неочаквано световният рекорд беше подобрен от англичанин във... Франция. Ник Мейли изтегли шаран 37,65 кг от езерото Дижон. На това постижение обаче не било писано да остане дълго на върха. По-миналата година сензацията дойде от Германия. На неголямо езеро Дитер Щайн улови огромен шаран, спрял кантара на цели 38,15 кг - нов световен рекорд! Сензацията е пълна - не само заради постижението и мястото му (огромен шаран в малък водоем), но и заради сезона - в навечерието на Коледа.

Къде сме ние в тази класация? За съжаление у нас няма официална статистика на националните риболовни рекорди. Разчитаме преди всичко на класациите в специализираните издания. Разглеждайки данните от традиционния конкурс на вестник "Рибар", можем да считаме, че победители в годините от новото столетие стават риболовци с уловени шарани около двайсетте килограма. Най-значимото постижение от последните няколко години у нас е на софиянеца Иван Георгиев, уловил през есента на 2004 г. 27,3-килограмов шаран от язовир "Искър". По традиция едри шарани у нас се хващат в големите язовири. "Жребчево" ежегодно се отчита с по някой и друг трофей, единични гиганти се ловят на "Искър", "Ал. Стамболийски", "Батак". Не бива обаче да се подценяват и по-малки язовири, включвали в класацията впечатляващи свои представители. Например 25-килограмов шаран от язовир "Полетковци" и 22-килограмов шаран от язовир "Осиковица". Интересно е да се отбележат и речните ни трофеи, движещи се в рамките 10-15 кг. С такива постижения се отчетоха през последните години Дунав, Янтра, Марица.

За нашите шарани царевицата си остава примамка номер едно. Протеиновите топчета също набират популярност. В едно обаче със сигурност съперничим на европейските майстори - монтажът "на косъм" няма алтернатива, когато става дума за улов на трофейни шарани. Тази тактика се усвои от нашите майстори и доказа своите предимства.

Дум-дум

Ловната стрелба „трап"

Милчо АНДРЕЕВ

Краят на активния ловен сезон е начало на интензивна състезателна дейност в ловните дружества. Ето защо е необходимо да знаем повече за ловно-стрелковите дисциплини. В поредица публикации ще се опитаме да ви запознаем с техните най-важни особености.

Ловно-стрелковата дисциплина "Трап" е включена в програмата на Олимпийските игри още през 1900 г. Тя се изразява в стрелба по асфалтови панички, чиито посоки, ъгли, височина на полета и скорост на паничката не са известни и които от 5-те стрелкови места имат различни параметри, които със своята неизвестност изключително затрудняват стрелеца.

Трудността в стрелбата по асфалтова паничка се състои и в това, че за 0,4 - 0,6 сек. стрелецът трябва да порази една цел, която излита под нивото на земята (стартовата площадка) в неизвестна за него посока, под неизвестен ъгъл и височина на полета със скорост 20-25 м/сек, което се равнява на 75-90 км/ч. Следователно състезателят трябва да възприеме тези параметри, да установи траекторията, да определи предварението, да насочи пушката и произведе първия изстрел за 0,5 - 0,6 сек. Т.е. зрително-двигателните действия имат за задача да предадат на пушката в момента на изстрела необходимата пространствена ориентация, осигуряваща срещата на паничката със сачмения сноп в дадена точка от пространството. В тази дисциплина няма еднообразие на полета на паничката, затова при изстрел не е възможно да има завинаги заучени движения.

Освен това техниката на стрелбата на един спортист винаги се различава от техниката на стрелбата на друг. Тъй като всеки един от тях си има свой маниер и действия при стрелбата, които са в пряка зависимост от неговия ръст, дължина на ръцете, гръдна обиколка, общ център на тежестта, от неговите психологически особености, от неговата реакция и нервна система, от неговата анатомическа структура и физически качества.

Всички действия са рационални и ефикасни, когато се изпълняват бързо, точно и максимално координирано и без излишно напрежение на мускулите и нервната система. За рационална техника говорим тогава, когато постигаме максимален ефект с минимални сили, напрежение и с най-икономични движения. Всичко това се постига с много труд с точно, правилно и прецизно изпълнение на елементите от техниката на стрелбата в пълна синхронизация помежду им по време на изстрел.

Кулинар

ПЪСТЪРВА С БАДЕМИ НА ТИГАН

Почистват се 4 средно големи пъстърви. Изсипва се 100 мл прясно мляко в дълбока чиния, посолява се и се подправя с черен пипер. Една по една се потапят рибите в млякото и се овалват в брашно. Сгорещява се 40 г краве масло в тигана и се запържват рибите, като всяка пъстърва се пържи около 8 минути. От време на време се повдигат, за да не залепват по тигана. Обръщат се внимателно и се опържват от другата страна. В отделен тиган се сгорещява 20 г масло и се запържват 50 г обелени и настъргани на ситно бадеми, докато придобият златист цвят. Пъстървите се поръсват с магданоз и бадеми.

Любопитно

Дивата котка - бедствие за дивеча?

Стамен ХРИСТОВ

Забраната за ловуване на дива котка се обяснява с това, че този много пъргав и свиреп хищник е изчезнал в повечето европейски страни. В България обаче не е така и днес, когато вече не е обект на лов, е застрашен единствено от кръстосването си с домашни котки. В много райони на страната той вече се превръща в напаст и нанася неизброими вреди на птичето поголовие във ферми и селски домове. Друга неблагоприятна тенденция е унищожаването от дивата котка на приплодите на ловните птици, както и на практически всички птичи популации, на малките на заека, сърната, дори дивите свине. Ето защо напоследък все по-често се чуват гласове за отмяна на забраната и изваждането ѝ от списъка на забранените видове.

Дивата котка е сивожълтеникава. Тя има четири надлъжни черни ивици през челото и напречни черни ивици по тялото. При някои индивиди ивиците по тялото са неясни и приличат на петна. Отличава се от домашната по черното петно в долната част на задните крака и по това, че опашката ѝ е цилиндрична, не е заострена и има от 4 до 6 тъмни пръстена, докато при домашната те са повече. Разпространена е в цялата страна. Обича гористите райони, но може да се засели дори и в населени места. Извън брачния период живее единично. Ловува главно през нощта. Умее да се катери добре по дърветата. Сватбува през февруари-март. Женската ражда от 3 до 6 малки след 2 месеца бременност. За убежище използва дупки от язовци, хралупи в стари дървета и др. Малките растат бързо и скоро започват самостоятелен живот.

Кожата и черепът на дивата котка се ценят като ловни трофеи. Световният рекорд на кожа от дива котка е български.

Анекдоти

УМНО КУЧЕ

- Има кучета, които са значително по-умни от своите собственици - твърди Васил.

- Да - казва гордо Пешо, - аз имам точно такова куче.

Светослав ЯНАКИЕВ

ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ЛОВЕЦ

Определение за ловец в тълковния речник:

"Облечен в зелено, тежко въоръжен алкохолик, бродещ из гората и търсещ най-краткия път до кръчмата."

МЕЖДУ ДВАМА

Срещат се двама ловци. Единият разказва на другия:

- Имам странно куче, винаги когато пропусна, ляга по гръб и се превива от смях.

- А какво прави, когато уцелиш?

- Не знам, имам кучето само от три години...

ПОУКА

Има ловци, които смятат за опит това, което са правили погрешно вече 30 години.

Губиврeме

НАША РОКГРУПА / ЗАХАРНА БОЛЕСТ
СТАРА СЕЛСКА ДРЕХА / ЕЗЕРО-МОРЕ В УЗБЕКИСТАН И КАЗАХСТАН
БУЕН КОН / ФРЕНСКА КИНОАКТРИСА-„ЕДИН МЪЖ И ЕДНА ЖЕНА“
ТРАНСПОРТНА АРТЕРИЯ
ПСЕВД. НА ЖУРНАЛИСТА ХРИСТО БРЪЗИЦОВ / СТАРОГРЪЦКА ПОЕТЕСА
ЧАСТ ОТ ПОМЕЩЕНИЕ / ИСТОРИЧЕСКИ ПЕРИОД
УЧЕНИ ПО ГЕОЛОГИЯ
СЕМЕЙСТВО ГУЩЕРИ
УРЕД ЗА НАУЧНИ И МЕДИЦ. ИЗСЛЕДВАНИЯ / КРЪЧМА, ПИВНИЦА
НАШЕ ИЗДАТЕЛСТВО / МУЗ.ИНСТРУМЕНТИ, ПОВТАРЯЩИ ЕДНА И СЪЩА МЕЛОДИЯ
МЯРКА ЗА ТЕЖИНА / ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ Л.ТОЛСТОЙ
УЧЕН, ИЗУЧАВАЩ МИНЕРАЛИТЕ / ДЪСКА В ГЕОДЕЗИЯТА
ДРЕХИ БЕЗ РЪКАВИ / ПОЕМА ОТ ОМИР
ПОВЕСТ ОТ ФР. ШАТОБРИАН / БИВШ РУМЪНСКИ ТЕНИСИСТ НА МАСА
ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК / РУСКИ САМОЛЕТИ
ПОЛУСКЪПОЦЕННИ КАМЪНИ / ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВ
ЧАСТ ОТ ХИМ. ЕЛЕМЕНТ / ЕВРЕЙСКИ МЕСЕЦ
ТОЧНО КАЛЕНДАРНО ВРЕМЕ / МОТОПЕД
АЛБАНСКА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ / ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ АЛ.ПУШКИН
СТРАНА НА МОНЕТА / ПРЕИЗПОДНЯ, ПЪКЪЛ
ЖИТНО РАСТЕНИЕ
ГРАД В ИТАЛИЯ / ДЕТСКА ТРОТИНЕТКА
СБЛЪСЪЦИ / МОРСКИ РАК
АЛКОХОЛНО ПИТИЕ
ФРЕНСКИ КИНОРЕЖИСЬОР-“ИМЕТО НА РОЗАТА“ / ГРАД В ИРАН
НЕМСКА ИНФ. АГЕНЦИЯ / РУСКИ МОТОЦИКЛЕТИ
АНЕКДОТ
МУЗИКАЛНО ПРОИЗВЕДЕНИЕ / ПЪТЕКА В ПАРК
ИЗТОЧНА МЮСЮЛМАНСКА ТИТЛА / НЕЩО ЗА СЪХРАНЕНИЕ ИЛИ КАТО ДАР
ПЛАНИНСКА ВЪРБА / ЕЛИПСОВИДНО ОЧЕРТАНИЕ
ВЕЩИ НА ПЪТНИК / ШАХМАТЕН ТЕРМИН
ТВЪРДОГЛАВ ЧОВЕК
ПРИТОК НА Р. КАМА / ЖЕНАТА НА БОГ ЗЕФИР /ГРЪЦ.МИТ./
ЧЛЕН НА ПАРИЖКАТА КОМУНА / МЯРКА ЗА ПЛОЩ
ПЛАНИНСКИ ВЪЗЕЛ В ЦЕНТРАЛНА АЗИЯ / МЕСЕЦ
ЛЕНТИ ОТ ГЪВКАВА МАТЕРИЯ / УСТОЙЧИВО СЛОВОСЪЧЕТАНИЕ
ГРАД В РОДОПИТЕ / ЕСТОНСКИ ФИЛОСОФ
ФРЕНСКИ ГЕОГРАФ / НАЧАЛНИК НА АРХИВ
ЧИСЛО
ЛАТВИЙСКИ ЛИТЕРАТУРЕН КРИТИК
БИВШ БЪЛГАРСКИ ИКОНОМИСТ / БОНБОН НА КЛЕЧКА /МН.Ч./
СЪНОТВОРЕН БЯЛ ПРАХ / СОЛ НА ВАНАДИЕВАТА КИСЕЛИНА
МАЛКА ЗАТВОРЕНА МЕБЕЛ С РАЗЛИЧНИ ПРЕГРАДИ /МН.Ч./
ВЪЗПАЛЕНИЕ НА НЕРВ / Г-Й В РУСКИЯ СЕРИАЛ „17 МИГА ОТ ПРОЛЕТТА“
ПРИСПОСОБЛЕНИЕ В БАНЯ / БЪРЗО НЕСЪЗНАТЕЛНО ДВИЖЕНИЕ НА МУСКУЛ
ПАРАГВАЙСКИ ЧАЙ / ГРАД В ИНДИЯ
РЕКА В ИСПАНИЯ И ПОРТУГАЛИЯ / СИН НА ЗЕВС И ЕГИНА /ГРЪЦ.МИТ./
СИЛИКАТЕН МИНЕРАЛ / БИВШ КАМЕРУНСКИ ФУТБОЛИСТ
НОТА / ФИБИ ЗА КОСА
ЖЕНСКИ БОЖЕСТВА В ГРЪЦ. МИТОЛОГИЯ
ТУРСКА ИНФ. АГЕНЦИЯ / СЪПРУГАТА НА ЦАР ЛАТИН /РИМ.МИТ./
ЛАМАРИНА, ПАЗЕЩА КОЛЕЛО ОТ КАЛ
ИНДОЕВРОПЕЙСКА НЕОПРЕДЕЛЕНА ГЛАСНА / ПРЕДПАЗНО ВЪЖЕ НА КОРАБ
РЪЧНА РИБАРСКА МРЕЖА
СТАРА МЯРКА ЗА ТЕГЛО / ФРЕНСКИ ЦИГУЛАР
ДРЕВЕН ГРЪК
ЯПОНСКА ТЕНИСИСТКА / УГОЩЕНИЕ
ДЪЛЪГ ДВУОСТЪР НОЖ / ПРАВО НА ГЛАС
ЕКВАДОРСКИ АРХИТЕКТ / РЕКА В МОЛДОВА
СРЕДСТВО ЗА РАЗПЛАЩАНЕ / РЕКА ВЪВ ВИЕТНАМ
КАРТА ЗА ИГРА / ПРИТОК НА Р.ДУНАВ
СКАЗАНИЕ, ЛЕГЕНДА
ВИД СЛЮДА В ГРАНИТА
БИВШ ИСПАНСКИ ФУТБОЛЕН ВРАТАР
ГРАД В БЪЛГАРИЯ

РЕЧНИК: Абадан, Агами, АДН, Алор, Аманет, Асар, Биотит, Ванадат, Вун, Идиом, Икел, Ирибар, Ируда, Леон, Наан, Ролер, Тибо, Фое, Шва, Язе.

СТОЯН СТОЯНОВ

Губивреме

НАМЕТАЛО / ГИГАНТИ
ПЛАНИНА В БЪЛГАРИЯ / ЮЖЕН ПЛОД
ПАЗАРСКА ЧАНТА / РЕКА В РУСИЯ
ВЕЩЕСТВО В ЦИГАРИТЕ
НОРМАТИВЕН АКТ
ЕЛЕКТРИЧЕСТВО / КИНОФЕСТИВАЛЕН ЦЕНТЪР ВЪВ ФРАНЦИЯ
ОПЕРА ОТ Г. МАЙБОРОДА / ДУНАВСКИ ГРАД В СЪРБИЯ
ЛЯТНА СУПА

РАСТЕНИЕТО САМАКИТКА / ГРАД В ИСПАНИЯ

ЛИРИЧЕСКИ ПОЕТ / РИБАРСКИ КОРАБ
ОСВЕЖАВАЩА НАПИТКА / СИСТЕМА ЗА ЦВЕТНА ТЕЛЕВИЗИЯ
ДРЕВНОГРЪЦКИ ДЪРЖАВНИК И ПОЕТ / ВЗРИВНО ВЕЩЕСТВО
СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ / БЪЛГАРСКИ ИКОНОМИСТ ОТ МИНАЛОТО

ГРАД В ХОЛАНДИЯ / УЧИЛИЩНА СКАМЕЙКА
СТРОИТЕЛНА СМЕС / ЯПОНСКИ ФОТОАПАРАТИ
РУСКИ ФИЛМ / ГОЛЯМА ЗМИЯ
УКРАШЕНИЕ / СТОЛИЦАТА НА ЕСТОНИЯ
МОДИФИКАЦИЯ НА ЛЕКА КОЛА „ФОЛКСВАГЕН“ / ДВОРЕЦ

ПУСТИНЯ В ТУРКМЕНИЯ
ЖЕСТОК ВЛАДЕТЕЛ / РУСКИ ЖИВОПИСЕЦ
ПОГАЧА / СЕВЕРЕН ЕЛЕН
ПОДКРЕПА /МН.Ч./
БОРЕЦ С БИКОВЕ НА АРЕНАТА / ФРЕНСКА ПИСАТЕЛКА

БЪЛГАРСКИ ПОЕТ - САТИРИК
ДРЕВЕН СПАРТАНСКИ РОБ / СТАРИ US КОСМИЧЕСКИ КОРАБИ
ЗАЛА / РУМЪНСКА АВИОКОМПАНИЯ
ПОДЗЕМНА ЧАСТ НА РАСТЕНИЕ
БЪЛГАРСКИ КАРДИОЛОГ

СТЕНОБИТНА МАШИНА / ДВИГАТЕЛ
ШАХМАТНА ФИГУРА / МОРСКО НЕПОДВИЖНО ЖИВОТНО

ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ / ВИД СПОРТ
НЕМСКИ ФУТБОЛЕН МЕНИДЖЪР / БЪЛГАРСКИ ЖИВОПИСЕЦ, ЖИВЕЕЩ ВЪВ ФРАНЦИЯ
ОБВИВКА НА ДЪРВО / РЕКА В ПОЛША
НРАВСТВЕНОСТ / СТАРОЗАВЕТЕН КОВЧЕГ
АНГЛИЙСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ / ШИВАШКИ МАТЕРИАЛ

МНОГОЧЛЕН /МАТ./
ДРЕВНОРИМСКИ ПИСАТЕЛ / БЕЗАЛКОХОЛНО ПИТИЕ
ЧЕТВОРКА КАРТОИГРАЧИ / ФРЕНСКИ ЖИВОПИСЕЦ
ПРИБОР ЗА ОЗОНИРАНЕ НА ВЪЗДУХА
БЪЛГАРСКИ ЗАМ.МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ / МЕТИЛОВ АЛКОХОЛ

НАШ ПОПЕВЕЦ
ФРЕНСКИ ФИЛАТЕЛЕН КАТАЛОГ / ТРАНСПОРТЕН АВТОМОБИЛ
КАНАДСКИ ИНДУСТРИАЛЕЦ / РЕКА В САНКТ ПЕТЕРБУРГ
ГРАДИНСКО РАСТЕНИЕ
ИДОЛИ
ПЛОДОВА ТЕЧНОСТ / НЕМСКА РОКГРУПА
ПУСТИНЯ В ИЗРАЕЛ / НАРОДНА ДРЕХА В РАДОМИРСКО

ИЗОБРЕТАТЕЛЯТ НА ЙЕРОГЛИФИТЕ / МЯРКА ЗА ТЕГЛО
ПИЛОТ / СЛЕДИ
ГРЕБНА ЛОДКА / ИНДИЙСКА ДРЕХА

КАНАПЕ / НАКЛОН НА ПАДАЩА ВОДА
КОЛБАС / СЛОЙ ЧАСТИЦИ СЛЕД ФИЛТРАЦИЯ НА РУДАТА

ОФИЦЕРСКИ ЧИН / СЕЛО В ШУМЕНСКО
МЕРКИ ЗА СКЪПОЦЕННОСТИ

ЧОВЕК, СНИМАЩ С КАМЕРА

ЧЛЕН НА РАДИКАЛНА ПАРТИЯ
СТРУННИ МУЗ. ИНСТРУМЕНТИ

РЕЧНИК: Гоген, Каракум, Кивот, Марал, Метанол, „Милана“, Наревъ, Омокар, Пон, Рон, Сагаан, „ТАРОМ“.

ДВОЕН УДАР
ВОДОРАВНО: 1.РАЙКОВ. 7.МАНЧЕВ. 13.ЕРОИКА. 14.АРИЕТА. 15.ТЕРМОС. 16.СТЕРИН. 17.РАД. 18.ЕОЛ. 20. ВЕК. 21.ОЛА. 22.АВТОР. 24.ЕНО. 25.НАР. 26.ООН. 27.НАМ. 29.ИЗВОД. 32.КУБ. 35.ЕРИ. 36.ЛАК. 37.ЮЛА. 38. МЕЛАСА. 40.ОРЕЛЯК. 44.АЦЕТАТ. 45.РУМЯНА. 46.НОВЕЛИ. 47.СТЕФАН.
ОТВЕСНО: 1.РЕТРО. 2.АРЕАЛ. 3.ЙОРДАН МИЛЕВ. 4.КИМ. 5.ОКО. 6.ВАСЕВ. 7.МАСЛО. 8.АРТ. 9.НИЕ. 10.ЧЕРВЕН КЮЛЯФ. 11.ЕТИЕН. 12.ВАНКО. 19.ОТАВА. 22.АРИ. 23.РОД. 27.НЕМАН. 28.АРЕЦО. 30.ЗЛАТИ. 31.О-КОРС. 33.УЛЯНА. 34.БАКАН. 39.АТЕ. 40.САЛ. 42.РУТ. 43.ЕМЕ.

ВОДОРАВНО: 1.КОСТОВ. 7.РАЙНОВ. 13.АНИОНИ. 14.ЕНЕИДА. 15.НОРДЕН. 16.ТАНКЕР. 17.АРО. 18.ЕЛО. 20. ОСА. 21.ЛЕМ. 22.О'ХАРА. 24.ЛАН. 25.АБВ. 26.УРА!. 27.БАХ. 29.АКАНТ. 32.ТОК. 35.УРК. 36.ИДА. 37.ОПО. 38.КИТИТОР. 41.ВАРДАР. 44.ЛЕНИНО. 45.ИЛИЕВА. 46.ЕЛЯКОВ. 47.КЕРВАН.
ОТВЕСНО: 1.КАНАЛ. 2.ОНОРЕ. 3.СИРОМАХКИНЯ. 4.ТОД. 5.ОНЕ. 6.ВИНЕХ. 7.РЕТОР. 8.АНА. 9.ЙЕН. 10.НИКОЛА ТОДЕВ. 11.ОДЕСА. 12.ВАРАН. 19.ЛАПАД. 22.ОВА. 23.АУТ. 27.БУКЛЕ. 28.АРТЕЛ. 30.КИРОВ. 31.НАВИК. 33. ОПАВА. 34.КОРАН. 39.ТИК. 40.ОНО. 42.АЛЕ. 43.РИР.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КРАСИМИР КОСТОВ - ААЛЕН - ПВТ - АНАИТ - РАТАЙКИНИ - ГЕОРГИ АСПАРУХОВ - АВ - ВААЛ - НОР - РАДНЕВО - КОРДА - АТОМИ - ДИМИТРОВ - СИАСИ - ИВАНОВ - АРИАНА.

2	3	8	4	1	5	6	7	9
1	4	6	9	7	2	8	3	5
5	7	9	3	6	8	1	2	4
3	1	2	6	5	4	7	9	8
8	9	4	7	2	3	5	1	6
7	6	5	1	8	9	2	4	3
4	8	1	5	9	7	3	6	2
9	5	7	2	3	6	4	8	1
6	2	3	8	4	1	9	5	7

3	8	4	6	7	9	5	1	2
6	9	7	2	5	1	3	8	4
5	1	2	3	4	8	7	9	6
1	4	5	7	8	6	9	2	3
8	7	3	4	9	2	1	6	5
9	2	6	5	1	3	8	4	7
2	5	9	1	3	4	6	7	8
4	3	1	8	6	7	2	5	9
7	6	8	9	2	5	4	3	1

ОТВЕСНО: АРПЕЗОС - АВОАРИ - ЕСТРАДАГЛАС - ИМАИ - ИНАНА - КРАСОТИ - КИПРОВ - РОТА - МА - ИН - СТРУИ - ОАХ - ДВ - АВТОРИ - АВАМА - ЛАЙ - ДИР - АКАНТИ - ОЛИВЕРА - ЕН - ВОН - ЕНИКОВА.

СТОЯН СТОЯНОВ

Български десант в „Модепаласт”

Осем наши дизайнери участват в изложението във виенския Музей за приложни изкуства „МАК”

Впечатляващ е списъкът на български дизайнери, които ще представят страната ни на международния панаир на модата “Модепаласт 2010” във Виена - Боян Петрушевски, Мила Атева, Александър Гергинов, Кристина Николова, Игор Илийовски, Силвия Ручева, Нели Митева, Цветелина Атанасова. Всички те са обединени от общия адрес “Иван Асен II” 22, превърнал се в култово място за ценителите на съвременната мода в София.

Вече осма година поред “Модепаласт” (Дворец на модата) дава възможност на млади таланти да представят колекциите си и да пробият на международна сцена. За първи път изложението се провежда във виенския Музей за приложни изкуства “МАК”, където на обща площ от 1500 кв. м се представят водещи и начинаещи модни дизайнери от Австрия и цяла Европа, научи ДУМА от Ирина Симова - ръководителка на КомПРес-София, Бюро за връзки с община Виена.

Тазгодишното издание е от 23 до 25 април под мотото “Зелен модепаласт”. Целта му е налагането на екологичните идеи в областта на модата и промяна в мисленето на потребителите. Във фокуса на настоящото изложение са страните от Източна Европа и Швеция.

Традиционно панаирът на модата е съпроводен от многобройни модни ревюта, партита и прояви в целия град. Любителите на шопинга ще имат възможност да се отдадат на страстта си до късно през нощта под музикален съпровод.

Снимка © Frauke FISCHER

Ернестина и Андрей в лют спор за казарма и бременност

Снимка PRO.BG
Ернестина и Андрей отново ще спорят пред хората

Гостите в “Запазено за жени” по PRO.BG днес от 11 ч. ще разнищят темата “Лукс ли е да се живее природосъобразно в България”, а също и екопродукти ли са доматите на баба и защо биопродуктите са толкова скъпи. Един от гостите е Симеон Колев от БГ радио. Със своя архив от снимки в студиото при Диди Алексиева ще бъде и Графа, който ще разкаже за живота си като дете в Норвегия, ще разкрие от коя своя песен изпитва истински срам и с какво в живота си най-много се гордее. За финал мултифункционалната Ваня Щерева ще донесе куклите, които изработва сама, и ще разкрие техниката на това изкуство.

“Мъжката” неделя утре по PRO.BG ще бъде подчинена на темата “Казарма или бременност?”, а лют спор в студиото при Елена Кръстева точно в 11 ч. ще развихри известното семейство Ернестина Шинова и Андрей Слабаков. Любо разказва дали дуетът му с Алесия д'Андреа означава, че той се ориентира към Италия, храни ли музикант къща в България и защо не продължи да се развива като художник, а се ориентира към пеенето. Разбира се, ще видим и клипа му с Алесия.

ЗАВИДНОТО ДЪЛГОЛЕТИЕ НА „НОЖИЦА-ТРЕПАЧ”

За 150-и път днес от 19 ч. в театър “Българска армия” ще може да участвате във вълнуващите разкрития на агент Виргил Ваклинов - в ролята Веселин Ранков, и талантливите му колеги Георги Къркеланов, Ненчо Илчев, Гергана Данданова, Александра Сърчаджиева, Иван Радоев и Александър Дойнов, съобщават от трупата. Единствено този път разследването на загадъчното убийство в салона “Ножица-трепач” ще се води под зоркия поглед на инспектор Ваклинов-старши (Камен Донев) и неговия екип от “ветерани” (Стефания Колева и Диана Любенова).

Ученици от Франция и Дания в X фестивал с постановки на руски език

Десетият национален фестивал на училищните театрални колективи, представящи постановки на руски език, ще започва днес в 11 ч. в Руския културно-информационен център, научи ДУМА от пресслужбата на Посолството на Руската федерация у нас. Проявата носи името на Александър Ваховски - първи директор и организатор на Руския камерен театър в България. Проявата по традиция се организира от РКТ съвместно с РКИЦ и дирекция “Култура” на Столичната община със съдействието на МОНМ. Във фестивала тази година ще участват 23 колектива (повече от 250 души) от цялата страна, спечелили първите места на регионалните кръгове.

В конкурса за първи път ще вземат участие и чуждестранни гости - детски самодейни състави от Франция и Дания, дошли специално да покажат театралното си майсторство и владеенето на руски език. В репертоара на младите артисти са кратки етюди и мюзикъли по руски народни приказки, произведения на Андерсен, хумористични разкази на Чехов, творби на Пушкин и Алексей Толстой.

Децата ще се състезават за първо, второ и трето място в три възрастови групи. Предвидени са и специални награди за най-добрите изпълнения и второстепенни роли, сценография, музикално оформление и много други. Тази година фестивалът е посветен на 65-годишнината от победата във Втората световна война и ще премине под наслов “Ние можем всичко!”.

Утре рожден ден празнува нашата колежка

МИЛЕНА НИКОЛОВА

известен парламентарен репортер и тънък познавач на политическите тайни. Отличаваща се с острото си перо и с чувството за елегантна ирония, Милена е сред хората, които правят журналистиката интересна. Желаем й много здраве, щастие и неспирен поток от вдъхновение.

От екипа на ДУМА

Не на шега утре

РУМЯНА КИРИЛОВА

ще яхне още един рожден ден. Истина е, че когато е болна, и абонаментът на ДУМА кашля. Истина е, че нашата колежка и през свободното си време най-добре си почива, като “майстори” абонаментни таблици. Истина е, че Таблица (Руми) Кирилова най-редовно се усмихва, въпреки че има готовност да бъде виновна за щяло и нещяло. Руми, усмихни се! ЧРД!

От екипа на ДУМА

Вицът

- Къде пазите спестяванията си?
- В мечтите си...

ЧРД

24. 04. 2010

Ст.н.с. д-р ЕМИЛ МАНОАХ, директор на Института по механика при БАН
ИВАН ТАКОВ, член на НС на БСП
КРАСИМИР РАДКОВ, актьор
ЛИЛИ ИВАНОВА, прима на българската естрада
МАРИЯ ГИГОВА, шефка на Федерацията по художествена гимнастика, четирикратна световна шампионка
МАРЧО АПОСТОЛОВ, солист в Националния музикален театър
Бригаден генерал НИКОЛАЙ ВЪЛКОВ, бивш зам.-началник на Военната академия “Г. С. Раковски”
НИКОЛАЙ СТОЯНОВ, писател

25. 04. 2010

ИГЛИКА ИВАНОВА, бивша народна представителка
ИЦХАК ФИНЦИ, актьор
Ст.н.с. д-р НЕШО ЧИПЕВ, бивш директор на Централната лаборатория по обща екология при БАН
Проф. д-р РУМЕН ГЕОРГИЕВ, вицепрезидент на Международния съюз на икономистите
СТЕЛА САЛАПАТИЙСКА, треньорка по художествена гимнастика

Нашук на кризата днес чашите ни са пълни, за да кажем наздраве и честит рожден ден на

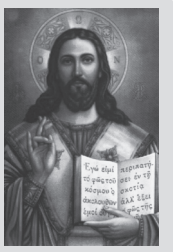
МАЯ КАЛПАЧКА-ЙОВАНОВСКА

Шефката на икономическия отдел в ДУМА следи изкъсо Дянков и компания. Но намира време и за българо-македонския семеен бюджет, в който “дунки”, за радост, няма. Така е, Пеце - като даваме нещо, то е 100 процента истинско! Майче, да си ни жива, здрава, все така усмихната и влюбена! И въпреки мерките Дянкови, нека разпуснем!

От екипа на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

24

Св. мчк Сава Стратилат (Отдание на Неделя на Мироносиците)

25

Четвърта Неделя след Пасха - на Разслабления Св. ап. и ев. Марк

Спорт

Антони Здравков:

Няма черен списък в Левски

„Сините” без Тасевски, Бардон, Петраш и Балтанов срещу Пирин

Старши треньорът на Левски Антони Здравков отрече, че в отбора има черен списък с футболисти, които са нарочени за изгонване в края на сезона. За подобен списък се заговори след равенството на шампионите 1:1 с Локо Мз. “Ако списъкът е черен, няма да се чете, ако мога да използвам този израз. Не можеш да си правиш сметки кои футболисти ще отстраниш, при положение че има още мачове до края на сезона. Първо да искаш от тях да победят, а зад гърба им да знаеш, че впоследствие няма да разчиташ на тях”, заяви наставникът.

Той няма да разчита на Дарко Тасевски, Седрик Бардон, Петер Петраш и Лъчезар Балтанов за днешното домакинство на Пирин. Тасевски е с възпаление на кръстна връзка на коляното, Бардон е с възпаление на палеца, а Петраш се оплаква от проблеми в кръста. Балтанов пък до последно беше в групата за мача, но на последната тренировка усети болки в адукторите и отпадна. Аут от състава е и вратарят Божидар Митрев, който беше титуляр при гостуването на Локомотив. “Освен Георги Петков, който е основен вратар, другите двама - Божидар Митрев и Цветан Димитров, са равнопоставени. Логично трябваше да избера един от тях и затова Митрев отпадна. Това, че той допусна гол в мача с Мездра, не е от значение”, обясни Здравков. Според него завърналият се след контузия Владимир Гаджев още не е в оптимална форма и вероятно ще играе 65-70 минути.

“Главното за нас е да спечелим всичките си мачове, в което аз най-искрено се надявам. Все пак обаче зависим от други отбори заради точковата разлика”, завърши той.

ГРУПАТА ЗА МАЧА:

Георги Петков, Цветан Димитров, Виктор Генев, Стефан Станчев, Александър Александров, Георги Сърмов, Мирослав Антонов, Христо Йовов, Елин Топузаков, Веселин Минев, Шакиб Бензукан, Мариян Огнянов, Иван Цачев, Жоазиньо, Николай Димитров, Димитър Телкийски, Владимир Гаджев, Йордан Милиев

В ЦСКА взеха заплати

Служителите на ЦСКА получиха своите заплати след близо четиримесечно закъснение. Това се случи след победата на “червените” с 1:0 срещу Литекс. В последните няколко седмици в клуба се забеляза напрежение сред работещите на ст. “Българска армия”, които най-накрая дочакаха да вземат полагащите им се възнаграждения. Заедно с тях парите си получиха и футболистите на ЦСКА. Собствениците на клуба пък очакват цялата сума по трансферите на Иван Иванов и Иван Стоянов в руския Алания. Двамата също имат претенции за неизплатени заплати, каквато е ситуацията и с Йордан Тодоров и Кирил Котев от Локо Пд. От клуба обаче увериха, че всички дългове ще бъдат изчистени.

Междувременно халфът на “армейците” Даниел Панку обяви, че иска да се върне в бившия си отбор Рапид Букурещ през лятото. “Искам да се върна в Рапид, но все още не съм говорил с никого от ръководството. Имам още един месец договор с ЦСКА и след това ще видим къде ще играя. Сега мисля само за почивка”, каза Панку.

„А“ ГРУПА, XXVI КРЪГ

Черноморец - Миньор 3:1 1:0 Фернандес (12), 2:0 Педриня (45+2), 3:0 Фернандес (55), 3:1 Илиев (66); Берое - Сливен 0:1 0:1 Христов (51); ЦСКА - Литекс 1:0; Черно море - Пирин 1:1; Локо Сф - Славия 0:0; Спортист - Монтана 0:1; Локо Мз - Левски 1:1; Локо Пд - Ботев 3:0 (сл)

КЛАСИРАНЕ

1. ЛИТЕКС	**26**	**18**	**4**	**4**	**47:15**	**58**
2. ЛОКО СФ	**26**	**15**	**7**	**4**	**44:23**	**52**
3. ЦСКА	**26**	**14**	**9**	**3**	**41:19**	**51**
4. Левски	26	14	5	7	50:25	47
5. Славия	26	13	7	6	29:20	46
6. Черноморец	26	13	5	8	39:25	44
7. Черно море	26	11	7	8	33:23	40
8. Миньор	26	11	5	10	33:24	38
9. Пирин	26	9	10	7	29:26	37
10. Берое	26	9	8	9	27:29	35
11. Монтана	26	9	8	9	28:30	35
12. Локо Пд	26	7	5	14	31:47	26
13. Сливен	26	7	4	15	23:37	25
14. Локо Мз	26	6	4	16	25:44	22
15. Спортист	26	3	4	19	15:53	13

СЪДИЙСКИ НАРЯДИ ЗА XXVII КРЪГ

Днес от 15.00 ч. Славия - ЦСКА (Христо Ристосков), 19.30 ч. Левски - Пирин (Ахмед Ахмед); **утре** от 16.00 ч. Локо Сф - Черно море (Ивайло Стоянов), 17.00 ч. Миньор - Локо Пд (Николай Йорданов), Сливен - Спортист (Кольо Данев), 19.30 ч. Литекс - Черноморец (Ангел Ангелов); **в понеделник** от 17.00 ч. Монтана - Локо Мз (Антон Генов). Берое - почива

Снимка БГНЕС

Халфът на Берое Искрен Писаров позира с наградата за футболист на март в анкетата на пресклуб “България”

Днес възраждат Ботев Пловдив

Днес ще се проведе учредително събрание, на което ще се поставят основите на бъдещата организация, която ще ръководи възраждания Ботев, съобщи Пловдив 24.бг.

По план тя трябва да вземе лицензата на акционерното дружество на Димитър Христолов, което е пред фалит, и отборът да продължи да се състезава от “Б” група, ако получи подкрепа от БФС. Срещата ще се проведе на закрито, като на нея ще бъдат допускани само тези, които имат покани.

След събранието ще бъде прочетено кратко съобщение за решенията, които са взети, а официалната пресконференция с пълните данни ще се състои след няколко дни.

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор **Ивелин Николов**
Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** *yborisov@duma.bg*
Зам. главни редактори **Георги Георгиев** *ggeorgiev@duma.bg*, **Таня Джаджева** *tgeneva@duma.bg*
Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** *igizdov@duma.bg*
Основател СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - Йовановска** - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ: Галина Младенова** - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; **КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева** - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО: Велиана Христова** - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лилия Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО: Пегас: Борис Данков** - 244; **Неделник: Богдан Иванов** - 225; **Булевард: Гергана Алексова**; **Пардон: Чавдар Шиндов**; **СПОРТ: Владимир Николов** - 245, Таньо Василев - 245; **ФОТО: Благовеста Цветкова** -206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спаска Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова** - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg**; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова** - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Найденова - 233, Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, Денис Романенко - 221, факс -975-26-04; e-mail - **reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: **mediabg2002@yahoo.com; Експонатор:** 91975 8. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров**, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слав Йорданов - 208, 203; **abonament@duma.bg**; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА:** Велислава Хубавий - 201, **Каса** - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИТЕ В БРОЯ СА ПОДГОТВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04 Автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер
E-mail: duma@duma.bg

за читатели
97 05 200
Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

www.duma.bg

гледайте

ФУТБОЛ
ПО ПРО.БГ
от 15.00 ч.
Славия - ЦСКА
УТРЕ
от 19.30 ч. Литекс - Черноморец
ПО РИНГ.БГ
от 19.00 ч.
Левски - Пирин
УТРЕ
от 15.00 ч.
Локо Сф - Черно море
ПО ДИЕМА
от 14.45 ч.
Манчестър Юн. - Тотнъм
от 17.00 ч.
Болтън - Портсмут
от 19.30 ч.
Арсенал - Манчестър Сити
УТРЕ
от 14.00 ч. Астън Вила - Бирмингам
от 18.00 ч. Челси - Стоук Сити
ПО ДИЕМА 2
УТРЕ
от 17.00 ч.
Бърнли - Ливърпул

кратки

Клинсман и Зеедорф ще коментират мондиала

Бившият селекционер на Германия Юрген Клинсман ще коментира предстоящото световно първенство в ЮАР за английската телевизия Би Би Си. Той ще си партнира зад микрофона с халфа на Милан Кларънс Зеедорф, за когото това ще бъде първи голям футболен форум като анализатор. Би Би Си ще кани като експерти за отделни мачове нападателя на Манчестър Сити Емануел Адебайор и треньора на Мидълзбро Гордън Стракън.

Свободен вход за деца на Литекс - Черноморец

Ръководството на Литекс отново пуска свободен вход за утрешния домакински мач от 27-ия кръг в “А” група срещу Черноморец. Децата под 16 г. ще влизат на стадиона без пари, както беше и на дербито с Локо Сф (2:0) миналия уикенд.

Топалов и Георгиев отпаднаха във Виена

Костадин Топалов и Александър Георгиев отпаднаха във втория ден на европейското първенство по джудо във Виена. В кат. до 73 кг Топалов победи с ипон Владимир Сорока (Укр), но след това отстъпи с юко на Даниел Уилямс (Вбр). Георгиев пък загуби с ипон от Хорхе Бенавенте (Исп) при 81-килограмовите. Последният наш представител - Иван Илиев (110 кг), ще се бори днес срещу Игор Макаров (Блрс).

Тодор Славов с нов навигатор

Пилотът на “Булбет Рали Тийм” Тодор Славов ще има нов навигатор за рали “Траянови врата”, първи кръг от националния рали шампионат. За старта в Костенец той ще разчита на Петър Николов, който ще замени намиращия се по работа в чужбина Добромир Филипов. Николов има две състезания в кариерата си, като през 2009 г. беше навигатор на Боян Безус. Двамата спечелиха рали “Стари столици” в група Х и отпаднаха в рали “Твърдица”.

Спорт
40 ДУМА
СЪБОТА 24 АПРИЛ 2010
www.duma.bg

Здравков отрича за черен списък

Стр. 39

Атлетико бие с 1:0 Ливърпул

Нулево равенство между Хамбургер и Фулъм

Атлетико Мадрид победи с 1:0 като домакин Ливърпул в първи полуфинал от турнира Лига Европа. В отсъствието на водещите си реализатори Серхио Агуеро и Фернандо Торес двата отбора изиграха борбен мач. Автор на единствения гол стана бившият нападател на Манчестър Юнайтед Диего Форлан, който се разписа в 9-ата минута. Хуан Мануел Хурадо преодоля Глен Джонсън и подаде на Форлан, чийто първи удар беше спасен от Хосе Рейна, но при добавката топката влезе в мрежата - 1:0. В 18-ата минута Йоси Бенаюн се измъкна от защитата на домакините и изравни, но попадението беше отменено заради спорна засада. След почивката пред "дюшекчиите" се откриха няколко възможности, но пропуски направиха Шимао, Томас Уйфалуши и Форлан.

"Винаги е хубаво да отидеш на реванша с победа, дори и минимална от 1:0. Играчите ми изиграха тази среща доста интелигентно, но очаквам Ливърпул да ни причини много проблеми на реванша. Ако искаме да излезем крайни победители, трябва да вкараме голове и като гости", каза старши треньорът на Атлетико Мадрид Кике Санчес Флорес. "Наистина стана здрав мач. Ливърпул определено не е отбор, който ще си тръгне от терена ей така, без да се опита да те победи", заяви Диего Форлан. "Можеше да е по-добре, може-

Снимки БГНЕС

Диего Форлан се разписва покрай вратаря Хосе Рейна за победата на Атлетико Мадрид с 1:0 срещу Ливърпул

ше и да е по-лошо - всичко ще се реши на "Анфийлд", където ще имаме подкрепата на феновете. Трябва да притиснем Атлетико, да атакуваме и съм сигурен, че ще вкараме голове. Знаем, че ще бъде трудно, защото 1:0 винаги е опасен резултат, но сме уверени в успеха", коментира наставникът на Ливърпул Рафаел Бенитес.

В другия полуфинал Хамбургер и Фулъм завършиха 0:0 на ст. "Нордбанк Арена", където ще се играе финалът в турнира. Мачът беше изпълнен с единоборства, а чистите положения пред двете врати липсваха. Въпреки териториалното си преимущество германците така и не успяха да затруднят сериозно вратаря на гостите Марк Шварцер. Англичаните обаче дадоха жертва, след като нападателят Боби Замора се контузи и беше принудително заменен от Клинт Демпси в началото на второто полувреме.

„БНП Париба" остава спонсор на тениса

Банка "БНП Париба" ще бъде спонсор на Българската федерация по тенис за трета поредна година. Двете страни подписаха нов едногодишен договор за сътрудничество в хотел "Радисън", който е за сумата от 100 000 евро. Според споразумението няколко турнира ще носят името "Купа на "БНП Париба". Това са държавното първенство за ветерани през август, турнирът за инвалиди през септември и държавното първенство за мъже и жени през октомври. "БНП Париба" И БФТ ще продължат да подкрепят сираците, бедните и децата с увреждания чрез програмата "Тенис за всеки". Нейната цел е да предложи на децата в неравностойно положение и тези с увреждания редовни уроци по тенис. Обучението ще се провежда три пъти месечно в София, Пловдив, Варна и Мездра.

Нистелрой подкрепи Бербатов

Бившият играч на Манчестър Юнайтед Рууд ван Нистелрой смята, че Димитър Бербатов трябва да остане в отбора на "червените дяволи". Според него българинът не се представя убедително, защото очакванията към него са прекалено големи и защото не играе често като титуляр. "Не смятам, че Бербатов трябва да напусне. Това е неговата втора година в отбора и мисля, че трябва да остане поне още един сезон. Аз смятам, че той има подкрепата на мениджъра и своите съотборници и трябва да забрави случилото се и да продължи напред", заяви Нистелрой. Вицепрезидентът на Милан Адриано Галиани пък не отрече възможността Бербатов да заиграе на ст. "Джузепе Меаца" през следващия сезон. Той призна, че Клаас-Ян Хунтелаар може да напусне "росонерите" през лятото по посока Англия. Медиите в Италия твърдят, че е възможна размяна между двамата нападатели. Сър Алекс Фъргюсън пък опроверга информацията, че ще напусне поста си в края на следващия сезон. Шотландецът дори се обърна директно към автора на статията Бил Торнтън от в. "Дейли Стар", като го посъветва да се откаже от професията си. "Това са пълни глупости, нямам намерение да се отказвам. За ваше съжаление съм здрав като бик. Вие ще си тръгнете, преди аз да го сторя, не се притеснявайте", заяви Фъргюсън.

кратки

Президентът поздрави Неделчева

Поздравителни адреси от президента Георги Първанов и от спортния министър Свилен Нейков получи Петя Неделчева, която спечели сребърен медал на двойки на Евро 2010 по бадминтон в Манчестър. В поздравлението си държавният глава нарича "забележителен успех" постижението на Неделчева. В близките дни тя ще замине на лагер на Белмекен, а от 13 до 15 май ще участва на личното индивидуално държавно първенство.

Премиерът прави първия ход на Ананд - Топалов

Премиерът Бойко Борисов ще направи първия ход на мача за световната титла по шахмат между Вишванатан Ананд и Веселин Топалов. Първата партия е днес от 17.00 ч. в Централния военен клуб в София.

Хашек шампион на 45 г.

Легендарният хокеен вратар Доминик Хашек стана шампион на Чехия на 45 г., след като неговият Пардубице се наложи с 3:2 над Витковице и спечели финалната серия с 4:0. Стражът прекрати кариерата си през 2008 г., когато вдигна купа "Стенли" с отбора на Детройт Ред Уингс. Той се прибра в родината си, но от Пардубице му отправиха оферта да им помогне и той се съгласи да подпише едногодишен договор.

Хванаха Лашон Мерит с допинг

Олимпийският и световен шампион на 400 м Лашон Мерит (САЩ) е дал три положителни допинг проби и се е съгласил състезателните му права временно да бъдат спрени. Американецът заяви, че след сезон 2009 г. е използвал препарат, който съдържа стероидния хормон ДХЕА (дехидроепиандростерон) и прегненолон. Мерит може да бъде наказан с лишаване от състезателни права за две години.

Кливланд и ЛА Лейкърс губят в плейофите

Отборите на Кливланд Кавалиърс и ЛА Лейкърс допуснаха първи загуби в 1/4-финалните плейофи в НБА. На Изток "кавалерите" отстъпиха със 106:108 като гости на Чукаго Булс, но водят в серията с 2:1. На Запад "езерняците" паднаха с 96:101 при визитата си на Оклахома Сити Тъндър и също имат аванс от 2:1. В друга среща Финикс Сънс надигра със 108:89 като гост Портланд Трейл Блейзърс и поведе с 2:1.

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!
Каталожен № 136
ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА" ЧЕТЕТЕ:

Обичам... Актрисата Мария Стефанова за пътя си към театъра и за огледалото, без което, по сърцето, човек не усеща, че е остарял

Соцсензации и скандали. Акростихът "Долу Тодор Живков" бил поръчан от МВР-министъра Димитър Стоянов

Игри на съдбата. Банкерска щерка върти "нежен бизнес", фалира, а "калфата" й става хайлайфна дама

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите

Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тефтер. Боб наш насущний

Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

И ЦСКА на полуфинал за купата

Шампионът ЦСКА стана последният полуфиналист в турнира за Купата на България по волейбол за мъже. "Червените" достигнаха до финалната четворка след успех с 3:0 гейма (13, 13, 15) срещу КВК Габрово. Техен съперник за място на финала днес ще бъде Левски Сиконко, който се наложи с 3:0 (16, 21, 16) над Пирин Балканстрой. Двата отбора се срещнаха и във финалния плейоф за титлата в родната Суперлига, който беше спечелен с 3:0 победи от "армейците". В другия полуфинал ще играят Калиакра и ЛУКойл Нефтохимик.

Тенисистът Рафаел Надал и хандбалистът Давид Баруфет (в средата) носят ковчега на починалия бивш президент на МОК Хуан Антонио Самаранч. Хиляди хора, сред които настоящият шеф на олимпийското движение Жак Рох, кралят на Испания Хуан Карлос и принцът на Монако Албер, изпратиха Самаранч по време на погребението му в Барселона